CONFORM CU ORIGINALUL

2013 A

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Doamnei Izabela Chencian

Secretar General al Senatului

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
NR. XXXV 5582
DATA 06. 11. 2018

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 19 169 / 2. NOV. 2018

Stimată Doamnă Secretar General,

15.10.

Prin adresa nr. 5120 din 18 octombrie 2018, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 19169 din 22 octombrie 2018, ne-ați transmis întrebarea domnului senator Alexandrescu Vlad Tudor, având ca obiect - "Vizite centre de plasament" și întrebarea domnului senator Dircă George Edward având ca obiect - "Rezultatul controlului efectuat la Spitalul Universitar de Urgență București".

Față de informațiile solicitate, vă transmitem în Anexe răspunsurile formulate de către Domeniile de activitate responsabile.

Folosesc acest prilej pentru a vă asigura, Stimată Doamnă Secretar General, de întreaga mea considerație.

Victor Ciorbea

Avocatul Poporului

București, 31 octombrie 2018

ANEXA 1

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Față de informațiile solicitate, menționăm următoarele:

► Conform Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului este singura structură națională desemnată să exercite prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție **atribuțiile prevăzute de Protocolul opțional (OPCAT),** adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Potrivit Protocolului opțional, **protecția persoanelor private de libertate împotriva torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante poate fi consolidată prin mijloace nejudiciare de natură preventivă, bazate pe vizitele regulate la locurile de detenție.**

Astfel, în concordanță cu prevederile OPCAT, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009, Domeniul privind prevenirea torturii exercită un mandat preventiv.

►Conform OPCAT, Mecanismele Naționale de Prevenire au cel puțin următoarele atribuții:

a)examinarea în mod regulat a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate în locurile de detenție, în vederea consolidării, dacă este cazul, a protecției asigurate acestora împotriva torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante;

b)formularea de recomandări către autoritățile competente, în vederea îmbunătățirii tratamentului și condițiilor persoanelor private de libertate și a prevenirii torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante, luând în considerare normele pertinente ale Națiunilor Unite;

c)formularea de propuneri și observații privind legislația existentă sau proiectele legislative.

În acest context, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenţie monitorizează în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenţie în vederea consolidării protecţiei acestora împotriva torturii şi a pedepselor şi tratamentelor inumane sau degradante şi a exercitării fără discriminare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale acestora, în principal prin: •vizitarea, anunţată sau inopinată, a locurilor de detenţie în scopul verificării condiţiilor de detenţie şi a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate; •formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenţie vizitate în urma vizitelor efectuate; •formularea de propuneri de modificare şi completare privind legislaţia în domeniu sau observaţii privind iniţiativele legislative existente în domeniu; •întocmirea proiectului părţii componente referitoare la prevenirea torturii a raportului anual de activitate al Avocatului Poporului; •menţinerea legăturii cu Subcomitetul de prevenire; •coordonarea organizării campaniilor de informare, de educare şi instruire în scopul prevenirii torturii şi a pedepselor sau tratamentelor aplicate cu cruzime, inumane sau degradante.

Conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată, vizitele sunt desfăşurate din oficiu, pe baza unui plan anual de vizitare, propus de adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenţie şi aprobat de către Avocatul Poporului ori inopinat sau pe baza sesizării oricărei persoane sau a luării la cunoştinţă pe orice cale despre existenţa unei situaţii de tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante în cadrul unui loc de detenţie.

De asemenea, Legea nr. 35/1997, republicată, prevede obligaţia ca din echipa de vizitare să facă parte un medic (angajat MNP sau colaborator extern) în funcţie de specializarea necesară şi un reprezentant al unei organizaţii neguvernamentale. Menţionăm că, în anul 2018, din cele 4 posturi de medici angajaţi permanent, 3 posturi erau vacante (Centrul zonal Bucureşti, Centrul zonal Alba şi Centrul zonal Bacău), astfel că vizitele efectuate au fost realizate cu un singur medic angajat permanent la Centrul zonal Craiova sau cu colaboratori externi-medici.

Pe parcursul anului, în baza **Memorandumului cu tema Deblocarea a 22 de posturi vacante din cadrul instituţiei Avocatul Poporului, semnat de Prim-Ministrul României,** au fost scoase la concurs cele 3 posturi de medic pentru Centrele zonale Bucureşti, Alba şi Bacău, fiind ocupat în luna septembrie cel pentru Alba, astfel

că posturile de medici pentru București și Bacău au rămas neocupate, neprezentându-se candidați.

►Potrivit art. 34 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, sunt locuri în care instituția Avocatul Poporului își exercită atribuțiile: •penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital; •centrele educative, centrele de detenție; •centrele de reținere și arestare preventivă; •serviciile de tip rezidențial pentru minorii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal; •spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie; •centrele de tranzit; •centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică, aflate în subordinea și administrarea Inspectoratului General pentru Imigrări; •centrele speciale de primire și cazare a solicitanților de azil aflate în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, având regimul juridic al zonei de tranzit; •centrele în care se acordă servicii de asistență pentru consumatorii de droguri, în regim închis; •orice alt loc în care persoanele sunt private de libertate în baza unei decizii a unei autorități, la cererea acesteia sau cu acordul expres ori tacit al acesteia sau face parte din sistemul de sănătate sau **sistemul de asistență socială.**

Având în vedere tipurile locurilor de detenție, precizăm că sunt supuse monitorizării Domeniului privind prevenirea torturii, potrivit ultimei evaluări din anul 2016, **2318 locuri de detenție**: 44 aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor; **139** centre aflate în subordinea Ministerului Afacerilor Interne; **2103** unități de asistență socială ale Ministerului Muncii și Justiției Sociale; **34** unități aflate în subordinea Ministerului Sănătății.

Locurile de detenție vizitate de MNP se stabilesc avându-se în vedere criterii precum: tipurile locurilor de detenție existente; repartizarea geografică a locurilor de detenție; vulnerabilitatea cunoscută a anumitor tipuri de locuri de detenție; rapoartele anterioare ale Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și ale celorlalte domenii de activitate din cadrul instituției (conform Legii nr. 35/1997, republicată), precum și **Directivele SPT, referitoare la mecanismele naționale de prevenire –Principii de bază,** conform cărora *vizitele MNP trebuie să acopere toate locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.*

SPT, în **Directivele referitoare la mecanismele naționale de prevenire** precizează că *"statul-parte ar trebui să se asigure că Mecanismul Național de Prevenire* ***își poate efectua vizitele în modul și frecvența pe care le decide el însuși"***, iar în **Ghidul practic "Prevenirea torturii: Rolul Mecanismului Național de**

Prevenire" menționează că *"MNP ar trebui să poată alege liber locurile de detenție pe care să le viziteze"*.

► **În anul 2014**, Comitetul european pentru prevenirea torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (CPT), în raportul întocmit urmare a vizitei efectuate în România, și-a exprimat speranța că mecanismul (la acea dată aflat în faza de înființare) va funcționa în conformitate cu prevederile OPCAT și cu Directivele SPT, în special cele care prevăd că "*În cazul în care organizația desemnată ca MNP îndeplinește alte funcții ca cele în conformitate cu Protocolul Opțional, funcțiile sale ca un mecanism național ar trebui încredințate unui grup sau un departament separat, cu personal propriu și propriul buget (CAT / OP / 12/15, paragraful 32).*"

În anul 2016 a avut loc prima vizită în România a Subcomitetului de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT) din cadrul Comitetului ONU pentru prevenirea torturii. Raportul înaintat autorităților române, dat publicității în anul 2017, a cuprins o serie de Recomandări, reținând: Adjunctul Avocatului Poporului care deține mandatul de prevenire a torturii soluționează petițiile primite cu privire la acuzații de acte de tortură sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (în anul 2015, au fost înregistrate 461 petiții și au fost efectuate 36 anchete la locurile de detenție). Subcomitetul este îngrijorat cu privire la modul în care MNP înțelege rolul său preventiv descris de OPCAT. SPT consideră că este crucial ca MNP să dezvolte și să stabilească o **viziune clară a abordării sale privind prevenirea torturii și să aibă strategii cuprinzătoare pentru îndeplinirea mandatului său preventiv.** Pentru a evita posibilele confuzii și suprapuneri ale mandatelor, **Avocatul Poporului ar trebui să facă o distincție clară între mandatul MNP și celelalte funcții ale sale ca Ombudsman. Petițiile individuale ar trebui soluționate de Avocatul Poporului și nu ar trebui să facă parte din mandatul MNP.**

SPT subliniază că **MNP ar trebui să completeze și nu să înlocuiască sistemele existente de supraveghere din România. MNP și Avocatul Poporului ar trebui să-și separe, în mod clar, mandatele, astfel încât fiecare să-și desfășoare eficient activitățile mandatului său.**

De asemenea, SPT a recomandat ca Mecanismul Național de Prevenire să nu se concentreze numai pe vizitarea locurilor în care persoanele sunt private de libertate, ci și pe alte activități de prevenire; a recomandat elaborarea unui plan anual care să includă toate activitățile preventive, inclusiv elaborarea de comentarii cu

privire la proiectele legislative, creșterea gradului de conștientizare și formarea profesională a personalului care își desfășoară activitatea în locurile de detenție.

În acest context, pentru respectarea mandatului preventiv și a recomandărilor SPT și CPT au fost inițiate încă din anul 2016 primele demersuri în sensul modificării și completării Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

În anul 2018, România a fost vizitată de membrii Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante (CPT), care au fost interesați de **îndeplinirea mandatului preventiv de către MNP.**

Astfel, pentru a respecta prevederile OPCAT, având în vedere **Directivele SPT, referitoare la mecanismele naționale de prevenire –Principii de bază** care precizează că:

"este responsabilitatea statului de a asigura instituirea unui mecanism național de prevenire, care îndeplinește cerințele Protocolului opțional" (CAT/OP/12/5, paragraful 2) și

"mandatul și atribuțiile mecanismului trebuie să fie conforme cu prevederile Protocolului opțional" (CAT/OP/12/5, paragraful 6),

prin **Ordinul nr. 8 din 14 februarie 2018** privind respectarea prevederilor Protocolului opțional (OPCAT) referitoare la mandatul preventiv al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, urmărind respectarea mandatului preventiv al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție în exercitarea atribuțiilor de Mecanism Național de Prevenire, rolul proactiv și atribuțiile sale în materia prevenirii torturii în locurile de detenție, respectiv de efectuarea de vizite sistematice la locurile în care persoanele sunt private de libertate, în vederea prevenirii torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante, conform art. 1 din OPCAT, coroborat cu art. 35 din Legea nr. 35/1997, republicată,

Avocatul Poporului a dispus ca petițiile cu privire la actele de tortură, tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție adresate instituției Avocatul Poporului să nu mai fie soluționate de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, urmând a fi soluționate, în funcție de problematica sesizată, de către celelalte domenii de activitate ale instituției Avocatul Poporului, care îndeplinesc rol reactiv. În mod excepțional, Avocatul Poporului poate dispune soluționarea unor petiții cu privire la actele de tortură,

tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

Acesta este motivul pentru care, pentru respectarea mandatului preventiv al MNP, PL-X 1/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, precum și pentru modificarea art.16 alin.(3) din Legea nr 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități cuprinde următoarele modificări:

- petițiile cu privire la actele de tortură, tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție se soluționează, în funcție de tipul locului de detenție, de către domeniile de activitate ale instituției Avocatul Poporului, care îndeplinesc rol reactiv. **Mecanismul național de prevenire va îndeplini atribuții numai în materia prevenirii torturii în locurile de detenție, prin efectuarea de vizite regulate în aceste locuri.** Din dispoziția Avocatului Poporului, Mecanismul național de prevenire va soluționa și petiții sau sesizări din oficiu care vizează obiectul său de activitate. Colaborarea dintre Mecanismul național de prevenire și domeniile de activitate ale instituției Avocatul Poporului va fi stabilită prin Regulamentul de organizare și funcționare al instituției Avocatul Poporului (17 alin. (1^2), care completează art. 17);

- Avocatul Copilului și reprezentanții domeniului protecției și promovării drepturilor copilului efectuează anchete inopinate de control, din oficiu sau la cerere, la centrele educative sau de detenție în care minorii execută măsurile educative privative de libertate prevăzute de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, la persoanele însărcinate cu supravegherea și îndrumarea minorilor aflați în executarea măsurilor neprivative de libertate prevăzute de aceeași lege, la centrele de plasament, locuințele de tip familial, asistență maternală și plasament familial în care minorul este plasat ca măsură de protecție specială prevăzută de Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la familia extinsă, la spitalele de pediatrie, precum și la secții sau compartimente de pediatrie ale spitalelor generale. **Aceștia pot participa la vizitele anunțate sau inopinate efectuate de Mecanismul național de prevenire în legătură cu domeniul privind drepturile copilului"** (art. 14 lit. g).

►în anul 2018 au fost planificate a fi efectuate de către Domeniul privind prevenirea torturii un număr de 70 de vizite, astfel că până în prezent au fost efectuate

63 de vizite, după cum urmează: centre de reținere și arest preventiv-12; centre pentru migranți-5; penitenciare-7; servicii sociale pentru copii-12; servicii sociale persoane vârstnice-11; spitale de psihiatrie – 6; servicii sociale persoane adulte cu handicap – 10.

În centrele pentru copii au fost efectuate 12 vizite, după cum urmează:

- Complexul de Servicii Comunitare Oltenița; Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii"; Centrul de plasament Trușești, Centrul de plasament Zăgujeni, Casa de tip familial Novaci; ale căror Rapoarte de vizită le anexăm prezentei;

- Centrul rezidențial "Casa Speranței" Câmpina; Centrul de plasament "Micul Rotterdam" Constanța; Casa de tip familial din cadrul Așezământului "Sf. Gheorghe Țepes"; Complexul de servicii pentru reabilitarea și recuperarea copilului cu handicap neuropsihic ușor nr. 9 "Țăndărică" Cluj; Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități "Sf. Apostol Andrei" Craiova; Centrul Rezidențial pentru Recuperarea și Reabilitarea Copilului cu Tulburări de comportament Beceni, județul Buzău; Centrul de plasament nr. 3 Slobozia – ale căror Rapoarte de vizită sunt în lucru.

Din cele 12 vizite efectuate de către Domeniul privind prevenirea torturii la centrele pentru copii, 4 vizite au fost efectuate cu participarea Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copiilor, iar în perioada următoare vor fi efectuate și alte vizite împreună cu acest Domeniu.

În urma vizitelor efectuate, nu au fost identificate situații care să motiveze sesizarea organelor de urmărire penală, iar **principalele concluziile desprinse au fost următoarele:**

1. ***Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2, municipiul București***

Vizita a avut ca obiect verificarea implementării recomandărilor formulate cu ocazia vizitei anterioare efectuate în centru de către echipa de vizită a Domeniului privind prevenirea torturii, iar constatările au fost următoarele:

►nu existau în cazul tuturor beneficiarilor condițiile necesare pentru menținerea măsurii speciale a plasamentului în regim de urgență astfel, având în vedere tipul centrului, în cazul unora dintre beneficiari (a căror durată de ședere în centru era cuprinsă între 1 și 6 ani), nu puteau fi satisfăcute nevoile educaționale, de socializare, etc.

În acest context, s-a recomandat conducerii centrului să întreprindă măsurile legale care se impun pentru ca Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 să funcționeze strict ca un centru de plasament în regim de urgență, în conformitate cu Ordinul nr. 89/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat.

►în centru nu erau elaborate proceduri privind efectuarea, înregistrarea și soluționarea sesizărilor și reclamațiilor în conformitate cu Ordinul nr. 89/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat; •nu exista o procedură clară cu privire la învoirea beneficiarilor (conform declarațiilor conducerii și membrilor personalului, copiii cu vârsta peste 16 ani puteau părăsi centrul în baza unei declarații scrise în care precizează unde pleacă - au fost arătate echipei astfel de cereri, fapt confirmat de unii dintre beneficiari; alți beneficiari însă, au susținut că pot părăsi centrul pentru câteva ore doar informând verbal).

Față de aceste aspecte, s-a recomandat conducerii centrului: întocmirea procedurilor de lucru în conformitate cu Ordinul nr. 89/2004; stabilirea unei proceduri clare cu privire la ieșirea beneficiarilor din centru pe perioada plasamentului în regim de urgență, în concordanță cu Ordinul nr. 89/2004, care să fie adusă la cunoștința personalului și a beneficiarilor și respectată, astfel încât să existe o practică uniformă;

►în centru era evidentă supravegherea deficitară a beneficiarilor, lipsa unor măsuri adecvate de prevenire și intervenție în cazuri de conflict (pe parcursul vizitei de monitorizare, mai mulți beneficiari au ieșit și au intrat în centru, creându-se o atmosferă de agitație, mai ales la solicitarea conducerii centrului de a întocmi o cerere în scris în care să precizeze unde pleacă - unul dintre beneficiari a devenit iritat și agresiv verbal);• nu existau proceduri privind controlul pozitiv al comportamentului copilului, iar personalul nu era pregătit corespunzător pentru astfel de situații (echipa de vizită a constatat din studierea Registrului de evenimente deosebite și discuțiile purtate cu beneficiari și angajați, numărul ridicat al agresiunilor fizice și verbale dintre beneficiari sau îndreptate asupra membrilor personalului - frecvent se apela la echipajele Secției 6 Poliție).

Referitor la aceste constatări, s-a recomandat conducerii centrului adoptarea unor măsuri multidisciplinare de gestionare a cazurilor și situațiilor de tensiune și

conflicte verbale și fizice; pregătirea profesională a membrilor personalului cu privire la controlul pozitiv al comportamentului copilului.

►în cadrul centrului nu erau angajați: asistent social, medic și asistenți medicali, posturile fiind vacante (situația se înrăutățise față de anul 2015 când, de exemplu, asistența medicală în centru era asigurată de un medic cu program parțial de lucru și un asistent medical angajat cu contract de muncă cu normă întreagă); •exista un număr insuficient de personal (la data vizitei erau 18 locuri vacante), ceea ce afecta inevitabil supravegherea beneficiarilor; • exista un număr insuficient de instructori de educație, problema fiind semnalată de conducerea centrului (au fost scoase la concurs posturile vacante în mod sistematic, fiind ocupate parțial, din cauza lipsei de candidați sau insuficientei pregătiri a acestora; pentru asigurarea personalului necesar, șefa centrului a solicitat detașări, care nu au fost aprobate din cauza lipsei de personal existente la nivelul D.G.A.S.P.C. Sector 2).

În contextul celor expuse, s-a recomandat conducerii centrului ocuparea funcțiilor vacante (medic, asistenți sociali, asistenți medicali, instructori de educație, etc.), precum și pregătirea profesională inițială și continuă a membrilor personalului și consultarea periodică a acestora de către conducerea centrului.

De asemenea, s-a recomandat conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 să acorde sprijin conducerii Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 în demersurile întreprinse pentru ocuparea posturilor vacante și pentru pregătirea profesională inițială și continuă a membrilor personalului.

►în centru erau cazați și copii diagnosticați cu afecțiuni psihice, iar unii dintre ei nu urmau tratamentul permanent recomandat de medicul specialist potrivit afecțiunilor diagnosticate, motivul fiind părăsirea centrului în mod neautorizat sau refuzul propriu; unii beneficiari ai centrului erau încadrați în grad de handicap, însă nu era respectat în toate cazurile termenul programat pentru reevaluarea periodică a acestora;• beneficiarilor care aveau recomandare pentru includere în programe de psihoterapie nu le erau acordate aceste servicii.

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului: reevaluarea periodică a beneficiarilor diagnosticați cu afecțiuni psihice și includerea acestora în programe de consiliere psihologică, astfel încât aceștia să conștientizeze consecințele refuzului de administrare a tratamentului medical de specialitate; reevaluarea periodică a beneficiarilor încadrați în grad de handicap, cu respectarea termenului programat;

realizarea psihoterapiei în cazurile beneficiarilor cărora aceasta le este recomandată în fișa medicală sau în cazurile identificate de psihologul centrului.

►referitor la asistența socială, s-a constatat că: evaluările inițiale, detaliate și periodice erau extrem de asemănătoare în ceea ce privește conținutul, deși se refereau la persoane diferite; în dosare nu s-au regăsit mai multe Planuri individualizate de protecție pentru aceeași beneficiari; procedura de lucru nu prevedea: raportul trimestrial, procesul verbal de întâlnire echipă-menționate în standardul managementului de caz, precum și raportul de vizită care se referă la vizita asistentului social în familia copilului și nu doar a părinților în centru.

În materia asistenței sociale, s-a recomandat conducerii centrului efectuarea activităților de asistență socială și protecție specială în conformitate cu Ordinul nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului.

►nu exista o cutie pentru sesizări/reclamații, conducerea centrului motivând lipsa acesteia prin comportamentul distrugător al copiilor. Astfel, s-a recomandat conducerii centrului montarea unei cutii speciale pentru sugestii și reclamații, care să permită beneficiarilor să se exprime în mod anonim.

►dormitoarele prezentau o stare precară de curățenie și igienă, cu pereții murdari, zgâriați; ferestrele prezentau defecțiuni la sistemul de închidere, iar instalațiile electrice și corpurile de iluminat aveau lipsuri sau erau nefuncționale; dormitoarele erau prevăzute cu 6-12 paturi suprapuse, cu mobilier vechi, insuficient (nu toți copiii beneficiau de un spațiu de depozitare a bunurilor personale) și în general deteriorat; dușurile nu erau toate funcționale, unele dintre ele nefiind prevăzute cu baterii.

Centrul a fost supus unui proces de renovare în anul 2016; de asemenea, conducerea a propus renovarea completă a unității, precum și înlocuirea gardului care împrejmuiește centrul, un gard foarte înalt, de aproximativ 3 m, "inestetic și neprimitor" (astfel cum este descris în fișa de autoevaluare întocmită la începutul anului 2018), construit în perioada în care imobilul avea destinația de centru de delincvență juvenilă.

În acest context, s-a recomandat conducerii centrului includerea într-un proces de renovare, de înlocuire a gardului și mobilierului deteriorat, a geamurilor sparte și a instalațiilor electrice și tehnico-sanitare defecte și completarea celor care lipsesc; respectarea prevederilor Ordinului nr. 89/2004, Standardele 22 (Condiții de locuit) și

23 (Spații igienico-sanitare), respectiv: dormitoarele să fie locuite de maximum 4 copii, fiecare copil beneficiind de o suprafață locuibilă de minimum 6m; să fie asigurate o cabină WC, o chiuvetă, un duș la maximum 6 copii.

De asemenea, s-a recomandat conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 să sprijine conducerea Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 în demersurile întreprinse pentru remedierea deficiențelor.

►dușurile nu erau prevăzute cu perdele despărțitoare, pentru asigurarea intimității beneficiarilor. Astfel, s-a recomandat conducerii centrului respectarea dreptului la intimitate al beneficiarilor prin achiziționarea și montarea de perdele la dușuri.

►camera cu destinație de izolator avea un aspect de celulă; încăperea era mică, insalubră, prevăzută cu două paturi suprapuse și nu beneficia de grup sanitar propriu (conform membrilor personalului era utilizat foarte rar, ultima oară fiind cazat un beneficiar, consumator de droguri, pe o perioadă foarte scurtă, anterior de a fi internat la spital). S-a recomandat conducerii centrului identificarea unui spațiu adecvat pentru izolator, care să fie amenajat și igienizat corespunzător.

►paza centrului nu mai era asigurată începând din luna ianuarie 2018, prin expirarea contractului încheiat de conducerea D.G.A.S.P.C. Sector 2 cu o firmă de pază (conform conducerii centrului, personalul unității asigura paza, fiecare angajat având alocate câte 2 ore/zi în acest scop; pe parcursul nopții, în centru lucrau doar doi îngrijitori care trebuiau să își îndeplinească sarcinile și să realizeze și activitatea de pază a centrului); a existat o licitație în vederea contractării unei firme de pază, dar până la data vizitei nu fusese emisă decizia D.G.A.S.P.C. Sector 2.

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 să întreprindă măsurile legale care se impun pentru asigurarea pazei centrului prin contractarea unei firme de pază.

►unii dintre beneficiarii mari au sesizat cantitatea insuficientă de hrană, fapt susținut și de membrii ai personalului care au invocat suma insuficientă alocată pentru fiecare copil.

Având în vedere că ultima majorare a alocației de hrană a fost în anul 2014 când, prin Hotărârea nr. 114 a Consiliului Local Sector 2 s-a stabilit valoarea de 18, 6 lei/zi/copil, s-a recomandat conducerii Consiliului Local Sector 2 să examineze posibilitatea de a suplimenta alocația de hrană.

2. Centrul de plasament Trușești

►conform statului de funcții, la data vizitei exista un post vacant de asistent medical. În afara programului de lucru al cadrelor medicale și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată prin apelarea Serviciului Unic de Urgență 112. În caz de îmbolnăvire, beneficiarii erau consultați de medicul de familie și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni care depășeau sfera de competență a medicului de familie, copii erau prezentați pentru consultații de specialitate (pediatrie, psihiatrie pediatrică, ortopedie, obstetrică-ginecologie etc.), însoțiți de asistenta medicală, la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati" Botoșani, în baza trimiterii eliberate de medicul de familie.

În acest context, echipa de vizită a recomandat conducerii centrului efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent medical, existent în statul de funcții al Centrului.

►la data vizitei, în Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae" Trușești postul de psiholog era vacant încă de la data de 01 decembrie 2017. Psihologul care monitoriza cazurile din centru era angajat al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Membrii echipei de vizită au constatat că nu existau în toate dosarele Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016). Or, evoluția unui copil în centru nu putea fi urmărită din documentele aflate la dosarul personal, deși acesta ar trebui să constituie o radiografie al parcursului beneficiarului pe timpul șederii în centru.

Conform opiniei membrilor echipei de vizită, timpul alocat consilierii psihologice, evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, fiind necesară angajarea unui psiholog care să deservească doar rezidenții din Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae" Trușești. De asemenea, nu s-a putut observa dacă exista ca instrument de lucru, un Caiet de activități zilnice al psihologului și un Registru pentru beneficiarii care consumă substanțe. În opinia membrilor echipei de vizită era necesar ca psihologul să-și desfășoare activitatea în Centru, săptămânal, iar documentația rezultată în urma asistenței psihologice și care îi

reflecta activitatea, precum și progresele/evoluția/involuția beneficiarilor să se afle la cabinetul psihologic și în dosarele rezidenților din centrul de plasament Trușești.

În privința acestor aspecte, echipa de vizită a recomandat efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de psiholog, existent în statul de funcții al Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești, având în vedere că timpul alocat consilierii psihologice, evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, iar în unele dosare ale beneficiarilor nu existau Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016);

►postul de asistent social din cadrul Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești era vacant la momentul vizitei. Ultimul concurs organizat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani pentru ocuparea postului s-a desfășurat în perioada iulie-august 2016, dar postul nu a fost ocupat. Activitățile specifice asistenței sociale erau desfășurate de către un asistent social din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani - Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz – Compartimentul Protecție de tip rezidențial, care se deplasa la sediul centrului la nevoie sau la solicitarea șefului de centru, în medie de 3-4 ori/lună.

În urma studierii dosarelor personale ale rezidenților s-a constatat că acestea nu conțineau anchete psiho-sociale actualizate, cele mai recente anchete fiind întocmite în anii 2015-2016, iar dosarul unuia dintre beneficiari nu conținea nicio anchetă psiho-socială. Astfel, nu erau respectate prevederile legale cuprinse în Standardul 7.4 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, care precizează că evaluarea situației minorului ocrotit ar trebui să se realizeze la un interval de 3 luni: managerul de caz, respectiv responsabilul de caz prevenire, împreună cu echipa multidisciplinară realizează re-evaluarea situației copilului o dată la 3 luni sau de câte ori este nevoie, precum și revizuirea planului corespunzător dacă acest lucru este necesar."

Conducerea centrului a precizat că dosarele personale care conțin documentele actualizate ale beneficiarilor se aflau la sediul Direcției Generale de

Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, fiind în custodia asistentului social care îndeplinea atribuțiile de asistență socială pentru copiii din centru. Acest aspect contravenea prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, care la Standardul 3 face referire la obligativitatea păstrării dosarului complet al copilului la centrul rezidențial unde acesta este ocrotit.

Astfel, membrii echipei de vizită nu au avut certitudinea că documentele cuprinse în dosarele studiate erau de actualitate, neputându-se pronunța cu privire la modul de implementare al Planului Individualizat de Protecție și al Programelor de Intervenție Specifică dezvoltate pentru fiecare copil. Mai mult decât atât, personalul centrului nu putea avea acces la cele mai noi informații referitoare la beneficiari, afectând în ansamblu modul în care se raportau la aceștia.

Pentru toți beneficiarii centrului era desemnat un manager de caz din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani – Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz, în conformitate cu Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, dar nu era respectată prevederea referitoare la numărul de cazuri active (maxim 30 cazuri/manager de caz), centrul găzduind 43 de beneficiari.

Referitor la aspectele menționate, echipa de vizită a recomandat:• efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent social, în scopul completării și actualizării tuturor dosarelor personale ale beneficiarilor păstrate în centru, deoarece la momentului vizitei nu s-a putut proba existența unor documente actualizate, iar alte documente lipseau cu desăvârșire (evaluări periodice, PIP, PIS etc.);•respectarea prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului referitoare la periodicitatea efectuării reevaluării situației beneficiarilor; • asigurarea a cel puțin 2 manageri de caz pentru cei 43 de beneficiari ai centrului și distribuirea echilibrată a numărului de cazuri active între aceștia, astfel încât să fie respectate prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului

nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului.

►centrul nu dispunea de rezerve de apă pentru 48 de ore pentru fiecare copil, așa cum prevede Standardul 10.8 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

Echipa de vizită a recomandat asigurarea rezervei de apă pentru fiecare copil pentru o perioadă de 48 de ore, conform prevederilor Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial;

►în registrul în care erau consemnate învoirile în localitate nu erau trecute date cu privire la data, intervalul orar în care se desfășoară învoirea, locul învoirii, motivul acesteia.

În Raportul de vizită s-a recomandat conducerii centrului înființarea unui nou registru destinat consemnării învoirilor beneficiarilor în localitate, rubricarea și completarea acestuia în mod corect, astfel încât să conțină date referitoare la persoana învoită, data învoirii, intervalul orar în care se desfășoară, locul învoirii, motivul acesteia.

►în pavilionul administrativ exista o cutie pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor, dar nu existau astfel de cutii și în cele două pavilioane în care locuiau copiii, unde aceștia ar fi avut acces permanent.

Față de această situație, echipa de vizită a recomandat amplasarea unor cutii pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor și în cele două pavilioane care găzduiau copiii, în scopul păstrării anonimatului beneficiarilor care le accesează.

►nu erau editate materiale de promovare a imaginii – broșuri, pliante, așa cum prevede Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

Sub acest aspect, s-a recomandat editarea unor materiale de popularizare a misiunii centrului în comunitate și distribuirea acestora, în acord cu prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

►în centru existau materiale sportive, dar nu era amenajat un teren pentru activități sportive în perimetrul centrului. Rezidenții care doreau să desfășoare activități sportive utilizau terenul de sport al liceului "Demostene Botez", situat vizavi de centru.

Față de aspectele constatate, echipa de vizită a recomandat amenajarea unui teren pentru desfășurarea activităților sportive în curtea centrului în scopul organizării periodice a unor activități sportive și educative cât mai variate de către personalul de educație și îngrijire.

3. Centrul de Plasament "Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin

Aspecte rezultate din vizita efectuată:

►în unele registre ale centrului (Registrul Comportamente deviante, Registrul Comportamente copii-pentru anul 2018) erau menționate evenimente precum automutilări, comportament verbal inadecvat, nefrecventarea cursurilor școlare, comportamente agresive verbale și fizice, consum de alcool, amenințare cu sinuciderea; în unele situații personalul centrului a apreciat că era necesară consilierea psihologică, în majoritatea situațiilor nefiind specificată însă vreo măsură ulterioară de intervenție.

Având în vedere aceste aspecte, precum și faptul că printre beneficiarii găzduiți erau copii cu diagnostic psihiatric, copii care au suferit traume și care au fost victime ale abuzurilor și exploatării, respectiv că în anul 2017 a fost înregistrat în centru un deces prin suicid (asfixie mecanică prin spânzurare) al unui beneficiar s-a recomandat conducerii centrului și conducerii D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin:

- adoptarea unor noi măsuri administrative, sociale și educative corespunzătoare pentru a facilita recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a copiilor, victime ale unei forme de neglijență, exploatare sau abuz; readaptarea și reintegrarea se vor desfășura în condiții care favorizează sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului;

- gestionarea cu eficiență a cazurilor de risc pentru siguranța, sănătatea și viața personală, cunoscându-se cazuri de idei și tentative suicidare prin colaborarea cu secțiile de psihiatrie infantilă, respectarea recomandărilor de medicație psihiatrică, asigurarea consilierii și psihoterapiei și a supravegherii permanente în centru în scopul prevenirii unor incidente deosebite.

►activitatea de asistență psihologică, evaluare și consiliere psihologică, psihoterapie nu putea fi asigurată în programul de 10 ore/săptămână (două ore/zi), desfășurat de psihologul centrului care activa în baza unui contract de prestări servicii (postul de psiholog cu normă întreagă, era vacant, niciun candidat neprezentându-se la concursul organizat de D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin), având în vedere nevoile complexe și multiple ale beneficiarilor; •printre beneficiarii găzduiți erau copii cu diagnostic psihiatric, copiii care au suferit traume și care au fost victime ale abuzurilor și exploatării (unii dintre aceștia primiseră recomandare și urmau un tratament psihiatric); •era solicitată consiliere psihologică și de către instructorii de educație, atunci când constatau comportamente agresive, limbaj vulgar, consum de alcool în rândul unor beneficiari sau amenințări cu suicidul; •erau identificați beneficiari cu risc suicidar (pentru care psihologul a inițiat realizarea unor ședințe de consiliere individuală).

În legătură cu cele constatate, s-a recomandat conducerii centrului realizarea consilierii psihologice a beneficiarilor care erau în evidențe cu recomandare de consiliere psihologică prin colaborarea cu medicul de familie și respectarea recomandărilor psihologului rezultate în urma evaluărilor psihologice (în special în cazul a doi beneficiari frați care urmau să fie transferați în mod separat în plasament la asistent maternal profesionist, deși psihologul centrului recomandase ca aceștia să nu fie separați, în scopul prevenirii unei traumatizări).

►unii dintre beneficiari absentau de la cursurile școlare; 17 beneficiari din cei 26 găzduiți de centru nu erau vizitați de nicio persoană din familie sau aparținători. În acest context, s-a recomandat conducerii centrului asigurarea suportului educațional, monitorizarea frecventării școlii și intensificarea colaborării cu școala în vederea reducerii absenteismului copiilor instituționalizați; efectuarea demersurilor necesare prin serviciile de asistență socială în sensul inițierii contactului și colaborării cu familiile beneficiarilor.

►având în vedere că audierea unei beneficiare într-un dosar de prostituție, în calitate de martor, de ofițerii de poliție din cadrul Biroului de Combatere a Criminalității Organizate (B.C.C.O.) Timișoara a avut loc fără ca minora să fi fost asistată de un reprezentant al centrului și prin intermediul sau în prezența unui psiholog și fără ca persoana care a audiat să fie de același sex cu minora, s-a recomandat conducerii centrului și conducerii D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin respectarea prevederilor legale privind asigurarea protecției juridice a tuturor beneficiarilor minori

sau majori aflați în cursul procesului penal, audierea acestora prin intermediul sau în prezența unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor.

De asemenea, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violenţă, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijenţă, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, violență sexuală, pentru a împiedica incitarea sau constrângerea copiilor la activităţi sexuale ilegale şi să fie exploatați în scopul prostituţiei sau al altor practici sexuale ilegale, în timpul cât se află în îngrijirea reprezentanților legali, s-a recomandat conducerii centrului și conducerii D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin luarea tuturor măsurilor administrative, sociale şi educative corespunzătoare.

►în centru erau vacante 5 posturi (un post de psiholog, un post de psihopedagog, un post de educator specializat, un post de muncitor la întreținere și un post de supraveghetor pe timpul nopții). Sub acest aspect, s-a recomandat conducerii centrului ocuparea posturilor vacante, în special angajarea unui psiholog și a unui asistent social pentru oferirea de consiliere și suport, dată fiind problematica complexă a acestor copii.

►unele dintre registrele întocmite în centru nu aveau numerotate filele, nu erau ştampilate şi nici înregistrate pe anul în curs, astfel că s-a recomandat conducerii centrului înregistrarea, numerotarea și ștampilarea tuturor registrelor obligatorii funcţionării unității.

►spațiul pus la dispoziția psihologului pentru desfășurarea activităților de asistență psihologică nu era destinat exclusiv activității de asistență psihologică și nu îndeplinea condițiile minime necesare funcționării unui cabinet psihologic, neavând dotare tehnică și metodologică. Referitor la acest aspect, s-a recomandat conducerii centrului amenajarea unui spațiu destinat exclusiv activității de asistență psihologică și dotarea corespunzătoare a acestuia.

►pentru asigurarea pazei, centrul avea angajat un singur paznic, care nu putea asigura permanența pe timp de zi și noapte; pe timpul nopții supravegherea era asigurată de către personalul de specialitate aflat la nivelul fiecărui modul. În privința acestei situații, s-a recomandat conducerii centrului asigurarea permanenței serviciului de pază a centrului, pentru asigurarea protecției copiilor, personalului și a vizitatorilor împotriva evenimentelor și accidentelor cu potențial vătămător.

4. Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor Novaci din cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copilul în Dificultate Novaci, județul Gorj

Aspecte constate pe parcursul vizitei:

►cinci posturi prevăzute în organigrama centrului erau vacante (un post de asistent medical principal, două posturi de infirmier, un post de psiholog practicant, un post de asistent social), unitatea funcționând cu 7 angajați; psihologul și asistentul social de la Casa de tip familial pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi „Pociovaliștea" asigurau asistența psihologică și socială a beneficiarilor din întregul complex.

Echipa de vizită a recomandat conducerii casei ocuparea posturilor vacante.

►unele registre nu erau completate corespunzător (de exemplu, în Registrul de intrări- ieșiri a beneficiarilor, nu rezulta clar data intrării și data ieșirii beneficiarilor din centru rezidențial, iar în Registrul bilete de voie/învoirea beneficiarilor, nu erau consemnate orele de plecare/intrare din/în casă pentru învoirile primite de beneficiari);

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii casei completarea corespunzătoare a tuturor registrelor obligatorii funcționării centrului, pentru buna evidențiere a activităților curente din unitatea rezidențială.

►în dosarele medicale ale copiilor erau consemnate consultațiile efectuate și atașate bilete de externare eliberate în cazul internărilor în spital, copii după scrisorile medicale unde era indicat tratamentul ce trebuia administrat copilului în cauză, dar nu era evidențiată situația imunizărilor. În acest context s-a recomandat conducerii casei atașarea evidenței imunizărilor la dosarul medical al fiecărui copil.

►în casă se desfășurau diverse activități zilnice (curățenie, spălat vase, pregătirea hranei), copiii socializau cu persoane din afara casei, participaseră la mai multe excursii în țară, își sărbătoreau zilele de naștere în casă și dispuneau de jucării. Echipa de vizită, având în vedere că unii beneficiari au sesizat faptul că se plictiseau, ***a recomandat conducerii casei*** să optimizeze activitățile de recreere și socializare pe timpul vacanței copiilor și să implice copiii în stabilirea activităților de petrecere a timpului liber.

►în casă existau planul de evacuare a personalului în caz de incendiu și planul cu organizarea apărării împotriva incendiilor, care erau întocmite corespunzător, completate cu responsabilități pentru fiecare acțiune/măsură stabilită, dar nu erau

semnate de conducerea centrului. Referitor la acest ultim aspect, ***s-a recomandat*** vizarea/aprobarea celor două planuri.

5. Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, județul Călărași

Aspecte constate pe parcursul vizitei de verificare a implementării recomandărilor formulate cu ocazia vizitei anterioare în centru:

►centrul rezidențial oferea servicii și tinerilor peste 18 ani cu dizabilități, proveniți din centrul rezidențial, pentru care nu au fost identificate posibilități de integrare familială sau de îngrijire alternativă (12 din cei 34 beneficiari găzduiți în centru aveau vârsta peste 18 ani); tinerii, încadrați în grad de handicap, se aflau în centru fără să existe o dispoziție/decizie privind rezidența în centru; conform declarațiilor reprezentanților centrului, în ultimii 2 ani numai doi beneficiari au fost transferați în alte centre (1 minor a fost transferat la Complexul de Servicii Comunitare pentru Copilul cu Handicap Călărași și un tânăr la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică–CRRN Plătărești), fiind imposibil transferul tinerilor, deoarece în județul Călărași numărul locurilor în centre pentru adulți este extrem de redus, CRRN Plătărești fiind într-o procedură de reducere a capacității de cazare.

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului identificarea unei soluții privind transferul beneficiarilor într-un serviciu social pentru persoane adulte cu dizabilități, astfel încât să le fie asigurate nevoile de îngrijire, asistență și suport emoțional.

►centrul nu avea medic și psiholog angajat; au fost scoase la concurs următoarele posturi vacante: medic neuropsihiatru, medic pediatru, psiholog și asistent social pentru Centrul de Recuperare de Zi, psiholog cu contract pe perioadă determinată până la 01.02.2019 pentru Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever, care nu au fost ocupate până la data efectuării vizitei;● în anul 2018 (până la data efectuării vizitei), beneficiarii nu au fost consultați de un medic specialist în ortopedie pediatrică, astfel nu a existat posibilitatea solicitării unor achiziții privind încălțămintea ortopedică pentru beneficiarii centrului cu malformații congenitale ale membrelor inferioare.

În acest context, s-a recomandat conducerii centrului continuarea demersurilor în ceea ce privește angajarea unui medic și a unui psiholog, în vederea asigurării

continuității asistenței medicale și a recuperării mai rapide a beneficiarilor centrului; examinarea posibilității de colaborare cu un medic de ortopedie pediatrică în vederea achiziționării încălțămintei speciale destinată corectării malformații congenitale ale beneficiarilor centrului.

►asistentul social angajat al centrului nu era membru al Colegiului Național al Asistenților Sociali din România (nu figura înscris în Registrul Național al Asistenților Sociali din România).

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului înscrierea asistentului social angajat al Centrului Rezidențial în Registrul Național al Asistenților Sociali din România, ca garanție privind oferirea unor servicii de calitate, în concordanță cu cerințele profesiei.

►nu au fost organizate cursuri de pregătire profesională continuă pentru personalul centrului; având în vedere că centrul avea în îngrijire beneficiari cu diagnostic sever și tulburări de comportament, unii dintre aceștia prezentând comportamente agresive față de personalul angajat și alți beneficiari, se impunea o gestionare eficientă a acestor cazuri prin structurarea spațiului și a activităților, a programului zilnic care să reducă frecvența comportamentelor distructive.

În acest context, s-a recomandat conducerii centrului organizarea de cursuri de pregătire profesională continuă pentru personalul centrului, precum și instruirea acestuia cu metode și tehnici de intervenție comportamentală pentru copilul cu diagnostic sever și tulburări de comportament în situații de criză prin cursuri organizate de specialiști medici sau psihologi din cadrul DGASPC Călărași, cursuri specializate de terapie și recuperare pentru copilul cu tulburare de spectru autist (ex. ABA-Analiza Comportamentală Aplicată), astfel încât beneficiarii să învețe comportamente adaptative și să se reducă frecvența comportamentelor de risc.

►programele de intervenție specifică pe educație, pe recreere și socializare întocmite de educator respectiv psiholog, planuri care conțineau obiective pe termen scurt, mediu și lung, activități și modalități de evaluare nu erau întocmite corespunzător (de exemplu, la rubrica metode și instrumente de evaluare nu erau consemnate care sunt metodele de evaluare a finalizării cu succes a activităților și de îndeplinire a obiectivelor);•obiectivele de intervenție specifică pe domeniul de terapie logopedică și evaluarea obiectivelor din programul de intervenție specifică erau necorespunzătoare și sub potențialul beneficiarului, necesitând a fi modificate și îmbunătățite; •din verificarea planurile de intervenție specifică (kinetoterapie) pentru

unii dintre beneficiari, s-a constatat că planul de recuperare propus pentru atingerea obiectivelor conținea tehnici care nu aparțineau domeniului kinetoterapie, ceea ce ridica suspiciuni cu privire la folosirea acestora așa cum rezulta din plan sau la necunoașterea tehnicilor specifice kinetoterapiei; fișa de reevaluare kinetoterapie conținea observații minimale, succinte, insuficiente din care nu se putea cunoaște dacă obiectivele terapiei au fost îndeplinite și care erau recomandările pentru următorul plan de intervenție.

Referitor la constatările menționate, s-a recomandat conducerii centrului: instruirea personalului de specialitate (educator, logoped, kinetoterapeut) în realizarea unor evaluări corespunzătoare potrivit specialității și pentru elaborarea unor planuri de intervenție specifică care să fie adaptate nevoilor reale ale beneficiarilor și să conducă la progrese în ariile de intervenție; realizarea terapiilor de recuperare, logopedie și kinetoterapie conform planurilor de intervenție specifică, în urma evaluărilor periodice și a planificărilor de specialitate și organizarea unor activități de terapie și recuperare în centre specializate pentru copiii cu afecțiuni neurologice și locomotorii.

►beneficiarii nu urmau cursurile școlare, deși aveau recomandare conform Certificatului de orientare școlară și profesională emis de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) Călărași; centrul rezidențial formulase numeroase adrese către Inspectoratul Școlar Județean Călărași, atât pentru anul școlar 2016-2017, cât și pentru anul școlar 2017-2018 prin care solicita înființarea în municipiul Oltenița a unei clase pentru copiii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), tip „A doua șansă" pentru copii cu deficiențe/dizabilități, în vederea școlarizării a șapte rezidenți din cadrul centrului, care aveau Certificate de orientare școlară și profesională emise de CJRAE Călărași; •echipa de vizită a constatat că serviciile centrului nu răspundeau nevoilor beneficiarilor cu potențial cognitiv și că găzduirea lor în acest centru nu era potrivită fiind în defavoarea potențialului de dezvoltare a acestora; unii dintre copii puteau fi școlarizați, puteau beneficia de alte servicii de recuperare și de intervenție educațională specifică și deci se impunea reevaluarea lor și transferul către centre unde școlarizarea era posibilă sau înființarea unei școli de tip „A doua șansă".

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului: continuarea demersurilor la Inspectoratul Școlar Județean Călărași privind înființarea unei clase de tip "A doua șansă" pentru anul școlar 2018-2019 pentru copiii cu deficiențe/dizabilități în municipiul Oltenița; orientarea școlară a beneficiarilor care prezintă abilități cognitive suficiente pentru a fi integrați școlar.

►unele dintre fișele medicale ale beneficiarilor nu erau completate corespunzător (de exemplu, nu era consemnată ultima consultație, consultația nu era încheiată prin semnătura și parafa medicului, nu era aplicată parafa medicului în dreptul consemnării recomandărilor medicului, exista consemnarea neuropsihiatrului dar fără a fi menționată data).

Sub acest aspect, s-a recomandat conducerii centrului completarea rubricii "Examen clinic general" din fișele medicale, aplicarea semnăturii și parafei medicului centrului după fiecare consultație medicală.

►un beneficiar purta pe cap o cască de protecție. Echipa de vizită, având în vedere că nu era adaptată mărimii acestuia, a recomandat conducerii centrului achiziționarea unei căști noi, care să fie corespunzătoare staturii beneficiarului, în vederea prevenirii loviturilor în zona capului;

►referitor la condițiile de cazare:● majoritatea paturilor erau prevăzute la colțuri cu platbande metalice ruginite/ nefinisate și cu sârme, pentru asigurarea stabilității; câtorva paturi le lipsea unul din cele două suporturi de sprijin, echilibrul fiind asigurat prin introducerea sub acestea a mai multor scaune; unele dintre paturile în care dormeau beneficiarii aveau dimensiunea mai mică decât înălțimea acestora; ● grupul sanitar de pe fiecare modul (centrul era format din șase module) era organizat cu acces din ambele camere (două uși de intrare), nefiind asigurată siguranța și intimitatea beneficiarilor și nici nu erau respectate prevederile Ordinului nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții cu privire la spațiile igienico-sanitare (o baie/duș la maximum 6 copii); ●nu exista rampă de acces la etajul clădirii (unde se află dormitoarele copiilor), iar liftul existent era nefuncțional; ● izolatorul se afla în stadiu de amenajare (la momentul efectuării vizitei, atât camera cât și grupul sanitar propriu erau nefuncționale; cele două paturi ale izolatorului erau amplasate pe holul etajului urmând să fie introduse după redarea camerei în funcțiune).

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului: achiziționarea de paturi noi în vederea înlocuirii celor vechi și uzate sau care nu corespund staturii beneficiarilor; amenajarea grupurilor sanitare în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții cu privire la spațiile igienico-sanitare (o baie/duș la maximum 6 copii), în vederea asigurării siguranței și intimității beneficiarilor precum și acordarea unei atenții sporite normelor de igienă și siguranță în centru și aerisirea cu regularitate a

dormitoarelor și a grupurilor sanitare; punerea în funcțiune a liftului, în vederea transportării beneficiarilor la sala de mese precum și înființarea unor rampe la nivelul centrului; urgentarea asigurării funcționalității izolatorului și a grupului sanitar din cadrul acestuia.

►pe ușa fiecărui dormitor erau afișate numele și diagnosticul beneficiarilor care locuiau în acea cameră. Sub acest aspect, s-a recomandat conducerii centrului eliminarea de pe ușa fiecărui dormitor a diagnosticului beneficiarilor care locuiau în acea cameră, în vederea asigurării confidențialității datelor privind starea de sănătate a copiilor/tinerilor.

►în frigiderul pentru păstrarea medicamentelor erau depozitate și produse alimentare, iar în frigiderul pentru depozitarea deșeurilor medicale au fost găsite produse alimentare.

Față de aspectele constatate, s-a recomandat conducerii centrului respectarea destinației celor două frigidere.

Bucuresti, 31 octombrie 2018

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani, are ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate și este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. **Cadrul general și organizarea vizitei.**
2. **Constatările rezultate din vizita efectuată.**
3. **Recomandări.**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii în locurile de detenție, în sensul prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, prin vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție.

În acest sens, în temeiul art. 16 alin. (1), art. 33 alin. (1), art. 35 lit. a și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului a efectuat, la data de 14.03.2018, o vizită la Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv

jurist și asistent social, consilieri în cadrul Centrului Zonal Bacău; medic, consilier în cadrul Centrului Zonal Craiova; psiholog din partea Colegiului Psihologilor din România și reprezentant al Asociației Alternative Sociale Iași.

Vizita a avut ca obiect prevenirea torturii și supunerii la tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești este o instituție publică aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani care are rolul de a asigura servicii de tip rezidențial pentru protecția copilului. Centrul rezidențial copii cu dizabilități Focșani este o structură fără personalitate juridică, acreditat ca furnizor de servicii sociale de către Comisia de acreditare Botoșani. Este amplasat în localitatea Trușești, județul Botoșani și are în componența sa două pavilioane rezidențiale, un pavilion

administrativ, centrala termică și un pavilion de birouri. Beneficiarii sunt gazduiți în clădiri de tipul P + 1, fiecare având în componența sa două module cu următoarele spații: 3 dormitoare, cameră de zi, bucătărie, grupuri sanitare cu toalete, lavoare și dușuri.

Echipa de vizită a purtat discuții cu șeful centrului și cu personalul de serviciu prezent în unitate la momentul respectiv. În cadrul discuțiilor, șeful centrului a făcut o scurtă prezentare a situației din unitate.

Referitor la clădirile centrului, acestea datează din anul 1962 când s-a aprobat înființarea Casei de Copii Școlari Trușești cu un număr de 300 de minori interni. Clădirile actuale aparțineau fostei organizări de șantier a Fabricii de zahăr Trușești, fost cămin muncitoresc.

Unul dintre pavilioane este o construcție foarte veche, iar la momentul efectuării vizitei întregul Complexul era în plin proces de restructurare. Conform declarațiilor șefului de centru, Centrul de Plasament "Sfântul Nicolae" Trușești va intra într-un proces de închidere, în locul său urmând a se construi două case de tip familial cu o capacitate de 12 locuri fiecare și un centru de zi destinat copiilor din comunitate. La momentul efectuării vizitei, era achiziționat terenul pe care se vor construi cele două case și centrul de zi, documentația tehnico-economică era în curs de elaborare, proiectul urmând a fi finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

În cadrul centrului se desfășurau activități de găzduire pe o perioadă determinată, asistență medicală și îngrijire, suport emoțional și consiliere psihologică, educație, socializare și petrecere a timpului liber.

Beneficiarii serviciilor oferite erau copii cu vârsta cuprinsă între 5 și 19 ani, separați, temporar sau definitiv de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii plasamentului, precum și tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și beneficiau în mod legal de protecție specială.

Capacitatea legală a centrului era de 50 de locuri, la data efectuării vizitei fiind cazați în centru un număr de 43 beneficiari, din care 23 băieți și 20 fete.

La data vizitei erau prezenți în centru 25 de copii (10 băieți și 15 fete), iar un număr de 18 beneficiari cu cerințe educaționale speciale și care aveau certificate de orientare școlară frecventau cursurile Școlii Profesionale Speciale "Ion Pillat" Dorohoi. Aceștia locuiau în internatul școlii pe perioada anului școlar, iar în vacanțele școlare reveneau în

centru sau la familiile biologice.

Admiterea în centru a beneficiarilor se făcea în urma unei evaluări inițiale a nevoilor lor specifice, în baza hotărârii de stabilire a măsurii de plasament a Comisiei pentru Protecția Copilului (în situatia în care părinții erau de acord), sau de către instanța judecătorească (atunci când acordul părinților lipsea din diferite motive). Acestora li se asigura măsura de protecție specială până la vârsta de 18 ani cu posibilitatea acordării măsurii de protecție până la vârsta de 26 ani, dacă beneficiarii își continuă studiile. Admiterea în unitatea rezidențială se putea face și pe baza dispoziției de plasament în regim de urgență a directorului executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani. Dosarul social cuprindea în mod obligatoriu: Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului privind instituirea măsurii de protecție/sentința civilă a tribunalului/un document care să ateste faptul că s-a hotărât pentru copil o măsură de protecție specială, ancheta socială, planul individualizat de protecție, planul de servicii întocmit de către Serviciul public specializat de la domiciliul părinților copilului, raportul de anchetă psiho-socială, certificatul de persoană cu handicap, certificat de orientare școlară, declarațiile/solicitările părinților.

În unitatea de tip rezidențial fiecare copil era ocrotit pe baza unui plan individualizat de protecție, dezvoltat în programe de intervenție specifice (PIS) adaptate la nevoile de îngrijire, inclusiv de securitate și promovare a bunăstării fizice și emoționale, educaționale, de petrecere a timpului liber și de socializare, inclusiv modalitățile de menținere a legăturilor, după caz, cu părinții, familia lărgită, prietenii și alte persoane importante sau apropiate față de copil și modul de satisfacere a tuturor acestor nevoi.

Fiecare copil avea desemnat un manager de caz și o persoană de referință din cadrul centrului, aflată în relație directă cotidiană cu el.

Elaborarea și reevaluarea PIP și PIS se făcea cu consultarea copilului, în funcție de gradul său de maturitate, a părinților sau a altor persoane importante pentru copil, dacă nu existau prevederi contrarii de ordin legislativ. Finalitatea PIP-ului avea ca obiectiv reintegrarea în familia naturală și/sau reinserție socio-profesională, susținută în PIS.

Cât privește fondurile bănești necesare pentru asigurarea de materiale, obiecte de inventar, mijloace fixe, reparații curente și lucrări de investiție, personalul centrului a precizat că acestea erau asigurate în mod optim de către Direcția Generală de Asistență

Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Apa rece era furnizată în mod curent de la rețeaua localității, iar apa caldă și agentul termic în anotimpul rece erau asigurate prin intermediul centralei termice proprii, sau a boilerelor electrice cu care era dotat fiecare grup sanitar.

Cât privește personalul, conform Hotărârii Consiliului Județean Botoșani nr. 59/27.04.2017, schema de personal prevedea 31 de angajați, din care următoarele **12 posturi erau vacante: 1 post șef centru, 1 post asistent social, 1 post psiholog, 1 post asistent medical și 8 instructori de educație.**

Cu privire la formarea continuă a personalului, din documentele puse la dispoziția echipei de vizită a reieșit că în perioada 2016-2018 s-au derulat cursuri de formare, la care au participat 18 angajați (1 șef centru, 11 instructori de educație, 2 îngrijitori curățenie, 1 muncitor necalificat spălătorie, 2 bucătari și 1 asistent medical).

Cu ocazia vizitării Centrului de plasament, membrii echipei de vizită au constatat următoarele:

Referitor la condițiile de cazare

Fiecare pavilion rezidențial cuprindea un număr de 12 dormitoare, dispuse câte trei pe fiecare nivel. Acestea erau curate, aerisite, bine luminate natural, fiind prevăzute cu câte 4 paturi, dulapuri pentru efectele personale ale copiilor, mese și scaune. Saltelele erau în stare bună, lenjeria de pat era curată. Cazarea beneficiarilor era diferențiată pe sexe și pe grupuri de vârstă, fetele fiind cazate separat de băieți.

Grupurile sanitare erau dispuse pe fiecare etaj, fiind dotate cu toalete, lavoare, dușuri și boilere electrice. Conform opiniei membrilor echipei, starea de curățenie și igienă era corespunzătoare. De asemenea, în fiecare pavilion rezidențial existau săli de mese, bucătărie și câte două cluburi de zi, dotate cu mobilier adecvat și aparate tv funcționale.

Cu privire la efectuarea operațiunilor de dezinsecție a reieșit că acestea se efectuau periodic și ori de câte ori era nevoie, de către o firmă cu care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani avea încheiat un contract de prestări servicii. Din observațiile făcute de echipa de vizită a reieșit faptul că în centru nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor.

Referitor la asigurarea alimentației beneficiarilor

Hrana zilnică a beneficiarilor cazați în această unitate era preparată zilnic, de personal calificat (trei bucătari angajați), în cadrul celor două bucătării ale unității, amenajate și dotate corespunzător cu mobilier specific, în stare corespunzătoare de curățenie și igienă. Vesela și suprafețele de la blocurile alimentare erau dezinfectate periodic, existând în dotarea centrului materiale folosite în acest scop.

Beneficiarii serveau masa, conform programului stabilit, în sălile de mese amenajate în fiecare din cele două case, dotate cu mese și scaune, într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă.

Conform meniului prezentat de angajații centrului, beneficiarii primeau 3 mese pe zi și două gustări (fructe, gogoși, cornuri, biscuiți etc.). Meniurile erau stabilite în funcție de vârsta și preferințele copiilor. Echipa de vizită a degustat hrana pregătită pentru servire la masa de prânz și a apreciat că aceasta corespundea din punct de vedere fizic și organoleptic (ciorbă de pasăre, mâncare de fasole cu carne, pâine, mere). Meniul zilei era întocmit și afișat la loc vizibil, iar într-un frigider special destinat acestui scop, erau prelevate probe din felurile de mâncare din ziua respectivă și din zilele anterioare, care erau păstrate timp de 72 de ore, conform normelor sanitare în vigoare.

La data efectuării vizitei, unitatea avea Autorizație Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în termen legal, eliberată de Direcția de Înregistrare Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Botoșani, valabilă pentru „recepționarea de materii prime de origine animală și non-animală pe care le prelucrează în meniuri calde și reci, care sunt destinate direct consumatorului final în incinta unității".

Referitor la acordarea asistenței medicale

La data vizitei, Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae" Trușești avea Autorizație Sanitară de Funcționare valabilă în termen, eliberată de către Direcția de Sănătate Publică Botoșani, în baza declarației pe proprie răspundere privind condițiile igienico-sanitare.

În centru exista amenajat un cabinet medical și toți beneficiarii erau înscriși la medicul de familie din localitatea Trușești. Asistența medicală era asigurată și de o asistentă medicală, angajată a centrului, după un program de 8 ore zilnic, de luni până vineri. **Conform statului de funcții, la data vizitei exista un post vacant de asistent medical.** În

-afara programului de lucru al cadrelor medicale și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată prin apelarea Serviciului Unic de Urgență 112.

Pe perioada cazării în centru copii primeau asistență medicală profilactică, de urgență și curativă, acordată de medicul de familie și asistență medicală.

Evaluarea medicală inițială era efectuată de către medicul de familie la care erau înscriși beneficiarii și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate a copiilor și întocmirea documentelor medicale. Fiecare beneficiar avea întocmită o fișă medicală unde erau consemnate toate consultațiile primite, tratamentele, rezultatul investigațiilor efectuate, examenele periodice de bilanț, internările/externările din spital, scrisori medicale cu tratamentul recomandat de medicii specialiști.

În caz de îmbolnăvire, beneficiarii erau consultați de medicul de familie și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni care depășeau sfera de competență a medicului de familie, copii erau prezentați pentru consultații de specialitate (pediatrie, psihiatrie pediatrică, ortopedie, obstetrică-ginecologie etc.), însoțiți de asistenta medicală, la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati" Botoșani, în baza trimiterii eliberate de medicul de familie.

Din discuțiile purtate cu personalul angajat, a reieșit faptul că medicul de familie se deplasa în centru la orice solicitare venită din partea personalului pentru a acorda servicii medicale beneficiarilor în caz de îmbolnăvire.

La recomandarea medicului, copiilor li se făceau analize medicale gratuite la Spitalul Județean de Urgență „Mavromati" Botoșani, rezultatele acestor analize fiind atașate la fișele medicale ale beneficiarilor.

Conform documentelor medicale, copii erau imunizați conform Programului Național de Imunizări la cabinetul medicului de familie.

Din discuțiile cu personalul centrului și din verificarea dosarelor medicale ale beneficiarilor a rezultat că în Centrul de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești nu erau cazați copii cu dizabilități fizice. Conform documentelor prezentate, 3 beneficiari dețineau certificat de încadrare în grad de handicap, fiind diagnosticați cu afecțiuni psihice, pentru care urmau tratament permanent recomandat de medicul specialist, iar 7 beneficiari erau în evidență cu afecțiuni psihiatrice (tulburări de comportament, tulburări emoționale, întârziere în dezvoltarea mintală, tulburări hiperkinetice cu deficit de atenție, encefalopatie cronică

infantilă, tulburare anxioasă etc.) și primeau tratament permanent recomandat de medicul specialist psihiatrie pediatrică.

În anul 2017 au fost înregistrate 41 de internări ale beneficiarilor în spital, dintre care 6 internări au fost efectuate în secția de Psihiatrie Pediatrică pentru reevaluarea periodică a diagnosticului și a indicației terapeutice. În anul 2018, până la data vizitei, erau consemnate un număr de 6 internări, dintre care 1 în secția de Psihiatrie Pediatrică.

Tot în anul 2017 o beneficiară în vârstă de 17 ani a fost înregistrată cu sarcină. A fost prezentată la medicul specialist obstetrică-ginecologie unde a fost consultată, a fost luată în evidență, a efectuat investigațiile recomandate și a primit tratament medical corespunzător vârstei sarcinii. Evoluția sarcinii a fost monitorizată lunar de medicul de familie. La data vizitei beneficiara fusese transferată într-un centru maternal.

Conform documentelor prezentate echipei de vizită, exista încheiat un contract cu o firmă autorizată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, valabil la data efectuării vizitei.

Serviciile stomatologice pentru copiii cazați în centru erau acordate la cabinetul stomatologic din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, în baza unei programări prealabile efectuate de asistenta medicală.

Primul ajutor, tratamentul infecțiilor intercurente și administrarea medicamentelor în cadrul centrului erau acordate copiilor de către asistenta medicală, în condiții de supervizare din partea medicului de familie.

Copiii cazați în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie, sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate, care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, se întocmea referat către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, care asigura achiziționarea acestora din fondurile proprii. Medicamentele erau păstrate la cabinetul medical și erau distribuite beneficiarilor conform prescripției medicale, de către asistenta medicală sau de către educatorii specializați, în afara programului de lucru al asistentei medicale.

În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală era apelat Serviciul Unic de Urgență 112. În anul 2018 nu au fost înregistrate astfel de solicitări. În cadrul vizitării

spațiilor de cazare, membrii echipei de vizită au observat că fiecare pavilion de cazare era dotat cu trusă medicală de urgență.

Conform documentelor puse la dispoziția echipei de vizită, asistenta medicală a efectuat în anul 2017 un curs de pregătire pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență.

Cu privire la asistența medicală în cazul bolilor infecto-contagioase (TBC, HIV, Hepatită etc.), la data efectuării vizitei, nu erau cazate în centru persoane diagnosticate cu boli infecto-contagioase. În cazul diagnosticării unor boli transmisibile, copiii puteau fi internați în secția de profil din cadrul Spitalului Județean de Urgență „Mavromati" Botoșani. Din analiza documentelor medicale a reieșit că, în anul 2017 până la data efectuării vizitei, nu au fost înregistrate cazuri de boli infecto-contagioase ale beneficiarilor centrului și nici decese sau sinucideri.

Referitor la acordarea asistenței psihologice

La data vizitei, Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae" Trușești avea cabinet psihologic, existau proceduri operaționale, conform legislației în vigoare, însă **postul de psiholog era vacant încă de la data de 01 decembrie 2017.** Psihologul care monitoriza cazurile din centru era angajat al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Conform informațiilor furnizate de șeful centrului, psihologul își desfășura activitatea în centru periodic și întocmea documentele aferente, însă în dosarele beneficiarilor existente în centru, la o verificare aleatorie, membrii echipei de vizită au constatat că **nu existau în toate dosarele Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare, sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016).** Evoluția unui copil în centru nu putea fi urmărită din documentele aflate la dosarul personal, deși acesta ar trebui să constituie o radiografie al parcursului beneficiarului pe timpul șederii în centru.

Din materialele puse la dispoziție, s-a putut deduce că rezidenții, în general, beneficiau de un Plan Individual de Protecție - PIP, care era desfășurat în Proiecte de interventie specifică – PIS, pe nevoi emoționale și de reabilitare.

Conform opiniei membrilor echipei de vizită, timpul alocat consilierii psihologice,

evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, fiind necesară angajarea unui psiholog care să deservească doar rezidenții din Centrul de Plasament „Sfântul Nicolae" Trușești.

Conform informațiilor furnizate de șeful centrului, beneficiarii care urmau cursurile școlii din Dorohoi beneficiau de asistență psihologică la școală.

Referitor la instrumentele folosite în evaluare la nivelul cabinetului psihologic nu au fost transmise informații și nu au fost purtate discuții cu psihologul. De asemenea, nu s-a putut observa dacă exista ca instrument de lucru un Caiet de activități zilnice al psihologului și un Registru pentru beneficiarii care consumă substanțe. **În opinia membrilor echipei de vizită este necesar ca psihologul să-și desfășoare activitatea în Centru, săptămânal, iar documentația rezultată în urma asistenței psihologice și care îi reflectă activitatea precum și progresele/ evoluția/involuția beneficiarilor, să se afle la cabinetul psihologic și în dosarele rezidenților din centrul de plasament Trușești.**

S-a constatat existența unui program de consiliere/dezvoltare personală - Reabilitarea copilului care a suferit o traumă – program structurat în 13 ședințe cu o frecvență de o întâlnire pe săptămână – consiliere de grup, însă nu s-au regăsit Rapoarte de întâlnire pe caz în cadrul echipei pluridisciplinare, cel puțin pentru beneficiarii cu tulburări de comportament.

În urma discuțiilor purtate cu beneficiarii din centru s-a desprins ideea că aceștia erau mulțumiți de condițiile de cazare din centru, de calitatea alimentelor, de modul cum sunt tratați de către personalul centrului, de interesul de care dau dovadă pentru ei. Beneficiarii aveau un aspect fizic curat, ținută vestimentară îngrijită, conformă cu anotimpul.

Referitor la activitatea de asistență socială

Postul de asistent social din cadrul Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești era vacant la momentul vizitei.

Ultimul concurs organizat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani pentru ocuparea postului s-a desfășurat în perioada iulie-august 2016, dar postul nu a fost ocupat.

Activitățile specifice asistenței sociale erau desfășurate de către un asistent social din

cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani - Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz – Compartimentul Protecție de tip rezidențial, **care se deplasa la sediul centrului la nevoie sau la solicitarea șefului de centru, în medie de 3-4 ori/lună.**

În urma studierii dosarelor personale ale rezidenților s-a constatat că acestea **nu conțineau anchete psiho-sociale actualizate, cele mai recente anchete fiind întocmite în anii 2015-2016, iar dosarul unuia dintre beneficiari nu conținea nicio anchetă psiho-socială.**

Astfel, nu erau respectate prevederile legale cuprinse în Standardul 7.4 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, care precizează că evaluarea situației minorului ocrotit ar trebui să se realizeze la un interval de 3 luni: MC, respectiv responsabilul de caz prevenire, împreună cu echipa multidisciplinară realizează re-evaluarea situației copilului o dată la 3 luni sau de câte ori este nevoie, precum și revizuirea planului corespunzător dacă acest lucru este necesar."

Conducerea centrului a precizat că **dosarele personale care conțin documentele actualizate ale beneficiarilor se aflau la sediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, fiind în custodia asistentului social care îndeplinea atribuțiile de asistență socială pentru copiii din centru.**

Acest aspect contravine prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, care la Standardul 3 face referire la obligativitatea păstrării dosarului complet al copilului la centrul rezidențial unde acesta este ocrotit.

Astfel, **membrii echipei de vizită nu au avut certitudinea că documentele cuprinse în dosarele studiate erau de actualitate, neputându-se pronunța cu privire la modul de implementare al Planului Individualizat de Protecție și al Programelor de Intervenție Specifică dezvoltate pentru fiecare copil.**

Mai mult decât atât, **personalul centrului nu putea avea acces la cele mai noi informații referitoare la beneficiari, afectând în ansamblu modul în care se raportau la**

aceștia.

Pentru toți beneficiarii centrului era desemnat un manager de caz din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani – Serviciul pentru Protecția Copilului aflat în dificultate și Management de caz, în conformitate cu Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, dar **nu era respectată prevederea referitoare la numărul de cazuri active (maxim 30 cazuri/manager de caz), centrul găzduind 43 de beneficiari.**

Referitor la menținerea legăturii cu familia biologică sau cu alte rude ori persoane relevante din viața beneficiarilor, Centrul de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești avea elaborată o Procedură operațională referitoare la menținerea legăturii cu părinții, familia lărgită, alte persoane importante pentru beneficiar.

Conform acesteia, în situația în care beneficiarul dorea să meargă în familia naturală sau la alte persoane, personalul centrului solicita Serviciului Public de Asistență Socială din localitatea unde urma să meargă minorul, o evaluare/reevaluare a situației familiei.

Părintele sau persoana care solicita învoirea minorului în familie trebuia să-și asume responsabilitatea îngrijirii și supravegherii corespunzătoare a acestuia, în scris, prin semnarea unei declarații.

Beneficiarul care solicita plecarea în familie neînsoțit semna o declarație în acest sens, iar personalul centrului se asigura că acesta ajungea la domiciliul familiei sau al persoanei care-l găzduia prin contactarea telefonică a părinților ori a rudelor sau, acolo unde nu era posibil acest lucru, prin Serviciul Public de Asistență Socială de la domiciliu sau prin Postul de poliție local.

În urma discuțiilor pe care membrii echipei de vizită le-au purtat cu minorii ocrotiți și cu șeful centrului s-a constatat că majoritatea beneficiarilor dețineau telefoane mobile prin intermediul cărora mențineau legătura cu familia.

De asemenea, toți minorii ocrotiți în centru puteau avea acces la telefonul fix, amplasat în clădirea care adăpostea birourile personalului.

Referitor la respectarea dreptului la opinie al rezidenților, în pavilionul administrativ exista o cutie pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor, dar nu existau astfel de cutii și în cele două pavilioane în care locuiau copiii, unde aceștia ar fi avut acces permanent.

Referitor la vizitele pe care le primeau minorii în centru, s-a constatat că existau registre de evidență a vizitatorilor, pentru fiecare pavilion. Urmare a consultării registrelor și a informațiilor primite de la conducerea centrului s-a remarcat că, din totalul beneficiarilor, 7 nu erau vizitați de părinți sau de alte rude, dar mergeau periodic, în vacanțele școlare sau la sfârșit de săptămână, în familie.

Centrul dispunea de un spațiu cu destinația cameră de vizită și exista și posibilitatea rămânerii vizitatorului/vizitatorilor peste noapte, conform prevederilor Standardului 5.6 din Ordinul autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 privind aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

Conform informațiilor puse la dispoziția echipei de vizită, în urmă cu câțiva ani au existat câteva situații în care vizitatorul a rămas în camera de vizită peste noapte, justificat de imposibilitatea accesării mijloacelor de transport către domiciliu după o anumită oră.

Minorii care, pentru diferite motive, doreau să meargă în afara centrului o puteau face solicitând personalului eliberarea unui bilet de voie, având obligația de a-l purta asupra lor pe timpul ieșirii din centru. În biletul de voie erau precizate date cu privire la unitatea din care provine minorul, numele acestuia, locul învoirii, data și intervalul orar în care minorul este învoit.

În registrul în care erau consemnate învoirile în localitate nu erau trecute date cu privire la data, intervalul orar în care se desfășoară învoirea, locul învoirii, motivul acesteia.

Rezidenții centrului își puteau exercita dreptul la corespondență prin intermediul cutiilor poștale din localitate, iar corespondența primită era adusă la centru de către factorul poștal de la oficiul din comună.

La nivelul centrului era organizat un consiliu al copiilor, în registrul de opinii și sugestii existau procese verbale întocmite cu ocazia întrunirilor membrilor acestuia, iar în urma consultării registrului s-a constatat că ultima întrunire avusese loc în data de 24 octombrie 2017.

Îmbrăcămintea și încălțămintea copiilor se achiziționa în sistem centralizat dar, conform declarației șefului de centru, se ținea cont de preferințele rezidenților la achiziționarea acesteia.

În clădirile în care locuiau copiii nu existau computere cu acces la internet, singurele computere conectate la internet aflându-se în pavilionul administrativ.

Referitor la posibilitățile de petrecere a timpului liber, rezidenții centrului aveau la dispoziție diverse jocuri – rummy, cărți de joc, table, șah, etc - precum și spații – camerele de zi de pe fiecare modul – în care se puteau desfășura diverse jocuri sau alte activități.

În centru existau materiale sportive, dar **nu era amenajat un teren pentru activități sportive în perimetrul centrului**. Rezidenții care doreau să desfășoare activități sportive utilizau terenul de sport al liceului "Demostene Botez", situat vizavi de centru.

Receptoare TV, racordate la rețeaua de cablu din localitate, existau în toate cele 4 camere de zi.

În centru era amenajată o bibliotecă care conținea aproximativ 5000 de volume.

Copiii ocrotiți în centru au beneficiat, în ultimii ani, de tabere și excursii (la mare, munte, în județele Vaslui, Suceava, etc.) organizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani cu sprijinul unor organizații neguvernamentale colaboratoare sau partenere.

Referitor la existența materialelor de popularizare a misiunii centrului s-a reținut că **nu erau editate materiale de promovare a imaginii – broșuri, pliante, așa cum prevede Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.**

În timpul vizitei s-a mai constatat că **Centrul nu dispunea de rezerve de apă pentru 48 de ore pentru fiecare copil, așa cum prevede Standardul 10.8 din Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.**

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

Conducerii Centrului de plasament "Sfântul Nicolae" Trușești, județul Botoșani să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent medical, existent în statul de funcții al Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești, având în vedere că asistența medicală era asigurată după un program de 8 ore zilnic, de luni până vineri, iar în afara programului de lucru al cadrelor medicale și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată doar prin apelarea Serviciului Unic de Urgență 112;

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de psiholog, existent în statul de funcții al Centrului de Plasament "Sf. Nicolae" Trușești, având în vedere că timpul alocat consilierii psihologice, evaluării psihologice și întocmirii documentelor specifice pentru beneficiari era insuficient pentru acoperirea nevoilor acestora, iar în unele dosare ale beneficiarilor nu existau Proiecte de Intervenție Specifică conform Standardelor în vigoare, sau ultimele documente psihologice (fișa de evaluare, de consiliere, caracterizare etc. datau din anii 2013, 2015 sau 2016);

- efectuarea demersurilor necesare în vederea ocupării postului vacant de asistent social, în scopul completării și actualizării tuturor dosarelor personale ale beneficiarilor păstrate în centru, deoarece la momentului vizitei nu s-a putut proba existența unor documente actualizate, iar alte documente lipseau cu desăvârșire (evaluări periodice, PIP, PIS etc.);

- respectarea prevederilor Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului referitoare la periodicitatea efectuării reevaluării situației beneficiarilor;

- asigurarea a cel puțin 2 manageri de caz pentru cei 43 de beneficiari ai centrului și distribuirea echilibrată a numărului de cazuri active între aceștia, astfel încât să fie respectate prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;

- asigurarea rezervei de apă pentru fiecare copil pentru o perioadă de 48 de ore, conform prevederilor Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr.

21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial;

- amplasarea unor cutii pentru depunerea sugestiilor și reclamațiilor și în cele două pavilioane care găzduiau copiii, în scopul păstrării anonimatului beneficiarilor care le accesează;

- înființarea unui nou registru destinat consemnării învoirilor beneficiarilor în localitate, rubricarea și completarea acestuia în mod corect, astfel încât să conțină date referitoare la persoana învoită, data învoirii, intervalul orar în care se desfășoară, locul învoirii, motivul acesteia;

- editarea unor materiale de popularizare a misiunii centrului în comunitate și distribuirea acestora, în acord cu prevederile Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial;

- amenajarea unui teren pentru desfășurarea activităților sportive în curtea centrului în scopul organizării periodice a unor activități sportive și educative cât mai variate de către personalul de educație și îngrijire.

ROMÂNIA
CONSILIUL JUDEȚEAN BOTOȘANI
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
Operator de date cu caracter personal 5721
str. Maxim Gorki nr. 4
Botoșani
Compartimentul : C.P. „SF.Nicolae" Trușești

Nr. 16222 / 07.08.2018

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTRARE NR. 11873 / 10. AUG. 2018

Către,

Avocatul Poporului
Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Urmare adresei dumneavoastră cu nr. 10142 din data de 06.07.2018, înregistrată la DGASPC Botoșani cu nr. 16222 din data de 16.07.2018, prin care ne aduceți la cunoștință aspectele constatate și recomandările, în urma vizitei efectuate de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului la Centrul de Plasament „Sf. Nicolae" Trușești, județul Botoșani, având ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din centru, vă informăm următoarele:

- referitor la ocuparea funcțiilor de psiholog, asistent social, asistent medical principal menționăm că au fost organizate concursuri cu privire la ocuparea posturilor vacante în data de 29.09.2014 (asistent social debutant), 17.10.2014 (psiholog stagiar), 16.12.2015 (asistent medical principal) si 25.07.2016 (asistent social debutant), dintre acestea au fost ocupate funcțiile de asistent medical principal și psiholog stagiar iar postul de asistent social nu s-a ocupat deoarece comisia de concurs a constatat că până la data limită pentru înscrierea la concurs nu au fost înregistrate dosare. În anul 2018 nu au fost demarate proceduri de organizare a concursurilor datorită faptului că sumele alocate în buget cu această destinație sunt insuficiente. Direcția Generala de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani va avea în vedere ocuparea posturilor vacante din cadrul instituției o dată cu alocarea sumelor asigurate de către ordonatorul principal de credite;

- situația beneficiarilor Centrului de Plasament „Sf. Nicolae" Trușești este reevaluată trimestrial sau ori de câte ori este nevoie, conform Legii 272/2006 (rapoartele de reevaluare, Planurile Individualizate de Protecție se regăsesc la dosarul fiecărui beneficiar) și Ordinului Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, nr.288/2006 privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;

- în Centrul de Plasament „Sf. Nicolae" Truşeşti, la data de 07.08.2018 se află un număr de 42 beneficiari, aceştia au un manager de caz desemnat de către directorul executiv al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoşani, astfel se respectă prevederile Anexei 1 din Hotărârea de Guvern nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare şi funcționare ale serviciilor publice de asistență socială şi a structurii orientative de personal (un manager de caz pentru 50 de cazuri pentru copiii aflați cu măsură de protecție specială);

- fiecare beneficiar al Centrului de Plasament „Sf. Nicolae" Truşeşti are asigurată o rezervă de apă pentru 48 de ore;

- în cele două pavilioane ale Centrului de Plasament „Sf. Nicolae" Truşeşti au fost amplasate cutii pentru depunerea sugestiilor şi reclamațiilor, în scopul asigurării anonimatului beneficiarilor care le accesează;

- la nivelul Centrului de Plasament „Sf. Nicolae" Trusesti există un registru nou, în care sunt consemnate învoirile beneficiarilor în localitate, acesta conține data învoirii, date referitoare la persoana învoită, intervalul orar în care se desfăşoară învoirea, locul învoirii şi motivul acesteia;

- au fost efectuate demersurile necesare pentru editarea unor materiale de popularizare a misiunii centrului în comunitate, urmând ca în cel mai scurt timp acestea să fie distribuite;

- în curtea Centrului de Plasament „Sf. Nicolae" Truşeşti a fost amenajat un teren pentru desfăşurarea activităților sportive, în vederea petrecerii timpului liber al beneficiarilor centrului prin organizarea unor activități sportive şi educative cât mai variate, sub supravegherea instructorilor de educație.

Cu aleasă considerație,

DIRECTOR EXECUTIV,
Doina Nacu-Manole

DIRECTOR EXECUTIV ADJUNCT,
Alexandru Valentin Colbu

ŞEF CENTRU,
Lăcrămioara Burduja

Aprob,

Victor Ciobea

Raport

privind vizita efectuată la Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2, municipiul București

Sumar: prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la este structurat pe patru capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general şi organizarea vizitei

2. Aspecte preliminare

3. Constatările rezultate din vizita de verificare efectuată

4. Recomandări

1. Cadrul general şi organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009 România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii şi a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului, îndeplinește atribuțiile de Mecanism național de prevenire a torturii (MNP) conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, orice loc în care persoanele sunt private de libertate. De asemenea, MNP desfăşoară *acțiuni de urmărire şi evaluare a implementării recomandărilor* formulate către conducerile locurilor vizitate.

Astfel, în temeiul art. 4, art. 35 lit. a) şi art. 39 alin. (3) din Legea nr.35/1997 privind organizarea şi funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată şi completată (forma în vigoare la data vizitei), precum şi art. 4 şi art. 19 din OPCAT, în data de 23 martie 2018 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireşarii", sector 2, municipiul Bucureşti.

Obiectivele vizitei au fost verificarea implementării recomandărilor formulate către conducerea Centrului, urmare a vizitei efectuate de MNP în anul 2015, precum şi monitorizarea condițiilor de viață asigurate beneficiarilor.

Echipa de vizită a fost alcătuită din: doamna Nicoleta Constantinescu - jurist, domnul - medic şi domnul – psiholog, din cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), domnul , asistent social, colaborator extern desemnat de Colegiul Național al Asistenților Sociali din România şi doamna , reprezentantă a Organizației Neguvernamentale "Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului".

2. Aspecte preliminare

În *anul 2015,* o echipă MNP a vizitat Centrul de Primire în Regim de Urgență "Cireşarii", sector 2, monitorizând condițiile de cazare şi tratamentul asigurat beneficiarilor. Centrul avea o

capacitate de 36 de locuri, la data vizitei fiind găzduiți 24 de copii cu vârste cuprinse între 4 și 17 ani.

Condițiile de trai asigurate copiilor erau în general bune, o parte din mobilierul din dormitoarele copiilor (dulapuri, noptiere, rafturi pentru jucării) prezenta însă o stare avansată de degradare.

Asistența medicală în centru era asigurată de un medic cu program parțial de lucru și un asistent medical angajat cu contract de muncă cu normă întreagă. La cabinetul psihologic îți desfășura activitatea un psiholog clinician practicant în supervizare, timp de 4 ore/zi în baza unei convenții de prestări servicii încheiată cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 București, iar asistența socială era asigurată de un asistent social, care nu era membru al Colegiului Asistenților Sociali.

În centru nu se desfășurau programe terapeutice, necesare în cazul copiilor abandonați, abuzați, neglijați sau exploatați. De asemenea, pe parcursul vizitei s-a constatat superficialitate în aplicarea metodei de lucru a managementului de caz, lipsa întâlnirilor de echipă și a demersurilor pentru reintegrarea copiilor în familia extinsă.

Având în vedere deficiențele constate în Raportul de vizită, **s-a recomandat** conducerii unității vizitate să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

►ocuparea posturilor cu personal de specialitate, respectiv psihoterapeut, înscris în Colegiul Psihologilor din România și asistent social, înscris în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România;

►înlocuirea mobilierului aflat în stare avansată de degradare prin achiziționarea de dulapuri și noptiere noi.

Conform **răspunsului comunicat de conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2**, a fost încheiat un contract de colaborare între D.G.A.S.P.C. Sector 2 și Clinica "Hope", în baza căruia copiii urmau să beneficieze de suportul unei echipe de psihoterapeuți, începând cu luna ianuarie 2016, iar asistența socială era asigurată de un asistent social înscris în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, cu un program de lucru de 8 ore pe zi, de luni până vineri. De asemenea, în cadrul bugetului pentru anul

2016 s-a propus înlocuirea mobilierului deteriorat din cadrul centrului, prin achiziționarea de dulapuri și noptiere noi.

3. Constatările rezultate din vizita de verificare efectuată

Vizita de verificare a implementării recomandărilor a debutat cu întrevederea, la sediul Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", cu șefa centrului. Ulterior a fost vizitat întreg imobilul, au fost purtate discuții cu membrii ai personalului și copii aflați în centru și au fost studiate documentele solicitate, fiind constatate următoarele aspecte:

În centru erau găzduiți 26 de beneficiari (8 fete și 18 băieți) cu vârste cuprinse între 7 – 16 ani. Numărul copiilor era în scădere (la începutul lunii februarie 2018 au fost găzduiți 31 de copii - majoritatea provenind de la Centrul de plasament "Sf. Macrina", de unde au fost mutați în luna septembrie 2017), pe parcursul lunii februarie fiind transferați 5 beneficiari (băieți) în apartamente de tip rezidențial, iar la sfârșitul lunii martie 2018 urmau să plece alți 6 beneficiari (fete). Exceptându-i pe beneficiarii transferați de la Centrul de plasament "Sf. Macrina", **durata de ședere în centru era cuprinsă între 1 și 6 ani.**

Deși era un centru de primire în regim de urgență unde, conform prevederilor legale (Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată) se dispune *plasamentul în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat sau supus oricărei forme de violență, pentru copilul găsit sau părăsit în unități sanitare, precum și pentru copilul al cărui unic ocrotitor legal sau ambii au fost reținuți, arestați, internați sau în situația în care, din orice alt motiv, aceștia nu își pot exercita drepturile și obligațiile părintești cu privire la copil*, conform informațiilor comunicate de conducerea centrului, **în cazul unui singur copil existau, la data vizitei, condițiile necesare pentru menținerea măsurii speciale a plasamentului în regim de urgență.** În consecință, în centru nu puteau fi satisfăcute nevoile educaționale, de socializare, etc. ale celorlalți beneficiari. Acesta era și motivul pentru care șefa centrului era de acord cu învoirea copiilor pentru perioade scurte de timp, considerând că în caz contrar le-ar fi încălcate drepturile.

Referitor la învoirea beneficiarilor, pentru echipa de vizită nu a fost foarte clar care era procedura adoptată în centru. Conform conducerii și membrilor personalului, copiii cu

vârsta peste 16 ani puteau părăsi centrul în baza unei declarații scrise în care precizau destinația deplasării (au fost arătate echipei astfel de cereri), fapt confirmat de unii dintre beneficiari. Alți beneficiari însă, au susținut că pot părăsi centrul pentru câteva ore doar informând verbal. Pe parcursul vizitei de monitorizare, mai mulți beneficiari au ieșit și au intrat în centru, creându-se o atmosferă de agitație, mai ales la solicitarea conducerii centrului de a întocmi declarația menționată anterior. Unul dintre beneficiari a devenit iritat și agresiv verbal.

A fost evidentă **supravegherea deficitară a beneficiarilor**, lipsa unor măsuri adecvate de prevenire și intervenție în astfel de cazuri, cauzate de **numărul insuficient de personal** (la data vizitei erau 18 locuri vacante) și **pregătirea necorespunzătoare** a acestuia, dar și de **lipsa agenților de pază la intrarea în curtea unității**. Paza nu mai era asigurată începând din luna ianuarie 2018, prin expirarea contractului încheiat cu o firmă de pază. A existat o licitație în vederea contractării unei firme de pază, dar până la data vizitei nu a fost emisă decizia D.G.A.S.P.C. Sector 2.

Conform conducerii centrului, personalul unității asigura paza, fiecare angajat având alocate câte 2 ore/zi în acest scop. Pe parcursul nopții, în centru lucrau doar doi îngrijitori care trebuiau să își îndeplinească sarcinile și să realizeze și activitatea de pază a centrului. La momentul efectuării vizitei nu se afla nimeni la poartă.

Rele tratamente

Pe parcursul vizitei, reprezentanții MNP au verificat aspecte care pot constitui indicii cu privire la aplicarea torturii sau tratamentelor crude, inumane sau degradante beneficiarilor sau care pot prezenta un risc înalt de rele tratamente, constatând următoarele:

În anul 2017 a existat suspiciunea că un membru al personalului ar fi avut un comportament agresiv în relațiile cu copiii, suspiciune infirmată în urma cercetărilor efectuate de către reprezentanții D.G.A.S.P.C. Sector 2. Beneficiarii nu au semnalat echipei de vizită abuzuri fizice/psihice din partea personalului. Au menționat însă limbajul ocazional necorespunzător al unora dintre angajați și au precizat că se adresau șefei centrului dacă aveau vreo problemă cu personalul.

Echipa de vizită a constatat că în centru **nu erau elaborate proceduri privind efectuarea, înregistrarea și soluționarea sesizărilor și reclamațiilor**. Exista un Registru de opinii, sugestii și reclamații la Departamentul de educație, în care nu existau consemnări pe anul 2018. Ultimile solicitări ale copiilor erau din anul 2016 și vizau posibilitatea de a părăsi centrul neînsoțiți. Ulterior, urmare a discuțiilor purtate de conducere cu Consiliul copiilor, s-a stabilit acordarea biletelor de voie copiilor peste 16 ani, ceea ce părea să fi redus numărul cazurilor de fugă din centru.

De asemenea, **nu exista o cutie pentru sesizări/reclamații**, șefa centrului motivând lipsa acesteia prin comportamentul distrugător al copiilor ("ei sparg ziduri").

Un aspect alarmant constatat de echipa de vizită din studierea Registrului de evenimente deosebite și discuțiile purtate cu beneficiari și angajați, a fost **numărul ridicat al agresiunilor fizice și verbale dintre beneficiari sau îndreptate asupra membrilor personalului**. Au fost frecvente cazurile în care se apela la echipajele Secției 6 Poliție. Sub acest aspect, s-a constatat **că în centru nu existau proceduri privind controlul pozitiv al comportamentului copilului, iar personalul nu era pregătit corespunzător pentru astfel de situații**. Angajații au menționat că au participat la cursuri de "Managementul furiei" organizate de către D.G.A.S.P.C. Sector 2, în urmă cu 2-3 ani, dar pe parcursul discuțiilor a fost evidentă confuzia acestora cu privire la procedura de urmat.

Numărul redus de personal de îngrijire și supraveghere și pregătirea insuficientă a acestuia nu afectau doar tratamentul aplicat beneficiarilor ci constituiau un factor de risc crescut pentru siguranța angajaților. În acest context, **membrii echipei MNP reamintesc conducerilor unității și a instituțiilor ierarhic superioare obligația de a asigura un mediu sigur și condiții de muncă corespunzătoare personalului angajat, ceea ce implică asigurarea unui număr de personal suficient pentru o bună desfășurare a activității unității respective, a unei pregătiri profesionale inițiale și continue, precum și consultarea periodică a acestora.**

Reprezentanții MNP au vizitat inclusiv **izolatorul** din centru, constatând **aspectul de celulă** al acestuia. Încăperea era mică, insalubră, prevăzută cu două paturi suprapuse și nu beneficia de grup sanitar propriu. Conform membrilor personalului era utilizat foarte rar, ultima

oară fiind cazat un beneficiar, consumator de droguri, pe o perioadă foarte scurtă, anterior de a fi internat la spital.

Condiții de cazare și hrană

Copiii erau cazați în cele 4 dormitoare ale centrului, situate la parter și etajul 1, în funcție de sex și vârstă (copiii mici erau cazați la parter). Dormitoarele mari, luminate natural în mod corespunzător, erau prevăzute cu **6-12 paturi suprapuse. Mobilierul** (paturi, noptiere pentru păstrarea efectelor personale ale beneficiarilor, etc.) **era vechi, insuficient** (nu toți copiii beneficiau de un spațiu de depozitare a bunurilor personale) **și în general deteriorat.**

Nu erau respectate astfel prevederile Standardului 22 -Condițiile de locuit-, din Ordinul nr. 89 din 27 iulie 2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat, conform cărora ***un dormitor poate fi ocupat de maximum 4 copii, de același sex, fiecărui copil fiindu-i asigurat un spațiu de minimum 6 m, precum și un dulap/compartiment propriu pentru haine, ce se poate încuia.***

Dormitoarele se găseau într-o stare precară de curățenie și igienă, cu pereții murdari, zgâriați. Ferestrele mari din PVC cu geam termopan, securizate cu gratii, **prezentau defecțiuni la sistemul de închidere,** iar **instalațiile electrice și corpurile de iluminat aveau lipsuri sau erau nefuncționale. În unele dormitoare ușile erau deteriorate, aveau geamurile sparte, iar sistemele de închidere lipseau sau prezentau defecțiuni.**

Caloriferele erau funcționale în toate camerele, centrul fiind dotat cu centrale termice proprii. Saltelele și lenjeria de pat erau curate și se schimbau săptămânal sau la nevoie. Grupurile sanitare erau igienizate corespunzător și dotate cu instalații sanitare în stare bună de funcționare, dar nu erau suficiente prin raportare la numărul de paturi existent în cămin. **Dușurile nu erau toate funcționale, unele dintre ele nefiind prevăzute cu baterii sau cu perdele despărțitoare, pentru asigurarea intimității beneficiarilor**. Apa rece și apa caldă erau furnizate în mod curent, centrul fiind alimentat de la rețeaua municipală și dotat cu 3 centrale termice pe gaz.

Din discuțiile purtate cu șefa centrului și membrii ai personalului, centrul a fost supus unui proces de renovare în anul 2016. Conducerea a propus o renovarea completă a centrului, precum

și înlocuirea gardului care împrejmuieşte centrul, un gard foarte înalt, de aproximativ 3 m, "inestetic și neprimitor" (astfel cum este descris în fișa de autoevaluare întocmită la începutul anului 2018), construit în perioada în care imobilul avea destinația de centru de delincvență juvenilă.

Referitor la mobilier, nu au fost efectuate achiziții de la vizita din anul 2015, acesta fiind înlocuit cu mobilier folosit, provenit de la alte centre. Starea de degradare a acestuia, precum și funcționarea necorespunzătoare a unor instalații electrice sau sanitare se datora și neglijenței/comportamentului agresiv al unora dintre beneficiari, astfel cum au justificat membrii ai personalului și a reieşit din registrul de evenimente deosebite, unde erau consemnate situații de distrugeri obiecte de mobilier de către copiii mari.

Hrana zilnică a beneficiarilor cazați în această unitate era preparată în bucătăria centrului de personal calificat (3 bucătari). Bucătăria era curată, igienizată, dotată cu mobilier, chiuvete din inox, aparatură electrocasnică și veselă curată, necesară preparării și servirii hranei în mod corespunzător. Apa rece era furnizată în mod curent, iar apa caldă necesară spălării veselei era asigurată de centrala proprie. Vesela și suprafețele de la blocul alimentar erau dezinfectate zilnic, existând în dotarea centrului substanțe pe bază de cloramină folosite în acest scop. Echipa de vizită a constatat că exista meniul zilei afișat la loc vizibil. În cadrul centrului era amenajată o sală de mese, în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, cu paviment din gresie și pereți curați acoperiți cu faianță, unde beneficiarii serveau masa, după programul stabilit. Echipa de vizită a inspectat meniul ce urma a fi servit la masa de prânz și a apreciat că aspectul fizic și organoleptic al hranei preparate era corespunzător. Existau prelevate probe alimentare în recipiente închise și etichetate corespunzător, păstrate într-un frigider special destinat acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare.

Unii dintre beneficiarii mari au sesizat cantitatea insuficientă de hrană, fapt confirmat de membrii ai personalului care au invocat suma insuficientă alocată pentru fiecare copil. Ultima majorare a alocației de hrană a fost în anul 2014 când, prin Hotărârea nr. 114 a Consiliului Local Sector 2, s-a stabilit valoarea de 18, 6 lei/zi/copil.

La data efectuării vizitei, unitatea avea Autorizație Sanitar-Veterinară, eliberată de Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor București, valabilă pentru „recepția și depozitarea materiilor prime de origine animală și non-animală, prepararea de meniuri și servirea mesei către consumatorul final în incinta localului sau la comandă".

Asistența psihologică

Prin raportul de vizită întocmit în urma vizitei efectuate în anul 2015, s-a recomandat ocuparea posturilor cu personal de specialitate, respectiv psihoterapeut, înscris în Colegiul Psihologilor din România. D.G.A.S.P.C. Sector 2 a încheiat un contract de voluntariat cu Clinica "Hope", în baza căruia, începând cu luna ianuarie 2016, psihoterapeuți voluntari soseau în centru pentru a realiza ședințe de psihoterapie de grup cu adolescenții, săptămânal sau lunar. Demersurile nu au avut însă constanță în timp, fiind abandonate după câteva ședințe.

La data efectuării vizitei de implementare a recomandărilor, centrul avea angajat un psiholog cu contract permanent de muncă de 8 ore zilnic. Acesta își desfășura activitatea într-un cabinet situat la etajul centrului, cabinet destinat exclusiv activității de evaluare și consiliere psihologică. Lipsa psihoterapeuților cognitivi-comportamentali și a unui psiholog clinician care să se ocupe de fișele psihologice și optimizarea școlară a fost identificată și menționată de șefa centrului, încă de la data preluării funcției, în august 2017, care a propus ca echipa de lucru, compusă din personal de specialitate: psihologi clinicieni, psihoterapeuți, medici, asistenți sociali, instructori de educație specializați, să fie instruită permanent. De asemenea, a propus transformarea unui post vacant de asistent social în post de psiholog debutant sau practicant, având în vedere programul încărcat al psihologului angajat.

Psihologul a realizat evaluări psihologice pentru copiii recent transferați de la Fundația "Sfanta Macrina" la primirea acestora în centru. De asemenea, le-a asigurat consilierea psihologică care să permită adaptarea la noul mediu și să reducă factorii stresori. A oferit suport emoțional beneficiarilor care au părăsit sau urmau să părăsească centrul datorită schimbării plasamentului la un apartament de tip familial. În ceea ce privește rapoartele psihologice în urma evaluării, psihologul realiza la cererea instituției rapoarte de evaluare și monitoriza evoluția

beneficiarilor prin reevaluările psihologice trimestriale, care erau cuprinse în rapoartele de implementare a obiectivelor minorului sau în rapoarte privind evoluția copilului.

Astfel, evaluările psihologice cuprindeau pe lângă informații generale, anamneză și evaluarea unor aspecte relevante precum aspecte emoționale, aspecte cognitive, comportamentale, aspecte ale personalității și interpersonale. La final, erau recomandări, respectând astfel elementele esențiale ale unei evaluări psihologice.

Respectând standardul 13, Ordinul nr. 89 din 27 iulie 2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat si exploatat, pe baza informațiilor rezultate din evaluarea inițială psihologul întocmea programe personalizate de consiliere pentru copiii care prezentau aceste nevoi, planuri care deveneau parte integrantă a planului individualizat de protecție și a planului de servicii.

Planurile Personalizate de Consiliere cuprindeau aspecte cu privire la durata ședințelor, frecvența acestora și perioada de desfășurare a consilierii psihologice. Activitatea de consiliere se desfășura individual într-un spațiu special amenajat și securizant pentru beneficiari (biroul psihologului) și cuprindea o activitate planificată, cu obiective specifice.

Planurile individualizate de protecție erau întocmite de către managerul de caz. Planurile Individuale de Servicii se realizau în cadrul centrului pe fiecare item în parte și de fiecare specialist, pe domeniul securitate, sănătate, educație, etc.

Psihologul centrului îndeplinea și alte activități și anume activități de dezvoltare personală, psihoeducație, consiliere psihologică în situații de urgență, detensionarea situațiilor conflictuale între minori și între minori și personalul angajat, participa la ședințele consiliului copiilor, întocmea rapoartele de evoluție, realiza managementul riscurilor la nivelul centrului, asista minorii în instanță atunci când erau audiați în vederea stabilirii măsurii de plasament și îi însoțea la secțiile de poliție pentru audieri sau întocmire documente personale. Cu privire la pregătirea profesională continuă, în luna octombrie 2017, psihologul a participat la un curs cu tema "managementul riscurilor" desfășurat pe perioada a două zile.

Relația corespunzătoare față de psiholog a fost susținută și de afirmațiile beneficiarilor centrului. Conform opiniei psihologului, deseori nevoile fundamentale ale copiilor depășeau

limitele consilierii psihologice, iar problemelor lor afective, psiho-emoționale, de relaționare, de integrare a unor traume suferite în copilărie prin abandonul și neglijența familială necesitau eforturi de intervenții multiple și complexe care să asigure un parcurs instituțional stabil și o pregătire pentru reintegrarea familială sau comunitară.

Din verificarea dosarelor **s-a constatat că beneficiarilor care aveau recomandare pentru includere în programe de psihoterapie nu le erau acordate aceste servicii.**

Asistența socială și activitățile desfășurate în centru

Urmare a vizitei efectuate în anul 2015, s-a recomandat conducerii centrului ocuparea postului de asistent social cu personal de specialitate, respectiv cu un asistent social, înscris în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, recomandare însușită, conform răspunsului comunicat de către conducerea D.G.A.S.P.C. Sector 2.

În data de 23 martie 2018, echipa de vizită a constatat că în cadrul centrului **nu era angajat un asistent social**, fiind vacante două posturi de asistent social cu studii superioare (asistent social și asistent social grad principal). Au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor respective, începând cu luna august 2016, dar nu s-au prezentat candidați.

Pentru beneficiarii centrului era desemnată ca manager de caz o persoană angajată în cadrul D.G.A.S.P.C. Sector 2. Reprezentanții MNP au verificat dosarele beneficiarilor, **nefiind constatate îmbunătățiri față de anul 2015**. De exemplu, evaluările inițiale, detaliate și periodice erau extrem de asemănătoare în ceea ce privește conținutul, deși se refereau la persoane diferite (ceea ce sugera utilizarea metodei "copy/paste"), iar în dosare nu s-au regăsit mai multe Planuri individualizate de protecție (PIP-uri) pentru aceeași beneficiari. De asemenea, procedura de lucru nu prevedea: raportul trimestrial, procesul verbal de întâlnire echipă – menționate în standardul managementului de caz, precum și raportul de vizită care se referă la vizita asistentului social în familia copilului și nu doar a părinților în centru.

În perioada 2015-2018 au fost efectuate o reintegrare în familie și o adopție.

Conform documentelor prezentate, pentru beneficiarii centrului se organizau diverse activități culturale, sportive și de recreere, spre exemplu: vizite educative, vizionări piese de teatru, joc de fotbal, tabere. De asemenea, beneficiarii participau la cursuri de educație

financiară, ateliere de orientare profesională (organizate de către Asociația "The Social Incubator"), iar 10 beneficiari au fost incluși într-un program de consiliere juridică și psihologică, organizat de D.G.A.S.P.C. Sector 2, la solicitarea centrului, care a început în luna martie 2018.

La momentul vizitei (în ziua de 23 martie 2018 cursurile școlare au fost suspendate din cauza vremii nefavorabile), în clubul de la etajul 1 (centrul dispunea de două cluburi, la parter și etajul 1) se desfășura o ședință de art-terapie cu instructori de educație, iar pe holurile mari ale centrului, copiii mai mici erau implicați în diverse jocuri. Copiii mari însă stăteau în camere, butonând telefoanele mobile sau se plimbau/alergau pe scări și holuri, lăsând impresia unei lipse totale de implicare a acestora într-un program zilnic, bine stabilit și cunoscut de către copii. Aceștia nu păreau interesați de ceea ce se întâmplă în cămin, fapt confirmat în timpul întrevederilor cu beneficiari și membri ai personalului, precum și de șefa centrului care a precizat echipei de vizită că au fost organizate inclusiv cursuri de recreere: de dans, de make-up, etc., dar beneficiarii nu au fost interesați. Copiii erau dezinteresați și în ceea ce privește participarea la cursurile școlare (toți copiii erau înscriși la școală). Conform membrilor personalului refuzau să se scoale pentru a merge la cursuri și aveau conflicte cu colegii de clasă.

Un beneficiar în vârstă de 15 ani a susținut că lucrează într-un centru comercial, fapt care părea necunoscut de către conducerea centrului. Echipa MNP reamintește conducerilor centrului și D.G.A.S.P.C. Sector 2 prevederile art. 13 alin. (1) și (2) din Codul muncii: *"Persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani. Persoana fizică poate încheia un contract de muncă în calitate de salariat și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul părinților sau al reprezentanților legali, pentru activități potrivite cu dezvoltarea fizică, aptitudinile și cunoștințele sale, dacă astfel nu îi sunt periclitate sănătatea, dezvoltarea și pregătirea profesională."*, precum și obligația de a asigura supravegherea și protecția permanentă a copiilor aflați în plasament.

O problemă semnalată de conducerea centrului, care afecta inevitabil activitatea desfășurată în unitate, a fost **numărul insuficient de instructori de educație** (în centru își desfășurau activitatea în ture 6 instructori). Au fost scoase la concurs posturile vacante în mod

sistematic, fiind ocupate parțial, din cauza lipsei de candidați sau insuficientei pregătiri a acestora. Pentru asigurarea personalului necesar, șefa centrului a solicitat detașări, care nu au fost aprobate din cauza lipsei de personal existente la nivelul D.G.A.S.P.C. Sector 2.

Asistența medicală

La nivelul centrului era amenajat un cabinet medical, dotat cu mobilier (canapea de consultații, dulapuri pentru păstrarea medicamentelor, birou, scaune, etc.), lavoar cu apă curentă, aparat de urgență, trusă medicală de urgență, cântar, taliometru, termometre, frigider, recipiente pentru deșeurile rezultate din activitatea medicală, fiind respectate prevederile Ordinului Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 privind dotarea minimă obligatorie a cabinetelor medicale.

Centrul nu avea angajați medic și asistenți medicali, posturile fiind vacante. Serviciile medicale pentru beneficiarii centrului erau asigurate de medicul de familie la care erau înscriși beneficiarii. Existau întocmite fișe medicale ale beneficiarilor, unde erau consemnate: monitorizarea stării generale de sănătate a copiilor, simptomatologia bolilor, tratamentul, consultațiile medicale, internări/externări, copii ale rețetelor medicale prescrise, rezultatele analizelor și investigațiilor paraclinice efectuate, precum și toate informațiile medicale privind starea de sănătate a copiilor pe perioada șederii în centru. **Acestea nu erau actualizate însă datorită lipsei de personal medical.** Această situație de fapt a îngreunat desfășurarea activității în centru, astfel cum a sesizat șefa centrului echipei de vizită și a menționat în raportul de Activitate Managerială august-decembrie 2017 și Fișa de Autoevaluare întocmită în ianuarie 2018.

În caz de îmbolnăvire, beneficiarii erau programați de personalul centrului la medicul de familie, unde erau consultați și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat. Consultațiile medicale de specialitate (neuropsihiatrie infantilă, neurologie pediatrică, dermatologie, chirurgie, pediatrie, ortopedie, ginecologie etc.), erau asigurate prin prezentarea beneficiarilor, însoțiți de către personalul centrului, la spitale din municipiul București (Spitalul Clinic de Urgență „Grigore Alexandrescu", Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alexandru Obregia", etc.), în baza biletului de trimitere întocmit de medicul de familie. Conform

documentelor prezentate, în anul 2017 au fost acordate beneficiarilor 26 de consultații de specialitate, iar în anul 2018 au fost consemnate 4 cazuri în care copii au fost consultați de medicii specialiști.

Copiii cazați în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate, instructorii de specialitate și personalul de educație întocmeau referate de necesitate către conducerea centrului, care asigura achiziționarea acestora din fondurile D.G.A.S.P.C. Sector 2. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de igienă și siguranță, la cabinetul medical și erau distribuite conform prescripției medicale, de către personalul de serviciu, sub îndrumarea medicului de familie. La momentul vizitei în centru exista un stoc suficiente de medicamente uzuale și de primă necesitate. Au fost prezentate echipei de vizită documente care atestau proveniența și gestionarea corectă a medicamentelor (fișe de stoc, referate de necesitate, condică de medicamente, etc.). Medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat și asigurate cu cheie. Centrul avea în dotare aparat de urgență și trusă medicală de prim-ajutor.

Unitatea avea încheiat un contract valabil cu o firmă specializată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală.

În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală, personalul medical al centrului aflat de serviciu acorda primul ajutor potrivit competenței, apela Serviciul Național Unic de Urgență 112 și informa conducerea centrului în cel mai scurt timp. Acest lucru era consemnat și în Registrul de Evenimente Deosebite. Conform documentelor prezentate, în anul 2017 au fost consemnate 5 solicitări la ambulanță, dintre care 4 pentru afecțiuni medicale acute și una pentru leziuni autoprovocate (tăieturi pe antebraț), iar în anul 2018 era consemnată o singură solicitare pentru un traumatism accidental (tăiere la mână într-un geam). În toate aceste cazuri beneficiarii au primit îngrijiri medicale și tratament adecvat.

În perioada 2017 – 2018 nu au fost diagnosticate boli infecto–contagioase.

La data vizitei erau cazați în centru 6 copii diagnosticați cu afecțiuni psihice (tulburări hiperkinetice, tulburări de atașament, intelect liminar, tulburări de conduită etc.) și un copil diagnosticat cu epilepsie. Dintre aceștia, doar 4 urmau tratamentul permanent recomandat de medicul specialist potrivit afecțiunilor diagnosticate, iar 3 nu urmau niciun tratament pe motivul părăsirii centrului în mod neautorizat sau al refuzului propriu.

Doi beneficiari erau încadrați în grad de handicap, **cu mențiunea că un beneficiar trebuia reevaluat periodic, termenul programat fiind depășit.**

La data vizitei, **în centru era cazată o minoră gravidă.** Conform afirmațiilor conducerii centrului, minora a rămas însărcinată în perioada când a părăsit centrul în mod neautorizat. Analizând documentele medicale, a reieșit că gravida fusese luată în evidență de medicul de familie și medicul ginecolog, urma tratamentul recomandat de medicul specialist și era supusă controalelor lunare periodice în vederea monitorizării dezvoltării normale a sarcinii. **În anul 2017 a mai existat un caz al unei alte minore însărcinate care a fost transferată într-un centru maternal.**

Serviciile de asistență stomatologică pentru beneficiari erau asigurate de un cabinet de specialitate, existând un contract încheiat în acest sens.

În concluzie, s-a dovedit că la data vizitei de verificare a implementării recomandărilor, situația în centru nu prezenta îmbunătățiri față de anul 2015, din contră, în ceea ce privește asistența medicală s-a înrăutățit, în luna martie 2018 nefiind angajat un medic. Echipa de vizită a constatat eforturile depuse de actuala conducere a centrului în vederea înlocuirii imobilierului deteriorat, a gardului și renovării centrului, precum și implicarea pentru îmbunătățirea întregii activități în centru. Dar personalul insuficient și lipsa unei pregătiri adecvate a acestuia nu permiteau supravegherea corespunzătoare a beneficiarilor și nici protecția salariaților, în condițiile în care unii dintre beneficiarii mari prezentau un comportament agresiv verbal și fizic.

3. Recomandări

Faţă de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

I. Conducerii Centrului de Primire în Regim de Urgenţă "Cireşarii", sector 2 să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. asigurarea funcţionării Centrului de Primire în Regim de Urgenţă "Cireşarii", sector 2 strict ca un centru de plasament în regim de urgenţă, în conformitate cu Ordinul 89/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgenţă pentru copilul abuzat, neglijat şi exploatat;

2. întocmirea procedurilor de lucru în conformitate cu Ordinul 89/2004; adoptarea unor măsuri multidisciplinare de gestionare a cazurilor şi situaţiilor de tensiune şi conflicte verbale şi fizice; stabilirea unei proceduri clare cu privire la ieşirea beneficiarilor din centru pe perioada plasamentului în regim de urgenţă, în concordanţă cu Ordinul nr. 89/2004, care să fie adusă la cunoştinţa personalului şi a beneficiarilor şi respectată, astfel încât să existe o practică uniformă;

3. ocuparea funcţiilor vacante (medic, asistenţi sociali, asistenţi medicali, instructori de educaţie, etc.), pregătirea profesională iniţială şi continuă a membrilor personalului (inclusiv cu privire la controlul pozitiv al comportamentului copilului) şi consultarea periodică a acestora de către conducerea centrului;

4. reevaluarea periodică a beneficiarilor încadraţi în grad de handicap, cu respectarea termenului programat;

5. reevaluarea periodică a beneficiarilor diagnosticați cu afecțiuni psihice și includerea acestora în programe de consiliere psihologică astfel încât aceștia să conștientizeze consecințele refuzului de administrare a tratamentului medical de specialitate;

6. realizarea psihoterapiei în cazurile beneficiarilor cărora le este recomandată în fișa medicală sau în cazurile identificate de psihologul centrului;

7. efectuarea activităților de asistență socială și protecție specială în conformitate cu Ordinul nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;

8. montarea în centru a unei cutii speciale pentru sugestii și reclamații, care să permită beneficiarilor să se exprime în mod anonim;

9. introducerea centrului într-un proces de renovare, de înlocuire a gardului și mobilierului deteriorat, a geamurilor sparte și a instalațiilor electrice și tehnico-sanitare defecte și completarea celor care lipsesc;

10. respectarea prevederilor Ordinului nr. 89/2004, Standardele 22 (Condiții de locuit) și 23 (Spații igienico-sanitare), respectiv: dormitoarele să fie locuite de maximum 4 copii, fiecare copil beneficiind de o suprafață locuibilă de minimum 6m; să fie asigurate o cabină WC, o chiuvetă, un duș la maximum 6 copii;

11. respectarea dreptului la intimitate al beneficiarilor prin achiziționarea și montarea de perdele la dușuri;

12. identificarea unui spațiu adecvat pentru izolator, care să fie amenajat și igienizat corespunzător.

II. Conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 2 să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. sprijinirea conducerii Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 în vederea introducerii centrului într-un proces de renovare, de înlocuire a gardului și

mobilierului deteriorat, a geamurilor sparte și a instalațiilor electrice și tehnico-sanitare defecte și completarea celor care lipsesc;

2. sprijinirea conducerii Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 în vederea ocupării funcțiilor vacante (medic, asistenți sociali, asistenți medicali, instructori de educație, etc.) și pregătirea profesională inițială și continuă a membrilor personalului (inclusiv cu privire la controlul pozitiv al comportamentului copilului);

3. asigurarea pazei centrului prin contractarea unei firme de pază.

III. Conducerii Consiliului Local Sector 2 să examineze posibilitatea de a suplimenta alocația de hrană, având în vedere că unii dintre beneficiarii Centrului de Primire în Regim de Urgență "Cireșarii", sector 2 au sesizat cantitatea insuficientă de hrană, fapt confirmat de membrii ai personalului care au invocat suma insuficientă alocată pentru fiecare copil, ultima majorare fiind în anul 2014.

Aprob,

Avocatul Poporului

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. **Cadrul general și organizarea vizitei**
2. **Constatările rezultate din vizita efectuată**
3. **Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 4, art. 35 și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu situația prezentată în mass-media referitoare la faptul că mai multe minore din Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin, ar fi ajuns într-o rețea de prostituție.

În acest context, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei vizite inopinate, care a avut loc în data de 27.03.2018 la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, a tratamentului aplicat beneficiarilor, a modului cum sunt respectate drepturile și libertățile acestora, inclusiv verificarea aspectelor sesizate de mass-media.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, [redacted], jurist, [redacted], psiholog, [redacted], medic, consilieri ai Centrelor Zonale Craiova și București din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, dr. [redacted], asistent social, colaborator extern, membru în Colegiului Național al Asistenților Sociali și conf. dr. [redacted], reprezentant al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului-Filiala Regională Craiova.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin a fost înființat prin Hotărârea Consiliului Județean Caraș-Severin nr. 119/21.09.2005 privind înființarea și organizarea Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, cu modificările și completările ulterioare, iar ulterior, prin Hotărârea Consiliului Județean Caraș-Severin nr. 148/10.09.2008, a trecut în structura organizatorică a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) Caraș-Severin.

Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni este o unitate de tip rezidențial, fără personalitate juridică, care funcționează în structura organizatorică a D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin, furnizor acreditat la data de 22.04.2014 și care are în componență modulul „Centrul de Plasament" cu sediul în comuna Constantin Daicoviciu, satul Zăgujeni, str. Principală, nr.

17, judeţul Caraş-Severin şi modulul „Apartamente" (două apartamente situate în municipiul Caransebeş).

În cadrul centrului se asigură găzduire pe perioadă nedeterminată, asistenţă medicală şi îngrijire, suport emoţional şi consiliere psihologică /socială, educare şi informare, socializare şi petrecere a timpului liber, reintegrare socio – familială.

Prin Hotărârea Consiliului Judeţean Caraş-Severin din anul 2016 a fost aprobată organigrama, statul de funcţii şi Regulamentul de organizare şi funcţionare, precum şi capacitatea serviciului social. Capacitatea centrului este de 79 de locuri, din care: 65 de locuri la serviciul social „Centrul de Plasament" şi 14 la serviciul social „Apartamente" din municipiul Caransebeş. La data vizitei în centru erau custodiaţi 26 de beneficiari, cu vârste cuprinse între 12 şi 18 ani (8 copii între 12 – 14 ani, 17 copii între 15 – 17 ani şi un tânăr peste 18 ani), 14 fete şi 12 băieţi, dintre care 6 încadraţi în diferite grade de handicap, după cum urmează: unul handicap accentuat, 4 handicap mediu şi unul handicap uşor.

Pentru 21 dintre beneficiarii prezenţi în centru au fost instituite măsuri de protecţie specială, prin sentinţe civile pronunţate de Tribunalul Caraş-Severin, în timp ce pentru ceilalţi 5 au fost instituite măsuri de protecţie specială, prin hotărârile Comisiei de Protecţie a Copilului.

D.G.A.S.P.C. Caraş-Severin era acreditată ca furnizor de servicii sociale, iar Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni deţinea licenţă de funcţionare. Exista un Regulament-cadru de organizare şi funcţionare, metodologie de organizare şi funcţionare, iar misiunea centrului de plasament era afişată.

Centrul funcţiona cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare şi funcţionare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenţei sociale, cu modificările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, Ordinul nr. 21/2004 al Ministerului Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei, Autoritatea Naţională Pentru Protecţia Copilului şi Adopţie pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial. Organizarea şi funcţionarea serviciilor sociale din cadrul Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni se realiza în baza Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum şi a regulamentelor-cadru de organizare şi funcţionare a serviciilor sociale.

Așa cum a rezultat din documentele prezentate și din discuțiile cu conducerea centrului, ***scopul activității centrului*** era de a oferi servicii sociale pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor individuale ale copilului/tânărului, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții. Scopul prioritar era asigurarea protecției copilului/tânărului pe o perioadă nedeterminată, atunci când acesta se afla în pericol iminent în propria familie, familia lărgită sau în familia substitutivă.

Admiterea în centrul de plasament, evaluarea copilului și ieșirea din cadrul serviciului pentru protecția copilului de tip rezidențial

Centrul de plasament „Casa Noastră" Zăgujeni deținea o procedură de admitere/ieșire din centrul de plasament care respecta standardele de calitate.

Admiterea în cadrul Centrului de Plasament,, Casa Noastră" Zăgujeni se efectua în baza dispoziției directorului executiv al D.G.A.S.P.C. Caraş-Severin, urmată de hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului Caraş-Severin sau hotărârea instanței de judecată.

Evaluarea inițială a copilului se realiza de către personalul calificat din cadrul D.G.A.S.P.C. Caraş-Severin, iar după înregistrarea cazului, directorul executiv desemna un manager de caz din cadrul direcției. Înainte de a formula propunerea de plasament/încredințare către Comisia pentru Protecția Copilului Caraș-Severin, respectiv către Tribunalul Caraș-Severin, managerul de caz trebuia să țină cont de principiul proximizării (plasarea copilului cât mai aproape de comunitatea din care provine) și să se consulte cu șeful centrului.

Propunerea de plasament/încredințare în centru se formula numai după ce managerul de caz se asigura că nu era posibilă reintegrarea în familie și nu se identifica o formă de protecție de tip familial. La admiterea în centru, șeful centrului organiza o întâlnire cu managerul de caz și persoana de referință desemnată, prezentând succint situația copilului. După admitere, fiecarui copil i se întocmea un plan de acomodare, a cărui durată și evenimente relevante erau consemnate în dosarul copilului. Fiecărui copil i se prezenta, în funcție de gradul său de maturitate, care erau principalele reguli de organizare și funcționare ale centrului, pe care trebuia să le respecte, precum și o listă cu serviciile/instituțiile partenere ale centrului.

În cursul primei săptămâni după intrarea în centru a unui copil, șeful centrului organiza o discuție cu personalul la care participa și managerul de caz. Scopul întâlnirii era cunoașterea

situației copilului, a metodelor de lucru, a restricțiilor specifice cazului, precum și specialiștii la care se putea apela în eventualitatea unor probleme de adaptare. În urma acestei întâlniri se încheia un proces-verbal.

După încheierea perioadei de acomodare, șeful centrului stabilea dacă persoana de referință, nominalizată la intrarea copilului în centru, corespundea nevoilor și preferințelor copilului. În caz contrar, persoana de referință era înlocuită, ținând cont de concluziile evaluării interne și de opinia copilului, în funcție de gradul său de maturitate, consemnându-se în dosarul copilului.

În centrul de plasament exista dosarul copilului, care includea fotocopii ale documentelor din dosarul aflat la D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin.

Din situația intrărilor și ieșirilor din centru prezentată echipei de vizită, a rezultat că în perioada ianuarie 2017 - martie 2018 au fost admiși 16 beneficiari. Majoritatea copiilor provenea din Centrul de Primire în Regim de Urgență a Copilului Reșița, admiterea tuturor acestor beneficiari efectuându-se pe baza sentințelor civile.

Pentru 5 dintre copiii admiși în centru, care se aflau în plasament la asistenții maternali, s-a dispus plasamentul în regim de urgență la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni.

Dintre cei 20 de beneficiari ieșiți din centru în perioada 2017-2018, *cinci beneficiari au fost reintegrați în familie,* pentru doi beneficiari s-a revocat măsura de protecție, unui beneficiar i s-a schimbat măsura de protecție în plasament familial la rude (o mătușă), pentru 8 beneficiari măsura de protecție a fost schimbată în plasament familial la asistent maternal profesionist, iar 4 beneficiari au fost transferați în alte centre rezidențiale (2 în apartamente și 2 la Centrul „Bunavestire" Caransebeș).

Structura de personal a centrului

La data efectuării vizitei, **centrul funcționa cu 44 de angajați**, organigrama cuprinzând un post de conducere (șef centru), 32 de posturi pentru personal de specialitate (un asistent medical, un psihopedagog, un psiholog, 3 îngrijitori, 4 supraveghetori de noapte, 3 inspectori de specialitate, 6 instructori educație, 6 educatori specializați) și 11 posturi pentru personalul administrativ. Centrul „Casa Noastră" deținea și apartamente familiale, unde lucrau 7 părinți sociali. **Erau cinci posturi vacante (un post de psiholog, un post de psihopedagog, un post de educator specializat, un post de muncitor la întreținere și un post de supraveghetor pe timpul nopții).**

În cursul anului 2017, respectiv, perioada 18.09.2017 – 22.09.2017, personalul de specialitate a urmat un curs de formare în domeniul protecției copilului.

Condiții de cazare

Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni este situat în comuna Constantin Daicoviciu, județul Caraș-Severin, într-o curte cu spațiu generos, situat pe strada principală, între case locuite, nefiind izolat de restul comunității.

Dispune de cinci corpuri de clădire, din care unul aflat încă în construcție, altul destinat birourilor personalului, iar celelalte includ cantina (cu acces separat) și spațiile de locuit. Spațiile de locuit erau mai multe decât cele necesare numărului de beneficiari actual, pentru o perioadă anterioară vizitei fiind găzduiți și beneficiarii Centrului de Plasament „Bunavestire", unde se efectuaseră lucrări de reabilitare.

Spațiile centrului includeau: 24 de dormitoare, o sală de joacă, 3 cluburi, 40 de toalete și băi, o bucătărie, o sală de mese cu 40 de locuri, o spălătorie, o sală de vizite, două spații destinate centralelor termice, un teren de sport, 3 spații de depozitare a bunurilor beneficiarilor și două spații destinate blocului alimentar.

Centrul era organizat modular: două module pentru băieți, cu acces separat, direct din curte, fiecare modul având o baie proprie, și o sufragerie comună ambelor module, două module pentru fete, situate la mansardă, fiecare cu baie proprie și sufragerie.

Spațiile centrului erau organizate și decorate într-un mod plăcut privirii, personalizat, respectându-se parametrii de confort termic, luminos, olfactiv, igienic și estetic. Sufrageria de la parter, frecventată de băieți, era spațioasă, împărțită pe funcționalități (joc, recreere, efectuarea temelor). Cele două sufragerii din mansarda locuită de fete erau dotate cu câte o masă pentru efectuarea temelor, chiuvetă, fierbător, etc.

Dormitoarele copiilor erau spațioase, mobilate cu paturi, noptiere, dulapuri de haine, scaune și câte un birou. Lenjeriile erau curate, având culori vesele. Copiilor li se permitea să-și personalizeze spațiul, să dispună mobila cum era mai convenabil pentru ei, să-și decoreze pereții cu fotografii și desene; camerele aveau o atmosferă familială, erau decorate cu fotografii ale beneficiarilor și cu desene realizate de aceștia. Capacitatea dormitoarelor varia de la două la patru paturi de cazare, fiind cazați doi, trei sau maxim patru beneficiari într-o cameră.

Fiecare copil dispunea de materialele igienico-sanitare (săpun, prosop, periuță, pastă de dinți) pentru igiena personală, precum și materiale de întreţinere pentru spaţiile comune.

Spațiile centrului nu necesitau amenajări specifice pentru adaptarea la nevoile persoanelor cu handicap locomotor, beneficiarii deplasându-se independent. Totuși, centrul dispunea la parter de o baie adaptată pentru persoanele cu dizabilități (spațiu mare, care permite accesul cu fotoliu rulant, toaletă accesibilizată și baterie cu mâner pentru persoane cu dizabilități).

Grupurile sanitare și băile centrului erau curate, aveau suficiente duşuri, chiuvete și scaune wc, raportat la numărul și nevoile specifice ale beneficiarilor. În toate spațiile igienico-sanitare se asigura apa rece și apa caldă permanent. Toaletele și băile centrului erau amenajate cu materiale ce permiteau o igienizare rapidă (gresie, faianță).

Instalaţiile de încălzire, de alimentare cu apă şi cele sanitare erau funcţionale şi într-o stare de întreţinere corespunzătoare.

Pentru asigurarea pazei, centrul avea **angajat un singur paznic, care nu putea asigura permanența pe timp de zi și noapte.** Pe timpul nopții supravegherea era asigurată de către personalul de specialitate aflat la nivelul fiecărui modul. **Un singur post pentru pază era insuficient, copiii și dotările din centru necesitând protecţie permanentă. Astfel, nu erau repectate prevederile Standardului 25 - Siguranța și securitatea din Ordinul nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiale.**

Centrul deținea un sistem de supraveghere video care a fost verificat și declarat funcțional în luna februarie 2018.

Asigurarea hranei beneficiarilor

Membrii echipei de vizită au constatat că hrana zilnică a beneficiarilor era pregătită în bucătăria proprie a centrului, meniurile fiind de calitate şi suficiente cantitativ, diversitatea fiind asigurată prin consultarea frecventă a copiilor. Am remarcat faptul că, deşi la blocul alimentar era încadrat personal de specialitate, copiii ajutau la selectarea meniurilor, pregătirea felurilor de mâncare, aranjarea și servirea mesei, spălarea veselei etc., învățând și realizând activități conforme cu vârsta și gradul de maturitate.

Bucătăria centrului era dotată corespunzător funcționării, dispunând de instalațiile, aparatura și de personalul calificat pentru prepararea alimentelor. Apa rece şi apa caldă erau

asigurate permanent, vesela şi suprafeţele bucătăriei erau dezinfectate zilnic, existând în dotarea centrului materiale destinate acestui scop.

Beneficiarii serveau masa după un program stabilit, sala de mese era amenajată corespunzător, dotată cu mobilier adecvat (mese, scaune), într-o stare corespunzătoare de curăţenie şi igienă.

Beneficiarilor li se asigurau trei mese pe zi şi două gustări. La data efectuării vizitei meniul zilei era afişat la loc vizibil şi erau prelevate probe alimentare din hrana servită, fiind păstrate timp de 48 de ore într-un frigider destinat acestui scop.

În timpul vizitei în bucătăria centrului, membrii echipei de vizitare au constatat că hrana preparată pentru prânz avea aspect, gust, miros şi consistenţă corespunzătoare.

La data vizitei nu existau beneficiari cu regimuri alimentare recomandate de medic.

Unitatea avea Document de înregistrare sanitar-veterinară şi pentru siguranţa alimentelor, eliberat de Direcţia de înregistrare sanitar-veterinară şi pentru siguranţa alimentelor Caraş – Severin.

În cadrul vizitei efectuate, beneficiarii intervievaţi au precizat că mâncarea preparată este foarte bună, diversificată şi că erau consultaţi la întocmirea meniurilor.

Asigurarea asistenţei medicale

În cadrul centrului exista amenajat un spaţiu cu destinaţia de cabinet medical, dotat cu aparatură medicală, aparat de urgenţă, mobilier adecvat şi prevăzut cu grup sanitar propriu. Exista afişat la loc vizibil programul de activitate al asistentului medical, numărul de telefon al medicului de familie şi al Serviciului Naţional Unic de Urgenţă 112.

La cabinetul medical exista întocmit registrul de tratament unde era consemnat tratamentul zilnic, distribuit beneficiarilor de către asistenta medicală, conform recomandărilor medicului de familie sau a medicului specialist. Fiecare beneficiar avea întocmită o fişă medicală unde erau consemnate monitorizarea stării generale de sănătate, valorile măsurate ale funcţiilor vitale, simptomatologia afecţiunilor prezentate, tratamente, consultaţii medicale, internări/externări, scrisori medicale, rezultatele analizelor efectuate pe perioada rezidenţei în centru.

Cabinetul medical era dotat cu aparat de urgenţă cu medicamente conform baremului pevăzut de normele sanitare în vigoare, iar în cazul apariţiei unor situaţii de urgenţă medico - chirurgicală era apelat Serviciul Unic de Urgenţă 112.

Au fost verificate fișele medicale ale mai multor beneficiari și nu au fost constatate neconformități în ceea ce privește modul de consemnare a informațiilor medicale și a tratamentului urmat. Toți beneficiarii erau înscriși la medicul de familie din localitate. Serviciile medicale erau asigurate de medicul de familie și asistenta medicală angajată a centrului, după un program de 8 ore zilnic, de luni până vineri. În afara programului de lucru și în perioada sărbătorilor legale, asistența medicală era asigurată prin apelarea Serviciului Național Unic de Urgență 112.

Evaluarea medicală la admiterea în centru era efectuată de către medicul de familie la care erau înscriși beneficiarii și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate și întocmirea documentelor medicale. În caz de îmbolnăvire, beneficiarii erau consultați de medicul de familie și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni care depășeau sfera de competență a medicului de familie, copii erau prezentați pentru consultații de specialitate, însoțiți de asistenta medicală, la Spitalul Municipal de Urgență Caransebeș sau la alte unități medicale din județele Caraș – Severin și Timiș, în baza trimiterii eliberate de medicul de familie. Transportul copiilor la cabinetul medicului de familie sau la alte unități medicale se făcea cu autoturismul din dotarea centrului.

Copiii erau imunizați conform Programului Național de Imunizări la cabinetul medicului de familie. Din verificarea dosarelor medicale ale beneficiarilor a rezultat că 8 beneficiari erau în evidență cu afecțiuni psihiatrice (tulburări de comportament, tulburări emoționale, întârziere în dezvoltarea mintală, tulburări hiperkinetice cu deficit de atenție, retard mintal ușor, tulburare depresivă etc.). Copiii erau reevaluați periodic și primeau tratament permanent recomandat de medicul specialist psihiatrie pediatrică. În perioada 2017 - 2018 au fost înregistrate 14 internări ale beneficiarilor în spital, din acestea, 10 internări au fost efectuate în secții de Psihiatrie Pediatrică pentru reevaluarea periodică a diagnosticului și a indicației terapeutice.

Serviciile stomatologice pentru copiii cazați în centru erau asigurate la un cabinet stomatologic din municipiul Caransebeș, în baza unui protocol de colaborare și a unei programări prealabile efectuate de asistenta medicală.

Copiii cazați în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie, sau medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic, care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, se întocmea referat

către D.G.A.S.P.C. Caraș - Severin, care asigura achiziționarea acestora din fondurile proprii. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare la cabinetul medical și erau distribuite beneficiarilor conform prescripției medicale, de către asistenta medicală sau de educatorii specializați, în afara programului de lucru al asistentei medicale.

Medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat asigurat cu sistem de închidere conform prevederilor legale. La data vizitei, 9 beneficiari urmau tratament permanent (8 tratament psihotrop) recomandat de medicul specialist.

La data efectuării vizitei, nu erau cazați în centru copii diagnosticați cu boli infecto – contagioase. Toți beneficiarii au fost vaccinați antigripal în cursul anului 2017. În centru erau amenajate două izolatoare prevăzute cu două sau trei paturi și grup sanitar propriu. În cazul diagnosticării unor boli transmisibile, copiii aveau posibilitatea internării în secția de profil din cadrul Spitalului Municipal de Urgență Caransebeș, dar nu au fost înregistrate cazuri în anii 2017-2018. Exista încheiat un contract cu o firmă autorizată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, valabil la data vizitei.

Conform registrelor întocmite la nivelul centrului, în anul 2018 au existat două cazuri de automutilare a beneficiarilor (tăieturi superficiale la nivelul membrelor superioare) și două cazuri de consum abuziv de alcool, pentru care personalul medical a acordat îngrijiri medicale, nefiind necesar transportul la spital. Beneficiarii cu comportament de automutilare, care fuseseră evaluați psihiatric, primiseră medicație psihiatrică și erau monitorizați de către personalul centrului, conform menționărilor din registre.

În anul 2017 a fost înregistrat un deces prin suicid (asfixie mecanică prin spânzurare) al unui beneficiar de 13 ani, în legătură cu care instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Timiș s-a sesizat din oficiu și a efectuat o anchetă la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, au fost formulate recomandări către D.G.A.S.P.C. Caraș Severin.

Asigurarea asistenței psihologice

Centrul avea prevăzut **un post de psiholog cu normă întreagă, la data vizitei postul fiind vacant**. Conducerea centrului a întocmit un referat de necesitate în luna decembrie 2017, iar D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a organizat concurs pentru ocuparea postului, dar nu s-a prezentat niciun candidat.

Începând cu luna decembrie 2016, asistența psihologică era asigurată de un psiholog clinician cu specializare în psihoterapie, timp de 10 ore/săptămânal (2ore/zilnic), în baza unui

contract de prestări servicii cu un cabinet individual de psihologie. Contractul prevedea oferirea de servicii de evaluare psihologică inițială și periodică, consiliere psihologică pentru beneficiarii centrului și realizarea unor programe de dezvoltare personală. Conducerea centrului a pus la dispoziția psihologului un spațiu pentru desfășurarea activităților de asistență psihologică, însă **acel spațiu nu era destinat exclusiv activității de asistență psihologică și nu îndeplinea condițiile minime necesare funcționării unui cabinet psihologic, neavând dotare tehnică și metodologică.**

Activitatea inițială a fost cea de evaluare a personalității, în urma căreia s-au stabilit prioritățile în vederea programului de consiliere. La fiecare 12 luni, beneficiarii erau reevaluați psihologic în vederea identificării schimbărilor survenite. Beneficiarilor le era întocmit un program de intervenție specifică pentru sănătatea și nevoile de îngrijire, inclusiv de securitate și promovare a bunăstării copilului, psihologul fiind implicat în activitatea de abilitare și reabilitare prin consiliere psihologică. Programul cuprindea obiective, activitate, persoana responsabilă, termen și observații.

Solicitările de consiliere psihologică adresate psihologului erau formulate și de către instructorii de educație, atunci când constatau comportamente agresive, limbaj vulgar, consum de alcool în rândul unor beneficiari sau amenințări cu suicidul. Astfel, în luna ianuarie 2018, psihologul a realizat 42 de ședințe de consiliere psihologică, iar în luna februarie a aceluiași an, 41 de ședințe de consiliere psihologică.

Psihologul a desfășurat ședințe de consiliere psihologică individuală cu doi frați care urmau să fie transferați în mod separat în plasament la asistent maternal profesionist, recomandând ca aceștia să nu fie separați în scopul prevenirii unei traumatizări, recomandare care nu a fost respectată.

Printre beneficiarii găzduiți erau copii cu diagnostic psihiatric, copiii care au suferit traume și care au fost victime ale abuzurilor și exploatării. Unii dintre aceștia primiseră recomandare și urmau un tratament psihiatric.

Conform prevederilor Ordinului nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial emis de Ministerul Muncii, Solidarității sociale și familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție: *Serviciul pentru protecția copilului de tip rezidențial asigură sprijin psihologic și consiliere copiilor care au fost intimidați sau discriminați. În situația copiilor abuzați,*

neglijați sau exploatați, serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial asigură accesul acestora la serviciile stabilite de serviciul public specializat pentru protecția copilului.

Reamintim că, anterior vizitei noastre, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat o anchetă cu privire la un **incident din luna octombrie 2017, care a avut ca urmare sinuciderea unui adolescent custodiat în acest centru.** Conducerea D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a dispus evaluarea riscului suicidar în 7 centre de plasament aflate în subordinea direcției. Conform evaluărilor psihologice realizate de psiholog au fost identificați beneficiari cu risc suicidar pentru care psihologul a inițiat realizarea unor ședințe de consiliere individuală. Psihologul a asigurat consilierea psihologică și pentru frații beneficiarului care s-a sinucis.

Cu toate acestea, s-a constatat că activitatea de asistență psihologică, evaluare și consiliere psihologică, psihoterapie nu putea fi asigurată doar printr-un contract de 10 ore/săptămână (două ore/zi) având în vedere nevoile complexe și multiple ale beneficiarilor.

În perioada 2017-2018, până la data vizitei, nu au fost raportate incidente de agresiune verbală sau fizică între beneficiari sau între beneficiari și alte persoane din cadrul centrului sau din afara centrului. Pe parcursul anului 2017, beneficiarii diagnosticați cu afecțiuni psihiatrice au fost spitalizați pe o perioadă de 10 zile la Spitalul Clinic de Urgență pentru copii „Louis Țurcanu" Timișoara, secția Psihiatrie Pediatrică, pentru a fi evaluați. Pe perioada internării au fost evaluați psihologic, recomandându-se terapie comportamentală și consiliere psihologică individuală. Pe parcursul anului 2018, alți beneficiari au fost internați în cadrul secției de Psihiatrie Pediatrică a Spitalului Municipal de Urgență Caransebeș.

Au fost realizate întrevederi confidențiale cu beneficiari cu vârste cuprinse între 15-19 ani care frecventau învățământul liceal industrial sau vocațional din localitatea Caransebeș. Din întrevederile cu beneficiarii, aceștia au confirmat disponibilitatea psihologului față de nevoile personale și faptul că aveau permisiunea de a telefona specialistului în orice situație de urgență, în afara programului obișnuit.

Asigurarea asistenței sociale

Pe parcursul vizitei s-a constatat implicarea educatorilor în efectuarea temelor beneficiarilor care frecventau învățământul gimnazial în localitate și relația de armonie și ajutorare. Copiii intervievați (băieți și fete) nu au raportat incidente de agresiune verbală sau fizică între beneficiari sau între beneficiari și alte persoane din cadrul centrului sau din afara centrului. Reprezentantul organizației neguvernamentale a precizat, în referatul întocmit, că

din discuţiile purtate cu copiii şi în urma vizitării spaţiilor a rezultat că: repartiţia copiilor se făcea pe module separate, băieţi şi fete; condiţiile de cazare, hrănire şi de igienă personală şi colectivă erau foarte bune; tratamentul aplicat copiilor era conform standardelor afişate; copiii îşi cunoşteau drepturile şi li se respectau; exista o armonie între copii şi personalul centrului.

Referitor la şcolarizarea beneficiarilor, 9 beneficiari frecventau şcoala gimnazială din localitate şi 13 beneficiari erau înscrişi în învăţământul liceal din localitatea Caransebeş, situată la 12 km distanţă. Transportul beneficiarilor la unitatea de învăţământ se efectua cu autobuzul, pe bază de abonament. Un beneficiar frecventa cursurile fără frecvenţă prin programul „A doua şansă" la o şcoală gimnazială dintr-o localitate învecinată, iar doi beneficiari erau înscrişi la Şcoala Specială Bocşa.

Centrul nu dispunea de asistent social, dar şeful centrului avea calificare de asistent social. Responsabilul de caz era un educator specializat, iar managementul de caz era asigurat de manageri de caz din cadrul D.G.A.S.P.C. Caraş-Severin.

Au fost solicitate pentru verificare mai multe dosare ale beneficiarilor şi s-a constatat că erau întocmite conform prevederilor standardelor de calitate privind centrele de plasament (Ordinul nr. 21/2004 al Ministerului Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei, Autoritatea Naţională Pentru Protecţia Copilului şi Adopţie pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial).

Atitudinea personalului faţă de beneficiari era prietenoasă, caldă, apropiată, copiii se simţeau în largul lor. Beneficiarii intervievaţi au afirmat că personalul se poartă frumos cu ei, că au o persoană de încredere, au precizat că de câte ori au o problemă se adresau şefei centrului, patru dintre fete au desemnat-o drept persoana în care au cea mai mare încredere.

S-a remarcat un număr mare de beneficiari intraţi în centru care proveneau din asistenţa maternală. Două dintre fete au fost mutate pentru că nu se mai înţelegeau cu asistentul maternal, motivul fiind existenţa multor restricţii.

Menţinerea legăturilor cu părinţii, familia extinsă şi alte persoane importante sau apropiate copilului

Marea majoritate a beneficiarilor deţinea telefoane proprii, aceştia aveau acces şi la telefonul fix al centrului, dacă solicitau.

Erau învoiţi în familie pe perioada vacanţelor şcolare, sărbătorilor legale sau la sfârşit de săptămână, în baza dispoziţiei Directorului General al D.G.A.S.P.C. Caraş- Severin.

Dintre cei 26 de beneficiari, 17 beneficiari nu erau vizitați de nicio persoană din familie sau aparținători, 8 erau vizitați de membrii ai familiei și un beneficiar avea doar un contact telefonic cu unul din părinți. *În perioada ianuarie 2017- martie 2018, trei beneficiari au fost integrați în familie.*

În centru exista o cameră destinată vizitelor efectuate de familiile copiilor, amenajată și dotată corespunzător.

Modul de întocmire și completare a registrelor

Echipa de vizită a solicitat registrele prevăzute de standard, fiind prezentate: Registrul pentru evenimente deosebite, Registrul de sesizări și reclamații, Registrul de opinii și sugestii, Registrul de sugestii și reclamații, Registrul pentru abuzuri, Registrul comportament beneficiari, Registrul comportamente deviante. În urma verificării registrelor prezentate s-a constatat că **unele registre nu aveau numerotate filele, nu erau ștampilate și nici înregistrate pe anul în curs,** cu excepția Registrului de sugestii și reclamații și Registrului privind comportamentul beneficiarilor, care erau numerotate și ștampilate.

Centrul deținea un registru de vizite în care erau menționate vizitele comisiei, corpului de control al Consiliului Județean, primarului, directorului D.G.A.S.P.C., reprezentanților instituției Avocatul Poporului etc.

În caietul de sugestii și reclamații, erau menționate sugestiile beneficiarilor, preponderent cu privire la dorințele exprimate de diversificare a produselor alimentare: ouă umplute, fructe, lămâie, cipsuri, suc natural, dulciuri, pizza, sarmale etc.

Centrul deținea un registru numit Comportamente deviante pentru anul 2018, în care erau menționate evenimente precum automutilări (în luna februarie, două beneficiare „s-au tăiat pe mîini", fără a fi precizată nici o măsură ulterioară de intervenție), și comportament verbal inadecvat (beneficiara „a răspuns vulgar", în acest caz instructorul de educație apreciind că este necesară consilierea psihologică). Un alt registru numit Comportamente copii pentru anul 2018 conținea mențiuni cu privire la nefrecventarea cursurilor școlare (instructorul de educație a consemnat în luna ianuarie faptul că mai multe beneficiare nu au frecventat cursurile școlare, nu era indicată nicio măsură pentru remedierea situației), comportamente agresive verbale și fizice (beneficiara „vorbește urât cu colegele", beneficiarele „au un comportament și vocabular neadecvat", o altă beneficiară „se ceartă cu colegele, înjură, vorbește vulgar, luându-se la bătaie cu unele fete" etc). Aceste comportamente erau relatate de către instructorii de

educație, dar în nici un caz nu erau precizate măsurile de prevenție). Pentru mențiunile de consum de alcool și amenințare cu sinuciderea era recomandată consiliere psihologică. Dintre aceste comportamente, cel mai frecvent apăreau consemnate comportamente agresive verbale și fizice, fără a fi specificată vreo măsură ulterioară de intervenție.

În cadrul vizitei au fost verificate și aspectele semnalate în mass-media care au făcut obiectul sesizării din oficiu [redacted]

Din studierea documentelor prezentate de conducerea Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș-Severin, din discuțiile purtate cu șeful centrului, cu personalul și cu copiii prezenți la data vizitei, ***au fost obținute următoarele informații:***

În data de 31.01.2018 una dintre beneficiarele Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni a fost citată ca martor, cu mandat de aducere, [redacted]. Beneficiara a fost însoțită, pe toată durata audierii, de către un educator specializat al Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni.

La data vizitei, beneficiara citată ca martor nu se mai afla custodiată în centru, deoarece la împlinirea vârstei de 18 ani a solicitat încetarea măsurii de protecție speciale a plasamentului (februarie 2018). D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin și a depus spre soluționare Tribunalului Caraș-Severin acțiunea sa cu privire la încetarea măsurii de protecție specială a plasamentului. În data de 21.03.2018, tânăra a părăsit fără învoire unitatea rezidențială și nu a mai revenit, fiind anunțată Poliția comunei de domiciliu.

În dosarul [redacted] în care beneficiara a fost audiată ca martor, au fost cercetate fapte care au implicat o tânără în vârstă de 16 ani, beneficiară a Complexului de Servicii Sociale „Bunavestire" Caransebeș, care, în luna ianuarie 2018, locuia temporar împreună cu alți beneficiari ai complexului la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, din cauza efectuării unor lucrări de reabilitare și modernizare a Complexului „Bunavestire" Caransebeș. Beneficiara de la Centrul „Casa Noastră" Zăgujeni a fost audiată în calitate de martoră, datorită relației relativ apropiate cu tânăra implicată în acest caz.

Referitor la traseul instituțional al minorei cercetate [redacted]

Din documentele prezentate de conducerea centrului a rezultat că minora în vârstă de 16 ani cercetată în cauză provenea dintr-o familie dezorganizată, tatăl decedat părăsea în mod repetat locuința și nu a beneficiat de o supraveghere corespunzătoare din partea mamei, cu care avea o relație tensionată. În cursul anului 2014, mama s-a prezentat împreună cu minora la sediul D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin, în vederea instituirii măsurii de protecție specială a plasamentului în regim de urgență. În luna octombrie 2015, tânăra a fost transferată la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni - modulul apartamente, într-un imobil situat în municipiul Caransebeș.

În perioada custodierii în apartamentul din Caransebeș, minora a părăsit în repetate rânduri, fără învoire unitatea rezidențială, iar în luna martie 2017 [redacted]. Ca atare, D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a sesizat Poliția municipiului Reșița în vederea efectuării cercetărilor care se impuneau, *s-a întocmit dosar penal* [redacted].

Din cauza comportamentului inadecvat al tinerei față de ceilalți beneficiari din același apartament, dar și a lucrărilor de reabilitare, care se desfășurau la Complexul „Bunavestire", în luna aprilie 2017 a fost transferată la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, în comuna Constantin Daicoviciu. Minora a părăsit în repetate rânduri, fără învoire unitatea rezidențială, ultima plecare fiind în data de 29.01.2018. De fiecare data când a părăsit centrul a fost sesizată în scris Poliția municipiului Caransebeș.

Tânăra era încadrată în grad de handicap conform Hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului Caraș-Severin din luna iulie 2017.

Referitor la posibila implicare a minorei [redacted]

În luna octombrie 2017, șeful Centrului „Bunavestire" Caransebeș a informat conducerea D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin că a fost contactat telefonic de Poliția municipiului Timișoara, [redacted]

[redacted]

În luna ianuarie 2018, șeful Centrului „Bunavestire" Caransebeș a înștiințat conducerea D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin că minora cercetată [redacted], împreună cu o altă beneficiară au părăsit fără învoire Centrul „Casa Noastră" Zăgujeni în data de 01.01.2018, fiind găsite de organele de poliție în data de 04.01.2018 în municipiul Reșița.

În luna februarie 2018, șeful Centrului „Bunavestire" Caransebeș a înștiințat conducerea D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin că beneficiara cu care minora cercetată [redacted] a părăsit centrul, în luna ianuarie 2018, a fost și ea audiată de ofițerii de poliție [redacted]

În data de 27.03.2018 (data vizitei), minora cercetată [redacted]

Referitor la protecția copilului, reglementările naționale și internaționale stabilesc:

►***Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului***, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990:

• art. 19 pct. 1 " *Statele părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de* ***violență,*** [redacted]. *în timpul cât se află în îngrijirea părinților sau a unuia dintre ei, a reprezentantului ori reprezentanților legali sau a oricărei persoane căreia i-a fost încredințat*".

• art. 34. pct. 1. " Statele părți se angajează să protejeze copilul contra [redacted] În acest scop statele vor lua, în special, toate măsurile corespunzătoare pe plan național, bilateral și multilateral, pentru a împiedica:

a) incitarea sau constrângerea copiilor să se dedea la activități [redacted];

b) exploatarea copiilor în scopul prostituției sau al altor practici [redacted]

• art. 37 lit. a) - Statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie supus la tortură, la pedepse sau la tratamente crude, inumane sau degradante".

► ***Convenția pentru protecția copiilor*** [redacted], ratificată de România prin Legea nr. 252/2010:

•art. 30 pct. 1 - *Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura* ***că cercetările și procedurile penale se desfășoară în interesul superior al copilului și cu respectarea drepturilor acestuia;***

•art. 35 pct. 1 - *Fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că: a) audierile copilului au loc fără întârzieri nejustificate după ce faptele au fost sesizate autorităților competente; b) interviurile cu copilul au loc, dacă este necesar, în spații concepute sau amenajate în acest scop; c) audierile copilului sunt desfășurate de către profesioniștipregătiți anume pentru aceasta; d) aceleași persoane, dacă este posibil și adecvat, desfășoară toate audierile cu copilul; e) numărul audierilor este cât mai limitat posibil, menținându-se în limitele minime necesare pentru scopurile procesului penal; f) copilul poate fi însoțit de către reprezentantul său legal ori, dacă este adecvat, de către un adult ales de către copil, cu excepția cazului în care o decizie motivată prevede contrariul în legătură cu persoana respectivă.*

► ***Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului, adoptată la Strasbourg,*** 25 octombrie 2012, stabilește numirea unui reprezentant special pentru victimele-copii în cazul în care părinții nu pot reprezenta victima sau victima este separată de familie. Astfel:

•*art. 24 - Dreptul la protecție al victimelor-copii în cursul procedurilor penale: (1) Pe lângă măsurile prevăzute la articolul 23, statele membre se asigură că atunci când victima este copil: (a) în cercetările penale, toate audierile victimei-copil pot fi înregistrate pe suport audiovizual și că aceste înregistrări pot fi utilizate ca probe în procedurile penale; (b) în cercetările și procedurile penale, în funcție de rolul victimelor în sistemul judiciar penal relevant,* ***autoritățile competente numesc un reprezentant special pentru victimele-copii în cazul în care****, conform dreptului intern,* ***titularii răspunderii părintești nu pot reprezenta victima****- copil ca urmare a unui conflict de interese între aceștia și victima-copil sau* ***atunci când victima-copil este neînsoțită sau separată de familie;*** *(c) în cazul în care victima-copil are dreptul la consiliere juridică, aceasta are dreptul la propriul consilier juridic și la reprezentare în nume propriu în procedurile unde există sau ar putea exista un conflict de interese între victima-copil și titularii răspunderi părintești sau alte părți (...).*

•*art. 23 lit d)- toate audierile victimelor* [redacted], *cu excepția cazului în care sunt efectuate de un procuror sau un judecător,* ***sunt efectuate de către o persoană de același sex cu victima,*** *dacă victima dorește acest lucru, cu condiția ca derularea procedurilor penale să nu fie afectată.*

►*art. 9 alin (1)* din **Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor** "*Consilierea psihologică gratuită asigurată de serviciile de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor se acordă pe o perioadă de cel mult 3 luni, iar în cazul victimelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani, pe o perioadă de cel mult 6 luni*".

►Codul de procedură penală:

• *art. 111 alin. (6) "În cazul persoanelor vătămate pentru care a fost stabilită în condițiile legii existența unor nevoi specifice de protecție, organul judiciar poate dispune una sau mai multe dintre următoarele măsuri, atunci când este posibil și când acesta apreciază că nu se aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților:* ***audierea acestora prin intermediul sau în prezența unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor";***

•*art. 111 alin. (7) "Audierea de către organele de cercetare penală a persoanelor vătămate care au fost victime ale infracțiunii de violență în familie, prevăzută de art. 199 din Codul penal,* [redacted], *prevăzute la art. 218-221 din Codul penal, ale infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, prevăzută la art. 197 din Codul penal, hărțuire, prevăzută de art. 208 din Codul penal, și* [redacted], *prevăzută de art. 223 din Codul penal, precum și în alte cazuri în care, din cauza împrejurărilor comiterii faptei, acest lucru se apreciază ca fiind necesar,* ***se efectuează numai de către o persoană de același sex cu persoana vătămată,*** *la cererea acesteia, cu excepția cazului când organul judiciar apreciază că aceasta aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților".*

•*art. 111 alin. (8) "Dacă persoana vătămată este minor, înregistrarea audierii acesteia prin mijloace* ***tehnice audio sau audiovideo este obligatorie în toate cazurile.*** *Atunci când înregistrarea nu este posibilă, acest lucru se consemnează în declarația persoanei vătămate, cu indicarea concretă a motivului pentru care înregistrarea nu a fost posibilă."*

În cadrul vizitei, minora cercetată [redacted] a acceptat să fie intervievată de către membrii echipei de vizită. A declarat că a fost implicată în evenimentul despre care s-a relatat în presă, a dat declarații despre cele întâmplate la poliție [redacted]. În declarație a precizat că personalul de la ambele centre de plasament a sprijinit-o în toată această perioadă și a beneficiat de asistență psihologică.

Membrii echipei de vizită au constatat că atitudinea manifestată de personalul Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, prezent la sosirea fetei pentru discuția cu echipa, a fost caldă și deschisă, iar minora se simțea în largul ei, bucurându-se de revedere.

Din discuțiile cu conducerea centrului și din verificarea documentelor prezentate a rezultat că în data de 07.02.2018, o echipă de control din cadrul Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Caraș-Severin a efectuat un control la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, cu privire la aspectele prezentate în mass- media, [redacted].

Referitor la activitatea de educație a minorei implicate în eveniment, aceasta era înscrisă la un centru școlar din Caransebeș, promovase semestrul I al anului școlar și a **înregistrat un număr de 229 de absențe.**

Interviuri cu beneficiarii

Beneficiarii intervievați de către membrii echipei de vizită și-au exprimat nemulțumirea față de sesizările din presă. Fetele custodiate în Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni au menționat că au avut de suferit la școală din cauza unor apelative care le-au fost adresate de unii colegi după cele apărute în mass-media.

Mai multe tinere au dorit să discute cu membrii echipei de vizită despre aspectele sesizate de mass-media, [redacted], dar și despre condițiile din Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni. Două tinere în vârstă de 16 ani au menționat că erau custodiate în centru de 9 ani, respective 5 ani, că sunt condiții foarte bune de cazare, urmează cursurile unui liceu din orașul Caransebeș, iar personalul se comportă adecvat. O beneficiară care se afla de 8 ani în centru, a precizat că frecventează cursurile unui liceu din Caransebeș, are note bune, în fiecare vacanță merge în familie și niciodată nu a avut probleme cu personalul centrului, care este receptiv la orice problemă cu care se confruntă.

Au fost intervievați și doi băieți, care au declarat că sunt mulțumiți de condițiile din centru, personalul se comportă bine, pot pleca cu bilet de voie, dar dacă întârzie trebuie să anunțe personalul de serviciu. Au mai menționat că primesc lunar 28 de lei de la centru și 84 de lei alocația de la liceu, pentru cheltuielile proprii. Au precizat că în centru nu sunt probleme, au auzit și ei de cazul de prostituție din mass-media, dar fata care a fost implicată nu aparținea Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni. Aceasta a fost cazată pentru o perioadă scurtă, venise de la Centrul „Bunavestire" Caransebeș, pentru că acolo se făceau reparații. Aveau cunoștință despre faptul că erau două fete care au creat probleme și părăseau mereu centrul.

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș Severin să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. respectarea prevederilor legale privind asigurarea protecției juridice a tuturor beneficiarilor minori sau majori aflați în cursul procesului penal, audierea acestora prin intermediul sau în prezența unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor, având în vedere că persoanele audiate erau minore și diagnosticate psihiatric;
2. adoptarea unor noi măsuri administrative, sociale și educative corespunzătoare pentru a facilita recuperarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a copiilor, victime ale unei forme de neglijență, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante ori victime ale unui conflict armat. Readaptare și reintegrarea se vor desfășura în condiții care favorizează sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului;
3. gestionarea cu eficiență a cazurilor de risc pentru siguranță, sănătatea și viața personală, indentificându-se beneficiari cu idei și tentative suicidare prin colaborarea cu secțiile de

psihiatrie infantilă, respectarea recomandărilor de medicație psihiatrică, asigurarea consilierii și psihoterapiei și a supravegherii permanente în centru în scopul prevenirii unor incidente deosebite;

4. realizarea intervenției în echipă, din partea mai multor specialiști (consilier școlar, psiholog, asistent social, cadre didactice, asistent maternal), astfel încât să fie procesate pierderile multiple prin care au trecut acești copii și să li se ofere o rețea de sprijin comunitar eficientă, precum și alternative dezirabile de petrecere a timpului liber;
5. luarea tuturor măsurilor administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, violență sexuală, pentru a împiedica incitarea sau constrângerea copiilor să se dedea la activități sexuale ilegale și să fie exploatați în scopul prostituției sau al altor practici sexuale ilegale, în timpul cât se află în îngrijirea reprezentanților legali;
6. respectarea prevederilor legale cu privire la asigurarea sprijinului psihologic și consilierea copiilor care au fost intimidați sau discriminați și accesul la serviciile stabilite de serviciul public specializat pentru protecția copilului;
7. realizarea consilierii psihologice a beneficiarilor care erau în evidențe cu recomandare de consiliere psihologică prin colaborarea cu medicul de familie;
8. respectarea recomandărilor psihologului rezultate în urma evaluărilor psihologice în special în cazul fraților care sunt propuși pentru a fi separați;
9. amenajarea unui spațiu destinat exclusiv activității de asistență psihologică și dotarea corespunzătoare a acestuia din punct de vedere tehnic și metodologic;
10. asigurarea suportului educațional, monitorizarea frecventării școlii și intensificarea colaborării cu școala în vederea reducerii absenteismului copiilor instituționalizați;
11. efectuarea demersurilor necesare prin serviciile de asistență socială în sensul inițierii contactului și colaborării cu familiile beneficiarilor, având în considerare faptul că din cei 26 de beneficiari, 17 beneficiari nu erau vizitați;
12. ocuparea posturilor vacante în cadrul Centrului de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, județul Caraș- Severin, în special angajarea unui psiholog și a unui asistent social pentru oferirea de consiliere și suport, dată fiind problematica complexă a acestor copii;

13. înregistrarea, numerotarea şi ştampilarea tuturor registrelor obligatorii funcţionării centrului şi consemnarea măsurilor întreprinse, în cazul registrului de comportamente deviante pentru a preveni aceste tipuri de comportamente;

14. asigurarea permanenţei serviciului de pază a centrului, pentru asigurarea protecţiei copiilor, personalului şi a vizitatorilor împotriva evenimentelor şi accidentelor cu potenţial vătămător.

RECOMANDĂ

conducerii D.G.A.S.P.C. Caraş-Severin, judeţul Caraş Severin să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. respectarea prevederilor legale privind asigurarea protecţiei juridice a tuturor beneficiarilor minori sau majori aflaţi în cursul procesului penal, audierea acestora prin intermediul sau în prezenţa unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor, având în vedere că persoanele audiate erau minore şi diagnosticate psihiatric;
2. adoptarea unor noi măsuri administrative, sociale şi educative corespunzătoare pentru a facilita recuperarea fizică şi psihologică şi reintegrarea socială a copiilor, victime ale unei forme de neglijenţă, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante ori victime ale unui conflict armat. Readaptare şi reintegrarea se vor desfăşura în condiţii care favorizează sănătatea, respectul de sine şi demnitatea copilului;
3. gestionarea cu eficienţă a cazurilor de risc pentru siguranţă, sănătatea şi viaţa personală, indentificându-se beneficiari cu idei şi tentative suicidare prin colaborarea cu secţiile de psihiatrie infantilă, respectarea recomandărilor de medicaţie psihiatrică, asigurarea consilierii şi psihoterapiei şi a supravegherii permanente în centru în scopul prevenirii unor incidente deosebite;
4. realizarea intervenţiei în echipă, din partea mai multor specialişti (consilier şcolar, psiholog, asistent social, cadre didactice, asistent maternal), astfel încât să fie procesate pierderile multiple prin care au trecut aceşti copii şi să li se ofere o reţea de sprijin comunitar eficientă, precum şi alternative dezirabile de petrecere a timpului liber;
5. luarea tuturor măsurilor administrative, sociale şi educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violenţă, vătămare sau abuz, fizic sau

sexual, violență sexuală, pentru a împiedica incitarea sau constrângerea copiilor să se dedea la activități sexuale ilegale și să fie exploatați în scopul prostituției sau al altor practici sexuale ilegale, în timpul cât se află în îngrijirea reprezentanților legali;

6. respectarea prevederilor legale cu privire la asigurarea sprijinului psihologic și consilierea copiilor care au fost intimidați sau discriminați și accesul la serviciile stabilite de serviciul public specializat pentru protecția copilului;

ROMÂNIA
JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN
CONSILIUL JUDEŢEAN
DIRECŢIA GENERALĂ DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA COPILULUI
mun. Reşiţa, al. Trei Ape, nr. 4, cod 320191
tel.: 0255/224302; fax: 0255/217048; e-mail: dgaspccs@rdslink.ro

Nr. 25476 / 27.08.2018 **Operator nr. 6373**

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
INTRARE Nr. 12742 31. AUG. 2018

Către,
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, Bucureşti

Stimată doamnă Adjunct al Avocatului Poporului Magda Constanţa Ştefănescu,

Urmare recomandărilor din cuprinsul Raportului privind vizita desfăşurată la Centrul de Plasament „Casa Noastră" Zăgujeni, judeţul Caraş-Severin, raport anexat la adresa Avocatului Poporului nr. 10770/19.07.2018, vă aducem la cunoştinţă următoarele:

Prin adresa sa, înregistrată la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin sub nr. 24498/13.08.2018, Centrul „Casa Noastră" Zăgujeni a transmis instituţiei publice anterior menţionată răspunsul său referitor la recomandările primite din partea Avocatului Poporului.

Ulterior, prin adresa sa nr. 25262/23.08.2018, Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin a solicitat şefului Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni ca recomandările precizate în cuprinsul Raportului privind vizita desfăşurată la Centrul „Casa Noastră" Zăgujeni să prevaleze în toate demersurile şi deciziile care privesc beneficiarii centrului.

De asemenea, prin adresa sa nr. 25263/23.08.2018, Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin a adus la cunoştinţa şefilor de centre recomandările pe care le-a primit din partea Avocatului Poporului şi le-a solicitat ca aceste recomandări să prevaleze în toate demersurile şi deciziile care privesc beneficiarii centrelor.

Alăturat anexăm, în xerocopie, următoarele documente:
- Adresa Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni, document înregistrat la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin sub nr. 24498/13.08.2018;
- Adresa nr. 25262/23.08.2018 a Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin;
- Adresa nr. 25263/23.08.2018 a Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin.

Cu deosebită consideraţie,

p. DIRECTOR EXECUTIV,
DIRECTOR EXECUTIV ADJ.
Mărioara-Daniela Milos

ROMANIA DIRECTIA GENERALA DE ASISTENTA SOCIALA SI PROTECTIA COPILULUI CARAS-SEVERIN 2 CONSILIUL JUDETEAN

ŞEF SERVICIU,
Carmen Ilena

COORDONATOR COMPARTIMENT,
Estera Porcărin

ROMÂNIA
JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN
CONSILIUL JUDEŢEAN
DIRECŢIA GENERALĂ DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA COPILULUI
mun. Reşiţa, al. Trei Ape, nr. 4, cod 320191
tel: 0255/224302; fax: 0255/217048, e-mail: dgaspces@rdslink.ro

Nr. 25765 / 2308 **2018**

Către,

Şeful Centrului „Speranţa" Reşiţa

Şeful Centrului „Raisa" Reşiţa

Şeful Centrului „Bunavestire" Caransebeş

Şeful Centrului „Nera" Oraviţa

Prin prezenta, vă aducem la cunoştinţă recomandările făcute conducerii Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin de către dna Magda Constanţa Ştefănescu, Adjunct al Avocatului Poporului:

1. respectarea prevederilor legale privind asigurarea protecţiei juridice a tuturor beneficiarilor minori sau majori aflaţi în cursul proceselor penale, audierea acestora se va realiza prin intermediul sau în prezenţa unui psiholog sau a altui specialist în consilierea victimelor;

2. adoptarea unor noi măsuri administrative, sociale şi educative corespunzătoare pentru a facilita recuperarea fizică şi psihologică şi reintegrarea socială a copiilor, victime ale unor forme de neglijenţă, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante ori victime ale unui conflict armat. Readaptarea şi reintegrarea se vor desfăşura în condiţii care favorizează sănătatea, respectul de sine şi demnitatea copilului;

3. gestionarea cu eficienţă a cazurilor de risc pentru siguranţă, sănătatea şi viaţa personală, identificându-se beneficiari cu idei şi tentative suicidare prin colaborarea cu secţiile de psihatrie infantilă, respectarea recomandărilor de medicaţie psihiatrică, asigurarea consilierii şi psihoterapiei şi a supravegherii permanente în centru în scopul prevenirii unor incidente deosebite;

4. realizarea intervenţiei în echipă, din partea mai multor specialişti (consilier şcolar, psiholog, asistent social, cadre didactice, asistent maternal), astfel încât să fie procesate pierderile multiple prin care au trecut copiii şi să li se ofere o reţea de sprijin comunitar eficientă, precum şi alternative dezirabile de petrecere a timpului liber;

5. luarea tuturor măsurilor administrative, sociale şi educative corespunzătoare, în vederea protejării copiilor împotriva oricăror forme de violenţă, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de

abandon sau neglijenţă, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, violenţă sexuală, pentru a împiedica incitarea sau constrângerea copiilor să se dedea la activităţi sexuale ilegale şi să fie exploataţi în scopul prostituţiei sau al altor practici sexuale ilegale, în timpul cât se află în îngrijirea reprezentanţilor legali;

6. respectarea prevederilor legale cu privire la asigurarea sprijinului psihologic şi consilierea copiilor care au fost intimidaţi sau discriminaţi şi accesul la serviciile stabilite de serviciul public specializat pentru protecţia copilului.

Având în vedere recomandările anterior menţionate, vă rugăm ca aceste recomandări să prevaleze în toate demersurile şi deciziile care privesc beneficiarii centrului pe care îl coordonaţi.

Vă mulţumim pentru colaborare,

p. DIRECTOR EXECUTIV,
DIRECTOR EXECUTIV ADJ
Mărioara-Daniela Miloş

ŞEF SERVICIU,
Carmen Ilena

ROMANIA
DIRECTIA GENERALA DE ASISTENTA SOCIALA ŞI PROTECŢIA COPILULUI
JUD. CARAŞ-SEVERIN
2

COORDONATOR COMPARTIMENT,
Estera Porcărin

ROMÂNIA
JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN
CONSILIUL JUDEŢEAN
DIRECŢIA GENERALĂ DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA COPILULUI
mun. Reşiţa, al. Trei Ape, nr. 4, cod 320191
tel: 0255/224302; fax: 0255/217048, e-mail: dgaspccs@rdslink.ro

Nr. 25267/27708 2018

Către,

Şeful Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni

Prin prezenta, vă aducem la cunoştinţă că vă revine obligaţia de a transmite, cu celeritate, Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin toate documente pe care le primiţi din partea organelor de control, precum şi toate documentele pe care le primiţi şi le redactaţi referitoare la situaţia beneficiarilor Centrului „Casa Noastră" Zăgujeni.

De asemenea, având în vedere recomandările făcute conducerii Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Caraş-Severin de către dna Magda Constanţa Ştefănescu, Adjunct al Avocatului Poporului, potrivit Raportului privind vizita desfăşurată la Centrul „Casa Noastră" Zăgujeni, document înregistrat la Avocatul Poporului sub nr. 10770/19.07.2018, vă rugăm ca aceste recomandări să prevaleze în toate demersurile şi deciziile care privesc beneficiarii centrului pe care îl coordonaţi.

Vă mulţumim pentru colaborare,

p. DIRECTOR EXECUTIV,
DIRECTOR EXECUTIV ADJ.,
Mărioara-Daniela Miloş

ŞEF SERVICIU,
Carmen Ilena

ROMÂNIA * DIRECŢIA GENERALĂ DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA COPILULUI 2 JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN

COORDONATOR COMPARTIMENT,
Estera Porcărin

CONSILIUL JUDEȚEAN CARAȘ-SEV...
DIRECȚIA GENERALĂ DE A... SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
INTRARE NR. 24938
IEȘIRE
20 12 LUNA 08 ZIUA 13

Romania
Consiliul Judetean Caras-Severin
Directie Generala de Asistenta Sociala si
Protectia Copilului
Centrul "Casa Noastra" Zagujeni
Loc. Zagujeni, Str. Principala, nr.17, cod 327097
tel./ fax: 0355401194

Catre Avocatul Poporului,
Referitor la Raportul de vizita al dumneavoastra raspundem la propunerile si recomandarile cuprinse in el:

1. Pana in momentul actual beneficiarii au fost audiați in prezenta psihologului sau in prezenta reprezentantului legal. In urma recomandării dumneavoastra se vor face toate demersurile pentru a fi audiați beneficiarii doar in prezenta sau prin intermediul psihologului.

2. Pentru readaptarea si reintegrarea beneficiarilor care au fost victime ale neglijentei si/ sau abuzului de orice tip se vor lua următoarele măsuri administrative, sociale si educative: sprijin din partea instructorilor de educație pentru integrarea copilului in colectiv, sprijinirea copilului pentru achiziționarea deprinderilor de autonomie personală conform vârstei, colaborarea cu instituția de învățământ la care este înscris copilul si includerea intr-un program de consiliere paihologica sau psihoterapie.

3. Au fost identificați beneficiarii cu idei si tentative suicidare. Aceștia urmează tratamentul psihiatric, merg regulat la control psihiatric, sunt supravegheați de către personal si sunt incluși intr-un program de consiliere sau psihoterapie.

4. Persoanele ce pot oferi sprijin copiilor care au suferit pierderi multiple sunt informate de nevoile copiilor, realizându-se intervenția in echipa. Prin intermediul voluntarilor si personalului de îngrijire din centru li se oferă beneficiarilor numeroase alternative de petrecere a timpului liber.

5. Au fost si urmează sa mai fie invitați, reprezentanți din cadrul poliției pentru acțiuni ce țin de prevenirea consumului de droguri, prevenirea exploatării fizice, prevenirea prostituției. Beneficiarii vor fi incluși intr-un program de preventie realizat la nivel de grupuri, cu psihologul centrului, pe tema consumului de droguri, prostituției si exploatării.

6. Se urmărește satisfacerea nevoilor, din toate punctele de vedere, a copiilor care au fost intimidați sau discriminați si susținerea lor constanta.

7. Beneficiarii care au avut ca recomandare consilierea psihologica, urmează acest demers in limita timpului disponibil ținând cont de programul de lucru scurt.

8. Se vor face demersurile necesare pentru urmarea recomandărilor psihologului, în special pentru frații ce sunt propuși pentru a fi separați.

9. In momentul actual exista un spațiu destinat exclusiv activității de asistenta psihologica, dotat parțial, si se vor face demersurile pentru dotarea lui corespunzătoare.

10. Beneficiarii sunt monitorizați continuu in privința frecventării școlii si vom intensifica colaborarea cu scoala. In privința acestui aspect se va încerca includerea lor intr-un program de prevenire a abandonului școlar.

11. In momentul de fata se efectuează demersuri in sensul colaborării cu familiile beneficiarilor si se va încerca intensificarea acestor demersuri.

12. Postul de psiholog este scos la concurs frecvent, dar a rămas vacant pana in momentul de fata. Va fi scos la concurs si in continuare. In privința asistentului social, DGASPC are angajat asistent social si acesta este trimis periodic la centru pentru a se ocupa de beneficiari.

13. In privința registrelor s-au luat măsurile necesare.

14. Pentru asigurarea permanentei serviciului de paza este nevoie de includerea in organigrama a unui post de paznic deoarece avem un singur paznic in momentul actual care nu poate acoperi necesarul pe care ni-l recomandați.

Referitor la termenul in care vor fi luate masuri, depindem de raspunsul DGASPC si nu va putem oferi un termen fix.

Intocmit,

Dragoi Elena

Aprob,
Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, județul Călărași

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei efectuate la Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, județul Călărași, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. **Cadrul general și organizarea vizitei**
2. **Constatările rezultate din vizita efectuată**
3. **Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului a efectuat la data de 27 iunie 2018 o vizită la Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, județul Călărași, pentru verificarea procedurii de admitere a persoanelor în centru, precum și verificarea implementării recomandărilor formulate urmare a vizitei din anul 2016, la centrul menționat.

La efectuarea vizitei au participat domnul . . jurist, doamna : asistent social, domnul , psiholog, consilieri în cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, domnul . medic - colaborator extern și doamna reprezentantul Organizației Neguvernamentale "Vocea copiilor abandonați".

Din partea conducerii Centrului rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, au participat domnul . Șef centru, doamna , logoped și doamna asistent medical.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever Oltenița este o structură din cadrul Complexului de Servicii Comunitare Oltenița aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) Călărași, fără personalitate juridică, cu o capacitate de 40 de locuri, care funcționează într-o clădire P+1, în municipiul Oltenița. La data efectuării vizitei, în aceeași clădire funcționa și Serviciul de recuperare de zi pentru copii cu nevoi speciale.

D.G.A.S.P.C. Călărași era acreditată ca furnizor de servicii sociale, iar Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever Oltenița deținea Licența de funcționare din anul 2015, document a cărui valabilitate era de 5 ani, cu posibilitate de reînnoire dacă prin condițiile oferite și activitățile desfășurate se face dovada respectării standardelor minime de calitate în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții.

a) Referitor la procedura de admitere a persoanelor în centru

Prin Hotărârea Consiliului Județean Călărași a fost aprobată organigrama, statul de funcții și Regulamentul de organizare și funcționare, precum și capacitatea serviciului social. Regulamentul de organizare și funcționare, metodologia de organizare și funcționare, licența de funcționare, misiunea centrului rezidențial și alte documente informative erau afișate la avizierul de la intrarea în Centru.

Centrul funcţiona cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare şi funcţionare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenţei sociale, cu modificările şi completările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, Ordinul nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Copilului şi Adopţii pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi.

Organizarea și funcționarea serviciilor sociale din cadrul Centrului rezidențial se realiza în baza H.G. nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale.

La momentul vizitei, Centrul oferea servicii pentru **34 copii și tineri**, 19 băieți și 15 fete, cu vârste cuprinse între 7 și **27 ani**, toți beneficiarii având handicap sever. Patologia acestora cuprindea diverse forme de retard psiho-motor şi de vorbire, autism, tulburare hiperkinetică, tetrapareză spastică, etc, de cele mai multe ori în formă asociată. Unii dintre beneficiari erau imobilizați la pat, diagnosticați cu afecțiuni medicale severe și nu aveau dezvoltat limbajul expresiv și receptiv, fiind dependenți de o persoană adultă.

De asemenea, Centrul rezidențial oferea servicii și tinerilor peste 18 ani cu dizabilități, proveniți din centrul rezidențial, pentru care nu au fost identificate posibilități de integrare familială sau de îngrijire alternativă. Un număr de 12 tineri aveau vârsta de peste 18 ani și deținеau Certificate de încadrare în grad de handicap, emise de Comisia de Evaluarea a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți.

Toți beneficiarii erau puși sub interdicție și aveau stabilit un tutore din familie sau din cadrul autorității publice locale de domiciliu al beneficiarului. Pentru un număr redus de cazuri a fost stabilit tutore șeful de Centru și asistentul social angajat al Centrului rezidențial, deoarece nu a fost identificată nicio persoană care să poată fi numită tutore, copiii provenind din sistemul de protecție a copilului de la naștere.

Obiectivele urmărite în cadrul Centrului rezidențial vizau următoarele aspecte: promovarea și protejarea drepturilor copiilor cu handicap sever care sunt temporar sau definitiv privați de mediul lor familial, prevenirea abandonului prin oferirea de asistență terapeutică gratuită, reducerea duratei de instituționalizare, integrarea/reintegrarea copiilor cu handicap în familia naturală /lărgită sau la asistenții maternali.

Misiunea Centrului rezidențial consta în asigurarea accesului copiilor cu dizabilități psihomotorii severe, pe o perioadă determinată, la găzduire, îngrijire, educație, recuperare și pregătire pentru (re)integrare în familie și comunitate. Admiterea în centru se făcea după o evaluare complexă a statusului fizic, psihic și a stării de sănătate, a nevoilor speciale de tratament pentru a se stabili dacă activitățile de asistență și serviciile de suport necesare sunt în concordanță cu specificul unității.

Fiecare copil a fost admis în cadrul Centrului rezidențial în urma unei evaluări complexe a nevoilor sale și în baza hotărârii comisiei pentru protecția copilului, care are drept anexe, după caz, Certificatul de încadrare într-un grad de handicap, Certificatul de orientare școlară și Planul de servicii personalizat.

Evaluarea inițială a copilului se realiza de către personalul calificat din cadrul D.G.A.S.P.C. Călărași, iar după înregistrarea cazului, directorul executiv desemna un manager de caz din cadrul direcției. Înainte de a formula propunerea de plasament/încredințare, managerul de caz trebuia să țină cont de principiul proximizării (plasarea copilului cât mai aproape de comunitatea din care provine) și să se consulte cu șeful centrului.

Propunerea de plasament/încredințare în centru, se formula numai după ce managerul de caz se asigura că nu era posibilă reintegrarea în familie și nu se identifica o formă de protecție de tip familial. La admiterea în centru, șeful centrului organiza o întâlnire cu managerul de caz și persoana de referință desemnată, prezentând succint situația copilului.

Centrul rezidențial avea angajați doi asistenți sociali, unul dintre aceștia aflându-se în concediu prenatal. Asistentul social angajat al Centrului rezidențial nu era membru al Colegiului Național al Asistenților Sociali din România **(nu figura înscris în Registrul Național al Asistenților Sociali din România).** Acesta își desfășura activitatea în același birou cu șeful centrului și avea acces la dotările necesare îndeplinirii atribuțiilor în condiții optime - computer cu acces la internet, imprimantă/copiator, telefon, fax.

Asistentul social făcea parte din Echipa pluridisciplinară și folosea instrumentele specifice activităților de asistență socială în conformitate cu prevederile Ordinului nr.

27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități. A fost desemnată prin dispoziție componența Echipei pluridisciplinare din cadrul Centrului rezidențial fiind formată din următorii membrii: șef centru, medic pediatru, asistent social, kinetoterapeut, masor, asistent medical, educator.

Centrul rezidențial elaborase Programe de Intervenție Specifică pe următoarele componente: educație, dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, educație, recreere și socializare, ce cuprindeau obiective pe termen scurt, mediu și lung fiind stabilite activități și modalități de evaluare pentru realizarea acestora.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului a rezultat că recuperarea și reabilitarea copiilor cu dizabilități rezidenți în Complexul de Servicii Comunitare Oltenița se realiza în cadrul Serviciului de recuperare de zi pentru copii cu nevoi speciale, serviciu social care oferea consiliere și sprijin pentru copii cu nevoi speciale din comunitate, care aveau stabilit în Planul de intevenție specifică activități ce puteau fi desfășurate în acest serviciu.

Specialiștii implicați în recuperarea/reabilitarea copiilor/tinerilor elaborau Planuri de intervenție specifică fiind realizată evaluarea obiectivelor prin întocmirea unei fișe individuale de evaluarea sau prin Fișe de reevaluare. Acestea erau realizate de specialiști precum logoped, kinetoterapeut.

Cu privire la modalitățile de desfășurare a terapiilor de recuperare, a petrecerii timpului liber, recreerii și socializării, întrucât centrul funcționa în aceeași clădire cu Serviciul de recuperare de zi pentru copii cu nevoi speciale, unde veneau pentru recuperare copii din comunitate, conducerea Complexului de servicii a identificat o modalitate prin care copiii din unitatea vizitată puteau beneficia de terapii specifice de recuperare, în sensul că aceștia erau duși la ședințe de terapie sau se deplasau specialiștii în Centrul rezidențial atunci când existau pauze suficient de lungi între programările copiilor din comunitate.

Conform documentelor puse la dispoziția echipei de vizită și a informațiilor furnizate de șeful Centrului rezidențial, personalul organiza zilnic și săptămânal activități individuale sau de grup, în centru, în curtea acestuia sau în spațiul Serviciul de recuperare de zi pentru copii cu nevoi speciale.

Programul de intervenție specifică era revizuit periodic cu privire la gradul de îndeplinire al obiectivelor propuse.

Referitor la demersurile întreprinse de centrul rezidențial în vederea reintegrării în

familie a minorului/tânărului, s-a constatat că s-au făcut demersuri în sensul formulării de solicitări anuale către Serviciul Public de Asistență Socială de la domiciliul minorului a unei anchete sociale din care să rezulte situația socio-economică și medicală a familiei minorului/tânărului. De asemenea, reprezentanții minorului/tânărului erau consultați și își exprimau acordul în scris cu privire la menținerea măsurii de plasament în cadrul Centrului rezidențial.

În urma reevaluărilor periodice a situației socio-familiale a beneficiarilor, nefiind identificate posibilități de integrare în familia naturală, lărgită sau substitutivă, s-a dispus de către Comisia pentru Protecția Copilului menținerea plasamentului tinerilor în cadrul Centrului rezidențial până la vârsta de 20 ani, urmând să se realizeze ulterior transferul efectiv într-un centru pentru adulți, evitându-se astfel excluderea lor socială.

Aceasta menținere era menită să asigure securizarea tinerilor și continuitatea în procesul de educație și adaptare socială a acestora, până când acest proces va putea fi asigurat în condiții corespunzătoare în centrele pentru persoanele adulte cu dizabilități.

La momentul vizitei un număr de **12 tineri cu vârsta peste 20 ani, încadrați în grad de handicap, se aflau în Centrul rezidențial fără să existe o dispoziție/decizie privind rezidența în acest Centru,** reprezentanții centrului declarând că în ultimii 2 ani numai doi beneficiari au fost transferați în alte Centre (1 minor a fost transferat la Complexul de Servicii Comunitare pentru Copilul cu Handicap Călărași și un tânăr la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică–CRRN Plătărești), fiind imposibil transferul tinerilor deoarece în județul Călărași numărul locurilor în Centre pentru adulți este extrem de redus, CRRN Plătărești fiind într-o procedură de reducere a capacității de cazare.

Niciunul dintre beneficiari nu urmau cursurile școlare deși aveau recomandare conform Certificatul de orientare școlară și profesională emis de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) Călărași. Centrul rezidențial formulase numeroase adrese către Inspectoratul Școlar Județean Călărași, atât pentru anul școlar 2016-2017, cât și pentru anul școlar 2017-2018 prin care Complexul de Servicii Comunitare Oltenița solicita înființarea în municipiul Oltenița a unei clase pentru copiii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), tip „A doua șansă" pentru copii cu deficiențe/dizabilități, în vederea școlarizării a șapte rezidenți din cadrul Centrului Rezidențial pentru copilul cu handicap sever, care au Certificate de orientare școlară și profesională emise de CJRAE Călărași.

Având în vedere recomandările din certificatele de orientare școlară și profesională eliberate pentru cei șapte minorii respectiv „ învățământ special" fiind încadrați în gradul I

de handicap, dar și faptul că aceștia au depășit cu mai mult de patru ani vârsta clasei în care puteau fi înscriși, Inspectoratul Școlar Județean Călărași a comunicat că cei șapte minori se pot înscrie într-o clasă de tip „A doua șansă" pentru copii cu deficiențe/ dizabilități. În anul școlar 2016-2017, dar nici în anul școlar 2017-2018 în nicio unitate școlară din județul Călărași nu a funcționat o clasă cu acest specific.

Inspectoratul Școlar Județean Călărași a răspuns Complexului de Servicii că în județ deja au fost stabilite unități de învățământ care derulează programul educațional „A doua șansă" pentru ciclul gimnazial, învățământ de masă (Școala Gimnazială Frumușani, Școala Gimnazială Chirnogi), pentru municipiul Oltenița nefiind organizate astfel de cursuri.

De asemenea, au fost formulate solicitări către Primăria municipiului Oltenița prin care se solicita sprijin în demersul întreprins privind înființarea în municipiul Oltenița a unei clase pentru copii cu CES, tip „A doua șansă", în vederea școlarizării a șapte rezidenți din centrul rezidențial, care au certificate de orientare școlară și profesională. Se precizează că înființarea acestei clase poate servi și altor copii cu nevoi speciale din comunitate. Referitor la acest aspect Instituția Avocatul Poporului a sesizat Inspectoratul Școlar Județean pentru a lua toate demersurile necesare în vederea școlarizării rezidenților care aveau orientare școlară.

Centrul rezidențial era organizat având la bază o structură modulară fiind alcătuit din șase module, fiecare modul fiind compus din două dormitoare cu grupuri sanitare proprii și sală de activități, sala de mese și un **izolator aflat în stadiu de amenajare. Grupul sanitar organizat pe fiecare modul era organizat cu acces din ambele camere (două uși de intrare), nefiind asigurată siguranța și intimitatea beneficiarilor și nici nu erau respectate prevederile** Ordinului nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții cu privire la **spațiile igienico-sanitare (o baie/duș la maximum 6 copii).**

Beneficiarii centrului erau repartizați pe module și dormitoare, astfel: Modulul 1 - băieți, dormitorul nr. 1 cu două persoane; Modulul 2 - băieți, dormitorul nr. 2 cu patru persoane și dormitorul nr. 3 cu o singură persoană; Modulul 3 - fete, dormitoarele nr. 4 și 5 cu câte patru persoane fiecare; Modulul 4 - fete, dormitorul nr. 6 cu patru persoane; Modulul 5 - băieți, dormitorul nr.7 cu 3 persoane și dormitorul nr. 8 cu patru persoane; Modulul 6 - fete, dormitoarele nr. 9 și 10 cu câte patru fete fiecare. Toate paturile care se aflau în dotarea dormitoarelor erau din fier, de tipul celor spitalicești.

Din vizitarea dormitoarelor unde erau cazați beneficiarii s-au constatat următoarele: câtorva paturi le lipsea unul din cele două suporturi de sprijin, echilibrul fiind asigurat prin introducerea sub acestea a mai multor scaune (dormitoarele nr. 7, 8 și 10); majoritatea paturilor erau prevăzute la colțuri cu platbande metalice ruginite/ nefinisate și cu sârme, pentru asigurarea stabilității (dormitoarele nr. 5, 9 și 10); ușa de acces în grupul sanitar comun al dormitoarelor nr. 7 și 8 nu avea broască iar mânerul era rupt; suportul detașabil din partea dreaptă a unui pat era rupt (dormitorul nr. 2) iar pătuțurile în care dormeau beneficiarii aveau dimensiunea mai mică decât înălțimea acestora (dormitorul nr. 2 și 6); nu exista întrerupător - lipsea iluminatul artificial iar unul dintre pereții din rigips era spart (dormitorul nr. 3); în dormitorul nr. 7 desenele erau fixate pe unul din pereți cu piuneze tip cui de dimensiuni mari; în vestiarul destinat beneficiarilor de la parterul centrului erau depozitate patru roti mari ruginite, o bicicletă veche, o vestă reflectorizantă, un mop murdar și o jucărie de plastic pentru bebeluș; în majoritatea dormitoarelor și a grupurilor sanitare persista un miros neplăcut iar aerul era greu de inspirat.

La etajul 1 al centrului, exista camera destinată izolării, care se afla în proces de reparație și zugrăvire **(la momentul efectuării vizitei, atât camera cât și grupul sanitar propriu erau nefuncționale).** Cele două paturi ale izolatorului erau amplasate pe holul etajului urmând să fie introduse după redarea camerei în funcțiune.

Spațiile Centrului rezidențial erau curate și igienizate. **În una din camere nu era funcțională instalația electrică iar peretele pe care era amplasat întrerupătorul pentru iluminatul camerei era deteriorat, astfel că în cameră nu se realiza iluminat artificial. Reprezentanții Centrului rezidențial au declarat că în ziua anterioară unul dintre beneficiari, într-un moment de agresivitate, a lovit peretele, distrugându-l, iar rețeaua electrică a fost întreruptă până la repararea peretelui evitându-se riscul de electrocutare pentru beneficiari. O parte a paturilor beneficiarilor erau degradate, picioarele de sprijin ale acestora fiind distruse. De asemenea, pe ușa fiecărui dormitor erau afișate numele și diagnosticul beneficiarilor care locuiau în acea cameră, nefiind asigurată confidențialitatea datelor privind starea de sănătate a copiilor/tinerilor.**

Referitor la accesul persoanelor cu dizabilități în clădirea centrului, s-a constatat că nu exista rampă de acces la etajul clădirii (unde se află dormitoarele copiilor), iar liftul existent era nefuncțional.

Cu privire la acordarea asistenței medicale, s-au constatat următoarele:

În cadrul Centrului rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată de un medic de familie cu formare pediatrică (care lucra două ore/zi în baza unui contract de prestări servicii) și cinci asistente medicale (cu contract de muncă care lucrau în ture de zi și de noapte). În cazul apariției pe timp de noapte a unei situații medicale, asistenta medicală apela la 112. În cadrul centrului își desfășurau activitatea în tura de noapte, patru supraveghetori, cu atribuții de monitorizare a dormitoarelor (pentru fete și pentru băieți - câte două dormitoare/supraveghetor) și de menținere a igienei corporale a beneficiarilor.

Cabinetul medical al centrului era amenajat și dotat cu mobilier, glucotestere, termometru, **frigider pentru păstrarea medicamentelor care necesitau depozitarea într-un asemenea loc (la momentul efectuării vizitei erau depozitate și produse alimentare).** Din discuțiile cu medicul de familie al beneficiarilor centrului a rezultat faptul că, aprovizionarea cu medicamente este corespunzătoare și nu au fost probleme în legătură cu acest aspect. Totodată, la nivelul centrului nu au existat boli acute iar regimul alimentar era indicat de medicul de familie al beneficiarilor. De asemenea, beneficiarii centrului au fost diagnosticați cu tetrapareză spastică, scolioză, autism, întârziere mentală, sindrom Down (un singur beneficiar) existând și o suspiciune de sindrom de malabsorbție la un beneficiar adult (care a fost trimis pentru colonoscopie la Spitalul Grigore Alexandrescu din București unde a fost infirmat acest sindrom și a fost pus diagnosticul de malnutriție – ulterior, beneficiarul a fost luat de familie). Urmare a examinării beneficiarilor centrului de către medicul din cadrul echipei de vizită s-a constatat că, niciunul dintre beneficiarii examinați nu au prezentat escare. Beneficiarilor li s-au efectuat periodic analize de sânge (inclusiv glicemii pe tester, în centru) exsudat faringian, sumar de urină, coprocultură iar la 6 luni, marcherii hepatici pentru toți beneficiarii.

Cu toate că exista în cadrul centrului un cabinet de kinetoterapie dotat cu stepper, trambulină, bicicletă medicinală și alte aparate multifuncționale, își desfășura activitatea doar o maseuză, nu și un kinetoterapeut. **În anul 2017, medicul centrului a înaintat un referat șefului de centru prin care solicita prezența unui kinetoterapeut dar nu primise răspuns până la momentul efectuării vizitei.**

Medicamentele existente în dulapul și frigiderul cabinetului medical se încadrau în termenul de valabilitate, **cu excepția acelor pentru puncție în vederea determinării**

glicemiei din sânge capilar, a căror perioadă de valabilitate expirase la data de 22 mai 2018.

La nivelul centrului, existau întocmite fișe medicale pentru toți beneficiarii, iar toate consultațiile medicale erau consemnate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații, existând similitudine între acestea. De asemenea, tratamentele efectuate erau consemnate în general în mod corespunzător în Registrul de tratamente, toate documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate. Totuși, din verificarea fișelor medicale a beneficiarilor centrului s-a constatat faptul că, în **fișa unui beneficiar nu era consemnată ultima consultație, în altă fișă consultația nu a fost încheiată prin semnătura și parafa medicului iar într-o altă fișă nu a fost aplicată parafa medicului în dreptul consemnării recomandărilor medicului. Totodată, în fișa unui beneficiar există consemnarea neuropsihiatrului dar fără a fi menționată data.** În dormitorul nr. 8 s-a constatat faptul că, **un beneficiar purta pe cap o cască de protecție specială dar nu era adaptată mărimii acestuia.**

Pentru consultațiile neuropsihiatrice, beneficiarii erau transportați la Spitalul "Marie Curie" din București unde medicul neurolog asigura reevaluarea neuropsihiatrică (o dată pe an) sau aceștia erau consultați în Oltenița, la centru sau la Spitalul Orășenesc Oltenița, de către medicul de neuropsihiatrie infantile (o dată sau de două ori pe lună).

În perioada 2017-2018 (momentul efectuării vizitei) nu au existat decese la nivelul centrului. Și nici cazuri de suicid. A existat un deces în anul 2016 a unui beneficiar în vârstă de 7-8 ani, care suferea de hidrocefalie. La avizierul centrului erau afișate operațiunile și acțiunile care trebuiau întreprinse în cazul decesului unui beneficiar în centru. Niciun beneficiar nu era diagnosticat cu virusul HIV/SIDA sau cu hepatită cronică.

În ceea ce privește deșeurile medicale, acestea erau colectate de către firma Steri Cycle, existând la nivelul centrului o cameră destinată acestui tip de deșeu, dotată cu un frigider pentru depozitarea acestora. **La momentul efectuării vizitei, în interiorul frigiderului nu erau depozitate deșeuri medicale dar au fost găsite produse alimentare.**

La nivelul centrului exista un cabinet de psihologie psihologul se afla în concediu fără plată pe perioada 01.02.2017-01.02.2019. Această situație, prin lipsa specialistului care să asigure intervenția psihologică de specialitate, determina dificultăți în gestionarea comportamentelor beneficiarilor și prevenirea evenimentelor deosebite.

Cu privire la activitatea de recuperare a beneficiarilor, s-a constatat că beneficiarii stăteau permanent în cadrul centrului, nu existau activități organizate de petrecere a timpului în afara acestuia și nici activități de recuperare în centre specializate pentru copiii cu afecțiuni neurologice și locomotorii.

În cadrul centrului se aflau beneficiari care deși prezentau un certificat de încadrare în grad de handicap aceștia aveau abilități cognitive peste medie și potențial de a fi integrați școlar și comunitar. Unii dintre beneficiari dețineau certificate de orientare școlară și profesională emise de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) Călărași. Conform documentelor puse la dispoziție de către conducerea Complexului de servicii comunitare Oltenița, aceasta a făcut demersuri către Inspectoratul Școlar Județean în februarie 2017, martie 2017 și septembrie 2017 solicitând înființarea în municipiul Oltenița a unei clase pentru copiii cu cerințe educaționale speciale de tip " A doua Șansă", pentru 7 din rezidenții complexului.

Ca atare, echipa de vizită **a constatat că serviciile centrului nu răspundeau nevoilor beneficiarilor cu potențial cognitiv și că găzduirea lor în acest centru nu era potrivită fiind în defavoarea potențialului de dezvoltare** a acestora. Astfel că, **unii dintre copii puteau fi școlarizați, puteau beneficia de alte servicii de recuperare și de intervenție educațională** specifică și deci **se impunea reevaluarea lor și transferul către centre unde școlarizarea era posibilă sau înființarea unei școli de tip "A doua Șansă".** Or neacordarea dreptului de educație și integrare comunitară constituie o încălcare a Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

În cadrul vizitei, au fost examinate planurile de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilități și programele de intervenție specifică pentru dezvoltarea funcțiilor psihice-reabilitare. Ca o concluzie, **echipa de vizită nu a putut constata care erau progresele rezultate în urma programelor desfășurate în ultimul an.**

Totodată, au fost verificate programele de intervenție specifică pe educație, pe recreere și socializare întocmite de educator respectiv psiholog, planuri care conțineau obiective pe termen scurt, mediu și lung, activități și modalități de evaluare. **Aceste planuri nu erau întocmite corespunzător** spre exemplu la rubrica metode și instrumente de evaluare nu erau consemnate care sunt metodele de evaluare a finalizării cu succes a activităților și de îndeplinire a obiectivelor. Din perspectivă logopedică au fost consultate fișele de evaluare logopedică, planul de intervenție specifică pe domeniul de terapie logopedică și evaluarea obiectivelor din programul de intervenție specifică (terapie

logopedică), constatându-se că **obiectivele din aceste planuri erau necorespunzătoare și sub potențialul beneficiarului,** necesitând a fi modificate și îmbunătățite.

Au fost verificate totodată și planurile de intervenție specifică (kinetoterapie) pentru unii dintre beneficiari. S-a constatat că **planul de recuperare propus pentru atingerea obiectivelor conținea tehnici care nu aparțineau domeniului kinetoterapie** ceea ce ridică suspiciuni cu privire la folosirea acestora așa cum rezultă din plan sau la necunoașterea tehnicilor specifice kinetoterapiei. **Fișa de reevaluare kinetoterapie conținea observații minimale, succinte, insuficiente** din care nu se putea cunoaște dacă obiectivele terapiei au fost îndeplinite și care erau recomandările pentru următorul plan de intervenție.

Echipa de vizită a solicitat programele de intervenție elaborate la 6 luni de la ultimele evaluări (educație, kinetoterapie, logopedie) și a constatat **că în mare parte obiectivele propuse pentru perioada de 6 luni erau identice, ca de altfel și rezultatele obținute,** ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la profesionalismul întocmirii acestor documente și la relevanța și efectuarea activităților practice de terapie și recuperare.

De asemenea, Centrul avea în îngrijire beneficiari cu diagnostic sever și tulburări de comportament, unii dintre aceștia prezentând comportamente agresive față de personalul angajat și alți beneficiari. **Se impunea deci o gestionare eficientă a acestor cazuri prin structurarea spațiului și a activităților,** a programului zilnic care să reducă frecvența comportamentelor distructive și măsuri de suplimentare a personalului. În acest sens **se impune instruirea angajaților pentru deprinderea unor tehnici de intervenție comportamentală pentru copilul cu diagnostic sever și tulburări de comportament.**

Totodată, **nu au fost organizate cursuri de pregătire profesională continuă** pentru personalul centrului.

Potrivit referatelor șefului Complexului de servicii comunitare Oltenița din ianuarie 2018, martie 2018 și iunie 2018, s-a solicitat scoaterea la concurs a următoarelor posturi: medic neuropsihiatru, medic pediatru, psiholog și asistent social pentru Centrul de Recuperare de Zi, psiholog cu contract pe perioadă determinată până la 01.02.2019 pentru Centrul rezidențial pentru copilul cu handicap sever. **Posturile menționate mai sus nu au fost ocupate până la momentul efectuării vizitei.**

b). Cu privire la implementarea recomandărilor (urmare a vizitei din anul 2016), răspunsuri și constatări

1. Referitor la examinarea oportunității de angajare a unui medic cu program permanent, în vederea asigurării continuității asistenței medicale a beneficiarilor Centrului.

Răspuns: A fost întocmit referatul cu nr. 3453/14.12.2016, prin care a fost solicitată angajarea unui medic cu program permanent (1/2 medic pediatru și 1/2 medic neuropsihiatru). Posturile au fost scoase la concurs în Monitorul Oficial, partea a III-a, nr. 912/03.07.2017, dar nu s-a prezentat niciun candidat. Medicul de familie facilitează accesul beneficiarilor la specialitățile menționate, prin eliberarea de bilete de trimitere, apoi, în baza scrisorilor medicale eliberate de către medicii specialiști, emite rețete.

Constatările echipei de vizită: la momentul efectuării vizitei, asistența medicală a beneficiarilor era asigurată de un medic de familie cu formare pediatrică, beneficiarii centrului fiind înscriși la medicul menționat mai sus. Acesta, lucra în baza unui contract de prestări servicii, două ore/zi, de luni până vineri, putând fi solicitat la nevoie, inclusiv noaptea (prin apelare telefonică).

Totodată, asistența medicală stomatologică era asigurată de un medic din Policlinica Spitalului Orășenesc Oltenița. De asemenea, la nivelul centrului erau angajate cinci asistente medicale cu contract individual de muncă, care lucrau în ture de zi și de noapte.

Din discuțiile purtate cu conducerea centrului a rezultat faptul că, în cel mai scurt timp, vor fi organizate concursuri pentru ocuparea posturilor de medic pediatru și medic neuropsihiatru.

2. În ceea ce privește analizarea oportunității transferului beneficiarilor Centrului cu vârsta peste 18 ani, într-o locație destinată admiterii persoanelor care prezintă handicap sever.

Răspuns: S-au realizat demersuri în vederea transferului beneficiarilor centrului cu vârsta peste 18 ani, în centre destinate adulților cu handicap sever (referat nr. 141/12.01.2017 al centrului) urmând a se realiza pe viitor, în funcție de locurile disponibile (adresă nr. 699/30.01.2017 a DGASPC Călărași).

*Constatările echipei de vizită: la momentul efectuării vizitei, se **aflau în centru un număr de 12 beneficiari cu vârsta de peste 18 ani**. În anul 2017 nu au fost înregistrate transferuri privind persoanele rezidente adulte din cadrul CSC Oltenița – Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Handicap Sever. De la începutul anului 2018 și până la momentul efectuării vizitei, doar un beneficiar cu vârsta de peste 18 ani a fost transferat la CRRN Plătărești, județul Călărași.*

3. Cu privire la identificarea unei modalități de colaborare cu un medic având specializarea chirurgie și ortopedie pediatrică, care să consulte beneficiarii admiși în

Centru, cu malformații congenitale ale membrelor inferioare și care să întocmească documentația necesară achiziționării de încălțăminte specială, destinată corectării acestor defecte.

Răspuns: S-a solicitat medicului de familie prin adresa nr. 3454/14.12.2016, identificarea unei modalități de colaborare lunară cu un medic având specializarea chirurgie și ortopedie pediatrică: beneficiarii sunt monitorizați de către medicul ortoped din cadrul Spitalului Municipal Oltenița.

Constatările echipei de vizită: ***din discuțiile purtate cu conducerea centrului a rezultat faptul că****, de la începutul anului 2018 și până la momentul efectuării vizitei (27 iunie 2018) beneficiarii nu au fost consultați de un medic specialist în ortopedie pediatrică (la nivelul centrului venea un medic de ortopedie pediatrică care consulta beneficiarii centrului, până acum doi ani, în baza unui contract de prestări servicii). Astfel, nu a existat posibilitatea solicitării unor achiziții privind încălțămintea ortopedică pentru beneficiarii centrului cu malformații congenitale ale membrelor inferioare.*

4. În legătură cu repararea mașinii de spălat rufele și a uscătorului de rufe, aflate în dotarea spălătoriei, precum și casarea aragazelor vechi și achiziționarea altora noi, dată fiind vechimea și uzura celor existente;

Răspuns: S-au întocmit Referatele cu nr. 3610/28.12.2016, 2455/14.12.2016 și 3504/15.12.2016, prin care a fost solicitată achiziționarea a două mașini de spălat profesionale, a două aragaze profesionale și repararea uscătorului din dotarea centrului: au fost achiziționate două mașini de spălat automate profesionale de mare capacitate, uscătorul de rufe a fost reparat și este funcțional iar cele trei aragaze de uz casnic vechi au fost propuse pentru casare și au fost înlocuite cu două aragaze profesionale.

Constatările echipei de vizită: la momentul efectuării vizitei (27 iunie 2018) erau achiziționate și erau în stare de funcționare două mașini noi de spălat automate profesionale, uscătorul de rufe era reparat iar cele trei aragaze din cadrul blocului alimentar aveau proces-verbal de propunere pentru casare, fiind achiziționate două aragaze noi care erau în stare de funcționare. Totodată, mai erau achiziționate două hote, o mașină de curățat cartofi și o mașină de spălat vase, toate noi.

5. Referitor la identificarea posibilității de punere în funcțiune a liftului, în vederea transportării beneficiarilor la sala de mese.

Răspuns: S-a întocmit Referatul cu nr. 3456/14.12.2016 de reparare a liftului din dotarea complexului, cu firma Kronlift: în prezent, acesta se află în stare de funcționare.

Constatările echipei de vizită: la momentul efectuării vizitei (27 iunie 2018) liftul din dotarea centrului nu era în stare de funcționare. Din discuțiile cu conducerea centrului a rezultat faptul că, liftul a fost reparat și a fost în stare de funcționare până în dimineața zilei de 27 iunie 2018, înainte de sosirea echipei de vizită. Astfel, deplasarea beneficiarilor cu malformații ale membrelor inferioare se efectua cu dificultate. Totodată, la nivelul centrului nu existau tărgi mobile sau rampe pentru facilitarea transportului beneficiarilor.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului rezidențial pentru copilul cu handicap sever din cadrul Complexului de servicii comunitare Oltenița, județul Călărași, să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. transferul beneficiarilor majori într-un serviciu social pentru persoane adulte cu dizabilități, astfel încât să le fie asigurate nevoile de îngrijire, asistență și suport emoțional și clarificarea situației pentru cei 12 tineri.

2. înscrierea asistentului social angajat al Centrului Rezidențial în Registrul Național al Asistenților Sociali din România, în concordanță cu cerințele profesiei.

3. continuarea demersurilor în ceea ce privește angajarea unui medic, a unui psiholog și a unui kinetoterapeut, în vederea asigurării continuității asistenței medicale și a recuperării mai rapide a beneficiarilor centrului, analizarea oportunității încheierii unui contract de prestări servicii cu un medic de neuropsihiatrie infantilă în vederea asigurării îngrijirilor neuropsihiatrice în centru precum și examinarea posibilității de colaborare cu un medic de ortopedie pediatrică în vederea achiziționării încălțămintei speciale destinată corectării malformații congenitale ale beneficiarilor centrului;

4. respectarea destinației frigiderului din cadrul cabinetului medical, respectiv cel de depozitare și păstrare a medicamentelor și a frigiderului destinat depozitării deșeurilor medicale strict în scopul prevăzut având în vedere că la momentul efectuării vizitei au fost

găsite în frigiderele menționate mai multe produse alimentare, precum și respectarea destinației vestiarului pentru beneficiarii aflați la parterul centrului;

5. amenajarea grupurilor sanitare în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopții cu privire la spațiile igienico-sanitare (o baie/duș la maximum 6 copii), în vederea asigurării siguranței și intimității beneficiarilor precum și acordarea unei atenții sporite normelor de igienă și siguranță în centru și aerisirea cu regularitate a dormitoarelor și a grupurilor sanitare;

6. eliminarea de pe ușa fiecărui dormitor a diagnosticului beneficiarilor care locuiau în acea cameră, în vederea asigurării confidențialității datelor personale privind starea de sănătate a copiilor/tinerilor și folosirea unor metode adecvate pentru aplicarea desenelor pe peretele dormitorului nr. 7 fără a prezenta riscuri pentru beneficiari.

7. verificarea permanentă a perioadei de valabilitate a medicamentelor, având în vedere că la momentul efectuării vizitei acele pentru puncție în vederea determinării glicemiei din sânge capilar, aveau perioada de valabilitate expirată din data de 22 mai 2018;

8. completarea rubricii "Examen clinic general" din fișele medicale, aplicarea semnăturii și parafei medicului centrului după fiecare consultație medicală și consemnarea tuturor consultațiilor în Registrul de consultație;

9. urgentarea funcționării izolatorului și a grupului sanitar din cadrul acestuia;

10. achiziționarea de paturi noi în vederea înlocuirii celor vechi și uzate (din cadrul dormitoarelor nr. 2, 5, 7, 8, 9 și 10) sau care nu corespundeau staturii beneficiarilor (din cadrul dormitoarelor nr. 2 și 6), achiziționarea unei căști speciale noi adaptată staturii beneficiarului cazat în dormitorul nr. 8 în vederea prevenirii loviturilor în zona capului acestuia precum și achiziționarea unor tărgi mobile pentru facilitarea transportării beneficiarilor;

11. repararea peretelui din rigips și montarea unui întrerupător în dormitorul nr. 3, repararea ușii de acces în grupul sanitar comun al dormitoarelor nr. 7 și 8, punerea în funcțiune a liftului, în vederea transportării beneficiarilor la sala de mese precum și înființarea unor rampe la nivelul centrului.

12. amenajarea unui spațiu/săli cu rol de detensionare care să conțină obiecte ce nu pot fi distruse și astfel beneficiarii cu tulburări în gestionarea agresivității să-și descarce emoțiile negative fără să distrugă lucrurile din camerele de locuit;

13. orientarea școlară a beneficiarilor care prezintă abilități cognitive suficiente pentru a fi integrați școlar și continuarea demersurilor la Inspectoratul Școlar Județean Călărași privind înființarea unei clase de tip "A doua șansă" pentru anul școlar 2018-2019, pentru copiii cu deficiențe/dizabilități în municipiul Oltenița;

14. organizarea de cursuri de pregătire profesională continuă pentru personalul centrului precum și instruirea acestuia cu metode și tehnici de intervenție comportamentală pentru copilul cu diagnostic sever și tulburări de comportament în situații de criză prin cursuri organizate de specialiști medici sau psihologi din cadrul DGASPC Călărași, cursuri specializate de terapie și recuperare pentru copilul cu tulburare de spectru autist (ex. ABA-Analiza Comportamentală Aplicată) astfel încât beneficiarii să învețe comportamente adaptative și să se reducă frecvența comportamentelor de risc;

15. instruirea personalului de specialitate (educator, logoped, kinetoterapeut) în realizarea unor evaluări corespunzătoare potrivit specialității și pentru elaborarea unor planuri de intervenție specifică care să fie adaptate nevoilor reale ale beneficiarilor și să conducă la progrese în ariile de intervenție;

16. realizarea terapiilor de recuperare, logopedie și kinetoterapie conform planurilor de intervenție specifică, în urma evaluărilor periodice și a planificărilor de specialitate și organizarea unor activități de terapie și recuperare în centre specializate pentru copiii cu afecțiuni neurologice și locomotorii.

București, 27 iulie 2018

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfăşurată la Casa de tip familial destinată protecţiei rezidenţiale a copiilor Novaci, judeţul Gorj

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Casa de tip familial destinată protecţiei rezidenţiale a copiilor Novaci, judeţul Gorj, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general şi organizarea vizitei

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu art. 16 alin (1) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, la data de 24 august 2018 a fost efectuată o vizită inopinată la Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor Novaci, județul Gorj.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, . jurist, . psiholog, consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, medic , din partea Colegiului Medicilor din România, asistent social reprezentant al Colegiului Național al Asistenților Sociali din România, colaboratori externi, și inspector reprezentant al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului – Filiala Regională Craiova.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, a modului de evaluare și consiliere psihologică, a protecției împotriva abuzurilor și neglijării, precum și integrarea/ reintegrarea familială a beneficiarilor.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor Novaci face parte din Complexul de Servicii Comunitare pentru Copilul în Dificultate (C.S.C.C.D.) Novaci, care este o instituție publică fără personalitate juridică din structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj.

În cadrul complexului funcționează următoarele servicii: Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci", Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Huluba", Casa de tip familial pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi „Pociovaliștea", Centrul de zi „Novaci" și Centrul de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți „Valea Gilortului".

Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci", situată în orașul Novaci, localitatea Pociovaliștea, nr. 362, jud. Gorj, funcționa din anul 2006, ca urmare a închiderii Centrului de plasament „Novaci" prin implementarea unui proiect Phare. D.G.A.S.P.C. Gorj era acreditată ca furnizor de servicii sociale, iar Casa de tip familial

destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci" deținea licență de funcționare. Exista un Regulament-cadru de organizare și funcționare, precum și metodologie de organizare și funcționare. Erau elaborate materiale informative pentru beneficiari, care erau disponibile în format imprimat la sediu și afișate la vizier, iar misiunea casei de tip familial era afișată.

În cadrul centrului rezidențial de tip familial vizitat se asigura găzduire pe perioadă determinată, asistență medicală și îngrijire, suport emoțional și consiliere educațională, psihologică, socială etc., educație, socializare, dezvoltare afectivă și petrecere a timpului liber, consiliere și sprijinire a reintegrării/integrării socio-profesionale și familiale.

Unitatea rezidențială vizitată funcționa cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, Ordinul nr. 21/2004 al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (M.M.S.S.F.A.N.P.C.A) pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.

Admiterea în centrul de plasament, evaluarea copilului și ieșirea din cadrul serviciului pentru protecția copilului de tip rezidențial

Complexul de Servicii Comunitare pentru Copilul în Dificultate „Novaci" deținea o procedură de admitere a beneficiarilor, care respecta standardele de calitate și se aplica în cadrul serviciilor rezidențiale din complex.

În cursul primei săptămâni după intrarea în cadrul serviciului a unui copil, echipa multidisciplinară organiza o discuție cu personalul. Scopul întâlnirii era cunoașterea situației copilului, a metodelor de lucru, a restricțiilor specifice cazului, precum și specialiștii la care se putea apela în eventualitatea unor probleme de adaptare. Conținutul discuțiilor se consemna într-un proces-verbal întocmit de persoana de referință și era semnat de părți; procesul-verbal se găsea la dosarul copilului.

La încheierea perioadei de acomodare, echipa multidisciplinară stabilea dacă persoana de referință nominalizată la intrarea copilului în cadrul serviciului corespundea nevoilor și preferințelor copilului, în funcție de evaluarea internă și de opinia copilului.

Structura de personal a centrului

La data efectuării vizitei, **centrul funcționa cu 7 angajați**: doi educatori principali, trei educatori, un asistent medical principal și o infirmieră. **Erau cinci posturi vacante (un post de asistent medical principal, două posturi de infirmier, un post de psiholog practicant, un post de asistent social).** Psihologul și asistentul social de la Casa de tip familial pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi „Pociovaliștea" asigurau asistența psihologică și socială a beneficiarilor din întregul complex.

În cursul anului 2017, personalul serviciului rezidențial a urmat un curs care a avut ca tematică protejarea copilului împotriva abuzului și exploatării și/sau un curs privind acordarea primului ajutor.

Condiții de cazare

Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci" este situată în localitatea Pociovaliștea, orașul Novaci, județul Gorj.

Serviciul rezidențial vizitat era organizat pe modelul familial, avea o capacitate de opt locuri și la data vizitei erau cazați 6 copii cu vârste cuprinse între 9 și 17 ani.

Casa, cu parter și un etaj, era amplasată într-o curte cu spațiu generos, situată între case locuite, nefiind izolată de restul comunității.

La etaj era o cameră de zi destinată desfășurării activităților instructiv-educative și recreative, vizitelor făcute de părinți sau de alte persoane importante pentru copii. Tot la etaj erau amplasate trei dormitoare, în care erau cazați câte 2 copii, și două grupuri sanitare separate pentru fete și băieți. La parterul clădirii se aflau: o bucătărie dotată și mobilată corespunzător, o sală de mese, un grup sanitar, un vestiar pentru personal, un hol și un spațiu de depozitare a alimentelor neperisabile.

Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci" deținea și două clădiri-anexe, în una din ele era amenajat un dormitor curat, aerisit, dotat cu două paturi, masă, scaune și televizor. Într-o altă anexă era amenajat un spațiu pentru centrala termică și două magazii pentru depozitarea combustibilului solid.

Spațiile casei erau organizate și decorate într-un mod plăcut privirii, personalizat, respectându-se parametrii de confort termic, luminos, olfactiv, igienic și estetic. Camera de zi

era aerisită și bine luminată, mobilată și dotată corespunzător (canapea, masă, scaune, dulap, televizor, etc.).

Dormitoarele copiilor erau spațioase, curate, aerisite, luminate natural, mobilate cu paturi, noptiere, dulapuri pentru haine, scaune și aveau în dotare televizoare. Lenjeriile erau curate, în stare bună și colorate în culori vesele. Copiilor li se permitea și erau ajutați să-și personalizeze spațiul, să-și decoreze pereții cu fotografii și desene, în dormitoare erau jucării din pluș și păpuși. **În dormitorul nr. 1 tavanul avea o porțiune care prezenta infiltrații.**

Grupurile sanitare erau curate, aerisite, luminoase, aveau dușuri cu cădiță, chiuvete și scaune wc, erau amenajate cu materiale ce permiteau o igienizare rapidă (gresie, faianță), apa rece și apa caldă erau asigurate permanent. Fiecare copil primea materiale igienico-sanitare (săpun, prosop, periuță, pastă de dinți) pentru igiena personală.

Instalațiile de încălzire, de alimentare cu apă și cele sanitare erau funcționale și într-o stare de întreținere corespunzătoare.

Asigurarea hranei beneficiarilor

Membrii echipei de vizită au constatat că hrana zilnică a beneficiarilor era pregătită în bucătăria proprie a casei, meniurile fiind de calitate și suficiente cantitativ, diversitatea fiind asigurată prin consultarea frecventă a copiilor. Conform declarațiilor copiilor prezenți în casă la data vizitei, aceștia ajutau la selectarea meniurilor, pregătirea felurilor de mâncare, aranjarea și servirea mesei, spălarea veselei etc., învățând și realizând activități conforme cu vârsta și gradul lor de maturitate.

Bucătăria casei era dotată corespunzător funcționării, dispunând de instalațiile și aparatura necesare pentru prepararea alimentelor (chiuvetă dublă din inox, aragaz cu hotă, vase din inox, etc.).

Sala de mese era curată, aerisită, luminată natural, amenajată corespunzător, dotată cu mobilier adecvat (masă cu 4 scaune, dulap pentru vase și tacâmuri), într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă.

Beneficiarilor li se asigurau trei mese pe zi și două gustări. La data efectuării vizitei meniul zilei era afișat la loc vizibil și erau prelevate probe alimentare din hrana servită, fiind etichetate și păstrate timp de 48 de ore într-un frigider destinat acestui scop.

În magazia destinată păstrării alimentelor era un raft metalic pentru depozitarea produsele alimentare neperisabile (conserve, compoturi, gemuri, făină, paste făinoase, etc.); legumele erau depozitate în lădițe de plastic; produsele congelate erau în termenul de valabilitate, totul era depozitat corespunzător, conform normelor legale în vigoare.

Membrii echipei au constatat că hrana preparată pentru prânz (ciorbă țărănească, pulpe la cuptor cu piure de cartofi și salată de varză) avea aspect, gust, miros și consistență corespunzătoare și asigura necesarul de calorii în conformitate cu cerințele de creștere și dezvoltare specifice vârstei copiilor. Copiii intervievați au precizat că mâncarea preparată era bună, diversificată.

La data vizitei nu existau beneficiari cu regimuri alimentare recomandate de medic.

Asigurarea asistenței medicale

Casa de tip familial Novaci dispunea de Autorizație Sanitară de Funcționare, valabilă ca termen, eliberată de Direcția de Sănătate Publică Gorj.

Copiii erau înscriși la medicul de familie din Pociovaliștea, iar în cazul afectării stării de sănătate erau însoțiți la cabinetul medical de un angajat al casei, erau consultați și primeau consiliere medicală și tratament. Erau afișate la loc vizibil datele de contact al medicului de familie. În cazul necesității unei consultații de specialitate sau a efectuării unor investigații paraclinice la o altă unitate medicală, în baza biletului de trimitere emis de medicul de familie, copiii mergeau însoțiți de personalul angajat. Tratamentul medicamentos era administrat de asistenta medicală, conform recomandărilor medicilor, sau de un alt angajat al casei în afara programului asistentei medicale. Administrarea medicamentelor era consemnată în registrul de tratamente. Serviciile stomatologice pentru copii erau asigurate la cabinetele de medicină dentară de pe raza localității Novaci, la care minorii se deplasau însoțiți de personalul angajat. În caz de urgență medicală era solicitat serviciul de urgență 112.

Asistența medicală în casa de tip rezidențial era asigurată de un asistent medical generalist angajat cu normă întreagă, absolvent al Școlii Postliceale Sanitare, care deținea Autorizație de Liberă Practică avizată pentru anul în curs. La data vizitei asistenta medicală însoțea copiii în tabără.

Au fost verificate dosarele medicale ale copiilor. Acestea aveau consemnate consultațiile efectuate și aveau atașate bilete de externare eliberate în cazul internărilor în

spital, copii după scrisorile medicale unde era indicat tratamentul ce trebuia administrat copilului în cauză. **În dosarele medicale nu era evidențiată situația imunizărilor.** Din documentele medicale a rezultat faptul că a fost efectuată consilierea beneficiarelor privind contracepția.

Meniul zilnic era întocmit de asistenta medicală, în funcție de preferințele și sugestiile copiilor. Model meniu: mic dejun – zacuscă, salam, cașcaval, pâine; gustare ora 10:00 – fructe; prânz – ciorbă de fasole uscată cu carne de porc, tocăniță de cartofi cu cârnați; gustare ora 16:00 – biscuiți; cina – pilaf cu ciuperci, compot. Probele alimentare erau prelevate în recipiente etichetate corespunzător și păstrate într-un frigider separat timp de 72 de ore.

În unitate nu existau copii cu dizabilități, nici copii cu afecțiuni cronice.

Asigurarea asistenței psihologice - evaluarea și consilierea psihologică a beneficiarilor

Conform statului de funcții, la momentul vizitei la casa de tip familial era un post vacant de psiholog practicant. Pentru buna desfășurare a activității în cadrul serviciului, a fost desemnat un psiholog de la Casa de tip familial pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi Pociovaliștea, închisă, și care deservea întregul complex. Psihologul deținea atestat de liberă practică în specialitatea Psihologie clinică.

Psihologul a participat în anul 2017 la următoarele cursuri de perfecționare: seminarul Problematica protejării copilului împotriva abuzului, neglijarii și exploatării; Conferința Națională SmartPsi cu tema Aplicații practice în dezvoltarea psihologiei, obținând 10 credite profesionale în specialitatea Psihologie clinică.

Au fost consultate dosarele celor 6 beneficiari din locuința rezidențială și acestea conțineau următoarele documente întocmite de către psiholog și personalul centrului: Raportul de evaluare inițială, Raportul de evaluare detaliată, Dispoziție responsabil de caz, Notificare manager caz, Fișa psihologică, Fișa de evaluare psihologică, Minuta și raportul de vizită la domiciliu, Planul individualizat de protecție și anexele (Plan de intervenție specifică pentru educație, Plan de intervenție specifică pentru deprinderi de viață independentă, Plan de intervenție specifică pentru sănătate, Plan de intervenție specifică pentru pregătirea reintegrării sociale a copilului, Plan de intervenție specifică pentru recreere și socializare, Plan de intervenție specifică pentru menținerea legăturii cu familia, Raport de nevoi), Raport de reevaluare, Raport de consiliere, Plan personalizat de consiliere etc.

Principalele activități desfășurate de către psiholog erau de evaluare psihologică și de consiliere, individuală și de grup. Psihologul evalua psihologic fiecare copil (evaluare inițială), identificând nevoile acestuia, apoi stabilind obiectivele consilierii și realizarea lor, monitorizarea și evaluarea acestora. Psihologul realiza evaluarea psihologică inițială și periodică a copiiilor din cadrul serviciului, aplicând teste și grile de evaluare clinică. Au fost prezentate **Fișe de evaluare psihologică** (cuprindea dezvoltarea motorie, a percepției, a limbajului, dezvoltarea afectiv-emoțională, investigarea personalității, a intelectului, nevoile identificate ale beneficiarului, recomandări). Toți cei 6 copii custodiați la momentul vizitei aveau întocmite evaluările psihologice.

Ulterior interpretării rezultatelor testelor psihologice și stabilirii concluziilor evaluării, psihologul realiza **Planul individual de intervenție și consiliere** (descrierea problemelor copilului, potențialul de dezvoltare și particularitățile de vârstă; identificarea obiectivelor de lungă și scurtă durată pentru fiecare problemă, precizarea metodelor de intervenție care urmau să fie folosite, implementarea metodelor de intervenție, monitorizarea sistematică a eficienței intervenției).

Activitatea de consiliere se desfășura individual și/sau în grup. Psihologul consilia și sprijinea copiii în funcție de nevoile pe care aceștia le aveau, săptamânal de obicei, la cerere sau ori de câte ori considera că este în beneficiul copilului. Psihologul identifica nevoile copiilor pornind de la etapele de dezvoltare pe care le parcurge fiecare copil și ținând cont de personalitatea și particularitățile fiecarui copil în parte. Consilierea era realizată în vederea îmbunătățirii capacității de adaptare a beneficiarilor la situațiile cu care aceștia se confruntau și găsirea unor modalități de rezolvare a acestora, în vederea depășirii unor blocaje emoționale și dezvoltării unor strategii de rezolvare a conflictelor personale și interpersonale, pentru dezvoltarea autonomiei, pentru facilitarea procesului de reintegrare a acestora în familie și/sau comunitate. Ulterior ședinței, psihologul completa **Fișa de consiliere**, iar aceasta era înregistrată la Complexul de servicii comunitare pentru copilul în dificultate Novaci. Fișa de consiliere cuprindea definirea problemei și evaluarea întrevederii, în care psihologul preciza desfășurarea pe larg a ședinței de consiliere. Psihologul a prezentat fișe de consiliere/rapoarte de consiliere pentru fiecare copil.

Lunar, aveau loc consilieri de grup cu beneficiarii casei de tip familial, cu diverse teme: „Drogurile – Spune nu drogurilor, pericol pentru tot", „Riscurile activității sexuale",

„Fumatul" etc. A fost întocmit un raport al activității, copiii prezenți la această activitate au semnat, confirmând participarea.

O altă activitate era consilierea familiei beneficiarilor, în vederea dezvoltării/menținerii relațiilor afective cu copilul.

Activitățile desfășurate de psiholog erau înregistrate în Registrul de evidență a actelor profesionale, emis de către Colegiul Psihologilor din România, care cuprindea și o rubrică, completată corect, cu semnătura beneficiarului serviciilor psihologice.

Protecției împotriva abuzurilor și neglijării

Încă de la intrarea în cadrul serviciului, copiilor care beneficiau de măsura de plasament la casa de tip familial li se aducea la cunoștință faptul că aveau atât drepturi, cât și responsabilități : „dreptul de a nu fi rău tratați, dar și responsabilitatea de a nu-i trata rău pe alții; dreptul de a nu fi expuși la risc, dar și responsabilitatea de a nu expune pe alții îin situații de risc; dreptul de a nu fi discriminați, dar și responsabilitatea de a nu face remarci sau acțiuni discriminatorii ; dreptul de a nu fi abuzați, dar și responsabilitatea de a nu-i abuza pe ceilalți ; dreptul de a li se proteja proprietatea personala, dar și responsabilitatea de a respecta proprietățile celorlalți; dreptul la intimitate, dar și responsabilitatea de a respecta intimitatea celorlalți; dreptul de a trăi liber, fără intimidare/terorizare verbală sau fizică, dar și responsabilitatea de a nu intimida sau teroriza pe ceilalți. Comportamentul periculos și amenințător față de ceilalți colegi și față de personal nu era acceptat. Personalul serviciului relaționa pozitiv la diversele comportamente ale copiilor pentru a oferi securitate și a sprijini dezvoltarea personală, de a proteja sănătatea și siguranța acestora, de a menține o atmosfera emoțional – pozitivă și suportivă.

Fiecare copil avea dreptul (conform standardului 16 din Ordinul mai sus menționat) de a se adresa printr-o petiție (cerere, reclamație, sesizare, propunere) conducerii serviciului, aceasta având obligația să înregistreze ceea ce i se aduce la cunoștință. Pe lângă posibilitatea discuției directe, în cadrul serviciului exista un Registru de sesizări și reclamații, care a fost pus la dispoziția echipei de vizită. În Registrul de sesizări și reclamații **(nu se specifica anul pentru care era deschis)** nu a fost înregistrată nicio reclamație sau sesizare, iar copiii prezenți în centru la data efectuării vizitei nu prezentau semne de abuz (leziuni, echimoze, cicatrici

etc.). Din interviurile cu aceștia a reieșit că erau mulțumit de condițiile din casa de tip familial, se înțelegeau bine cu ceilalți copii, erau mulțumiți de comportamentul angajaților casei față de ei. Considerau că nu aveau nimic de menționat în registrul de sesizări și reclamații.

Atmosfera era de tip familial, nu existau conflicte între minori. Nu au existat cazuri de agresivitate. Nu au fost cazuri de abuz.

Asigurarea asistenței sociale - Integrarea/reintegrarea familială a beneficiarilor

În conformitate cu prevederile Standardului 7 - Ieșirea din cadrul serviciului pentru protecția copilului de tip rezidențial – din Ordinul nr. 21/2004 al M.M.S.S.F.A.N.P.C.A *„Serviciul pentru protecția copilului de tip rezidențial asigură pregătirea corespunzătoare a ieșirii copilului/tânărului din serviciu, prin dezvoltatea deprinderilor de viață indepedentă și a altor condiții necesare pentru reintegrarea sau integrarea familială și/sau socio-profesională".*

Din documentele verificate, din interviurile cu beneficiarii și cu personalul (șef complex, asistent social, psiholog, îngrijitor, etc.) a rezultat că în serviciul de tip rezidențial vizitat exista o procedură referitoare la ieșirea copilului din casa de tip familial.

Pregătirea ieșirii din serviciul rezidențial se concentra cel puțin pe următoarele aspecte: cunoașterea de către copil a caracteristicilor concrete ale viitorului mod de viață, pe cât posibil antrenarea prin programe de tranziție, asigurarea unui sentiment de continuitate a vieții copilului și discutarea modalităților prin care, după părăsirea unității, copilul va menține relațiile de comunicare cu colegii și cu personalul serviciului și pregătirea familiei.

În situația în care copilul părăsea serviciul rezidențial, responsabilul de caz se asigura că acesta beneficia de transport adecvat și că era însoțit de reprezentantul legal, fapte consemnate în dosarul copilului. De asemenea, ieșirea copilului/tânărului din serviciul de tip rezidențial se efectua în condiții de siguranță, care erau consemnate în dosarul acestuia. La ieșirea unui copil/tânăr din cadrul serviciului rezidențial, managerul de caz împreună cu responsabilul de caz se asigurau că s-au luat toate măsurile necesare pentru reintegrarea familială sau integrarea lui socio-profesională.

Cu titlu de exemplu, într-un caz, în anul 2017, doi minori, frați, au fost reintegrați în familia mamei, iar o adolescentă (18ani) a fost integrată în familia unui tânăr cu care urma să se căsătorească în luna iunie 2017. În rapoartele de monitorizare întocmite (07.06.2018;

04.07.2018), reprezentanții D.G.A.S.P.C. Gorj au constatat că deja tânăra se căsătorise, se reintegrase bine în familia soțului, aveau împreună un copil, care putea fi crescut în condiții normale.

Tot în cursul lunii mai 2017, un minor a fost reintegrat în familia naturală și un altul în familia bunicilor materni în baza sentințelor civile.

Din verificarea documentelor beneficiarilor care au fost reintegrați familial în cursul anului 2017 a rezultat că au fost întocmite rapoarte de monitorizare, în care au fost consemnate atitudinea membrilor familiilor față de tinerii reintegrați, climatul familial, gradul de reintegrare, atitudinea copiilor în comunitate și la școală, precum și opinia cu privire la situația acestora la data monitorizării.

Au fost întocmite adrese către primăriile localităților în care tinerii au fost reintegrați, în vederea monitorizării situației acestora pe o perioadă de 6 luni și rezultatele monitorizărilor au fost transmise către D.G.A.S.P.C. Gorj.

Din rapoartele de monitorizare întocmite de inspectorii de specialitate din cadrul D.G.A.S.P.C. Gorj, cât și de cei de la primăriile localităților în care tinerii au fost reintegrați, nu a fost constatată nicio situație de risc sau de abuz și nici probleme în relațiile cu părinții sau cu ceilalți membri ai familiei în care copiii au fost reintegrați.

Referitor la reintegrarea în familie în cursul anului 2018, reținem cazul unui minor provenit dintr-o familie dezorganizată, ai cărui părinți au avut o relație de concubinaj, a fost reintegrat în familia mamei.

Membrii echipei de vizită au reținut că atât minorul, cât și frații săi se aflau în situație de risc în familie, fapt pentru care conducerea D.G.A.S.P.C. Gorj a instituit măsura de plasament la Centrul de Primiri în Regim de Urgență Târgu Jiu (anul 2012), apoi la un asistent maternal profesionist. După ce asistentul maternal a declarat că nu se mai poate ocupa de creșterea și educarea copilului, a fost instituită măsura de plasament în regim de urgență la Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copilului „Novaci" (anul 2014), din cadrul Complexului de Servicii Comunitare pentru Copilul în Dificultate „Novaci".

Ambii părinți erau plecați în străinătate, dar păstrau legătura telefonic cu minorul, iar când ajungeau în țară vizitau copilul. În dosarul copilului se aflau întocmite Raportul de evaluare detaliată, Ancheta psihosocială, Raportul referitor la ancheta psihosocială, Revizuirea planului individualizat de protecție, etc. La data de 06.03.2018 a fost efectuată o anchetă psihosocială de către o comisie formată din responsabilul de caz, managerul de caz,

coordonatorul personal de specialitate și șeful centrului, care au solicitat să fie analizată posibilitatea reintegrării minorului în familia mamei, la cererea acesteia (decembrie 2017). D.G.A.S.P.C. Gorj a formulat o cerere la Tribunalul Gorj și prin Sentința Publică pronunțată la data de 12.04.2018, Tribunalul Gorj a dispus reintegrarea minorului în familia mamei.

S-a constatat în acest caz că potrivit art. 5 alin. (2), *„Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia"*, art. 6 lit. d) *„primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului"*și art. 31, alin. (2) *„Exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală și administrarea patrimoniului său"* din Legea nr. 272/2004, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului. De asemenea, potrivit art. 8 alin. (2) *„Copilul (....) are (....) dreptul (....) de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia"*, art. 30, alin. (2) *„Părinții au obligația să asigure copilului, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, orientarea și sfaturile necesare exercitării corespunzătoare a drepturilor* "și art. 33 din aceeași lege, *„Copilul nu poate fi separat de părinții săi sau de unul dintre ei, împotriva voinței acestora, cu excepția cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare și numai dacă acest lucru este impus de interesul superior al copilului"*.

În anul 2018, conform Hotărârii Comisiei pentru Protecția Copilului (C.P.C.) Gorj, un alt minor a fost reintegrat în familia tatălui. Prin hotărârea C.P.C. Gorj din anul 2014, copilul a beneficiat de măsura de plasament la Casa de tip familial „Novaci", după ce inițial fusese custodiat din anul 2008 la Centrul de îngrijiri de zi „Novaci", din cadrul aceluiași complex de servicii comunitare.

În dosarul copilului se aflau întocmite Raportul de revizuire a evaluării nevoilor copilului, Ancheta psihosocială, Raportul referitor la ancheta psihosocială, Revizuirea planului individualizat de protecție, Raportul consilierii și fișele de consiliere. În anchetă psihosocială efectuată de o comisie formată din responsabilul de caz, managerul de caz, coordonatorul personal de specialitate, asistentul social și șeful centrului a fost consemnată propunerea ca minorul să fie reintegrat în familia tatălui. Tatăl minorului solicitase reintegrarea minorului în

familia sa, iar minorul fusese de acord cu solicitarea, fapt pentru care Comisia pentru Protecția Copilului din cadrul Consiliului Județean Gorj a hotărât, în 2018, încetarea măsurii de protecție speciale și reintegrarea familială a copilului.

Astfel, echipa de vizită a constatat că ieșirea din Casa de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci" s-a efectuat cu respectarea prevederilor art. 2, alin. (3), *„Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cazurile soluționate de instanțele judecătorești"* și alin. (4) *„Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei"* din Legea nr. 272/2004, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului. De asemenea, au fost respectate și prevederile art. 2, alin. (1), lit. b) din Hotărârea de Guvern nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru Protecția Copilului, *„Comisia încetează sau, după caz, modifică măsura de protecție specială stabilită de către Comisie, în condițiile legii, dacă împrejurările care au determinat stabilirea acesteia s-au modificat sau, după caz, în situația în care în urma monitorizării aplicării măsurii de protecție specială se constată necesitatea modificării sau, după caz, a încetării măsurii"*.

Minorul a fost monitorizat prin vizită la domiciliu, după o lună de la reintegrarea familială, întocmindu-se raport de monitorizare în care s-a consemnat că acesta și tatăl aveau o relație bună, bazată pe încredere și atașament și că va continua cursurile școlare.

La data vizitei, în casa de tip rezidențial erau custodiați 6 minori, patru dintre ei erau plecați în tabără la mare și doi se aflau în unitatea rezidențială. Membrii echipei de vizită au discutat cu cei doi copii care se aflau în casă.

Unul dintre beneficiari (16 ani) a declarant că era instituționalizat de aproximativ 10 ani și frecventa cursurile liceului din Novaci. Mergea zilnic la școală cu autobuzul, participa la activitățile extrașcolare ale liceului, era înscris la un club de fotbal din Novaci și participa la antrenamente conform programului, avea echipament sportiv, la cumpărarea îmbrăcămintei necesare erau luate în considerare preferințele lui.

A menționat că era mulțumit de condițiile din casa de tip familial, primea produse de igienă, avea acces la apă caldă și rece permanent, locuia singur în cameră, fiind singurul băiat din casă. Se înțelegea bine cu ceilalți copii, era mulțumit de comportamentul angajaților casei față de ei, participa la activitățile zilnice din casă (curățenie, spălat vase, pregătirea hranei), la

întocmirea meniului zilnic, fiindu-i luate în considerare preferințele alimentare. A mai menționat că socializa cu persoane din afara casei, a fost împreună cu ceilalți copii din casă în mai multe excursii la Craiova, Rânca, Peștera Muierii, Cluj-Napoca etc., unde au vizitat mai multe obiective turistice; copiii își sărbătoreau zilele de naștere. Minorul a precizat că era înscris la un medic de familie, îi era verificată starea de sănătate și în caz de urgență se suna la 112. Considera că nu avea nimic de menționat în registrul de sesizări și reclamații.

Menținea legătura telefonic cu sora sa mai mică, nu primea vizita altor persoane din afara casei.

În casă se mai afla o fetiță (9 ani) venită de curând în casa de tip familial. A precizat că îi plăcea în casă și era atașată de una dintre educatoare. Era mulțumită de condițiile de cazare, era consultată la stabilirea meniului zilnic și se ținea cont de preferințele ei, primea zilnic fructe. Se înțelegea bine cu copiii, nu se certau, locuia în cameră cu încă două fetițe. A sărbătorit ziua de naștere cu copiii din casă și a primit cadou un tort. Se juca cu păpuși și jucării de pluș și a mai precizat că se cam plictisea. Ținea legătura și era căutată de tatăl ei.

Modul de întocmire și completare a registrelor

Echipa de vizită a solicitat registrele prevăzute de standard, fiind prezentate: Registrul pentru evenimente deosebite, Registrul de sesizări și reclamații, Registrul de opinii și sugestii, Registrul pentru prezența beneficiarilor, Registrul de vizite oficiale, Registrul de convorbiri telefonice, Registrul vizitatori beneficiari, Registrul de intrări–ieșiri beneficiari, Registrul bilete de voie/învoirea beneficiarilor.

În urma verificării registrelor prezentate s-a constatat că **unele registre nu erau completate la zi și nu erau semnate de șeful centrului, cum ar fi Registrul pentru prezența beneficiarilor, care nu era completat pe luna august. În Registrul de sesizări și reclamații nu era menționat anul pentru care era deschis, iar în Registrul de intrări-ieșiri a beneficiarilor, din analiza celor înscrise în rubricația existentă, nu rezulta clar data intrării și data ieșirii beneficiarilor din centru rezidențial. În Registrul bilete de voie/învoirea beneficiarilor, nu erau consemnate orele de plecare/intrare din/în casă pentru învoirile primite de beneficiari.**

Centrul deținea și un Registru de vizite oficiali, întocmit corect, în care era menționată vizita unui grup de voluntari din Franța, pe data de 28.07.2018. De asemenea, în Registrul de

convorbiri telefonice, corect întocmit, erau evidențiate în data de 10.07.2018 contactările beneficiarilor de către persoanele de legătură, din familie, prieteni etc. În Registrul de opinii și sugestii erau consemnate solicitările beneficiarilor pentru desfășurarea unor activități în afara Casei, iar în Registrul evenimente deosebite erau consemnate participările personalului la școală cu ocazia ședințelor cu părinții.

În casa de tip familial vizitată existau planul de evacuare a personalului în caz de incendiu și planul cu organizarea apărării împotriva incendiilor, care erau întocmite corespunzător, completate cu responsabilități pentru fiecare acțiune/măsură stabilită, **dar nu erau semnate de conducerea centrului.**

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Casei de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci", localitatea Pociovaliștea, oraș Novaci, județul Gorj să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. ocuparea posturilor vacante în cadrul Casei de tip familial destinată protecției rezidențiale a copiilor „Novaci", localitatea Pociovaliștea, oraș Novaci, județul Gorj;
2. completarea corespunzătoare a tuturor registrelor obligatorii funcționării centrului, pentru buna evidențiere a activităților curente din unitatea rezidențială;
3. atașarea evidenței imunizărilor la dosarul medical al fiecărui copil;
4. vizarea/aprobarea de către conducerea Centrului/Casei a planului de evacuare a personalului în caz de incendiu, cât și a planului cu organizarea apărării împotriva incendiilor;

5. o mai bună organizare a activităţilor de recreere şi socializare pe timpul vacanţei copiilor şi încurajarea acestora să-şi exprime opiniile şi preferinţele în derularea activităţilor de petrecere a timpului liber;
6. efectuarea lucrărilor de reparaţii a tavanului din dormitorul nr.1.

Craiova, 8 octombrie 2018

Anexa 2.

În vederea informării domnului senator Vlad Alexandrescu vă înaintăm, din partea Domeniului privind apărarea, protecţia şi promovarea drepturilor copilului,în anexă, situaţia solicitată de domnia sa, prin adresa Secretarului General al Senatului României înregistrată la instituţia Avocatul Poporului sub nr. 19169/ 22.10.2018

Instituţia Avocatul Poporului, prin compartimentul distinct (Domeniul privind apărarea, protecţia şi promovarea drepturilor copilului), menit să protejeze drepturile copilului, s-a implicat, utilizând mecanismele pe care le deţine (sesizări din oficiu, înregistrare petiţii, anchete, recomandări), în înlăturarea unor situaţii de încălcare a drepturilor copiilor.

Petiţii

Cazuistica specifică petiţiilor adresate instituţiei Avocatul Poporului şi referite Domeniului privind apărarea, protecţia şi promovarea drepturilor copilului vizează cu precădere problematica nerespectării art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătăţii, a art. 49 privind protecţia copiilor şi a tinerilor şi a art. 50 privind protecţia persoanelor cu handicap din Constituţia României, republicată, sub aspectul exercitării formelor de violenţă verbală şi fizică asupra minorilor în unităţile de învăţământ (fie de către covârstnici ai acestora fie de către cadre didactice), în centrele de protecţie de tip rezidenţial sau în instituţii medicale, decese ale unor copii nou născuţi în instituţii medicale, copii care au suferit accidentări la locuri de joacă aflate pe domeniul public ori problematica nerespectării obligaţiilor părinţilor divorţaţi faţă de copiii minori, rezultaţi din căsătorie.

Până în momentul de faţă, la nivelul instituţiei, au fost înregistrate **146 de petiţii.**

Au existat și situații în care diverse autorități sau reprezentanți ai unor instituții din România au încălcat unele drepturi ale copilului, cum ar fi de exemplu refuzul eliberării certificatului de naștere pentru un copil născut în România, conform certificatului constatator al nașterii, dar a cărui mamă, deși căsătorită cu un cetățean român, era de altă cetățenie, invocându-se neconcordanțe între anumite documente de identitate ale acesteia, situații ce au putut fi soluționate prin demersurile specifice mai sus menționate.

Anchete

În cursul anului 2018, pe problematica specifică protecției și promovării drepturilor copilului, dintr-un **total de 25 de anchete**, au fost efectuate până în prezent, **6 anchete în centre de plasament pentru copii** precum și **4 vizite în centre de plasament pentru copii,** de către reprezentanți ai **Domeniului privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului** în comun cu reprezentanții **Mecanismului Național de Prevenire a torturii în locurile de detenție,** din cadrul instituției Avocatul Poporului.

În ceea ce privește desfășurarea celor 6 anchete, 2 dintre acestea au avut loc ca urmare a unor **sesizări din oficiu** iar celelalte 4 au fost efectuate în urma unor **petiții adresate instituției** noastre și anume:

1. Anchetă la Direcți Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov și la Casa de tip familial Sfântul Patrick din Hărman, județul Brașov. Recomandarea nr. 14/29 mai 2018, anexată prezentei;
2. Anchetă la Centrul de Plasament „Gulliver" Sibiu și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului din Sibiu;
3. Anchetă la Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități „Tavi Bucur" din Cisnădie, jud. Sibiu, și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu, în structura căreia se află Centru de plasament pentru copilul cu dizabilități „Tavi Bucur". Recomandarea nr. 34/20 august 2018, anexată prezentei;
4. Anchetă Centrul de Plasament „Speranța" din Tulcea și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea. Fără recomandări;
5. Anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare și la Centrul de Asistență și Intervenție a Victimelor

Traficului de Persoane, Abuzului, Neglijării și Exploatării „Andrei" Satu Mare. Recomandarea nr. 25/13 august 2018, anexată prezentei;

6. Anchetă la Complexul de Servicii Comunitare „Sfântul Andrei" Ploiești, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova. Recomandarea nr. 30/14 august 2018, anexată prezentei.

Sesizări din oficiu (copii)

În cursul anului 2018, până în acest moment, pe problematica specifică protecției și promovării drepturilor copilului, s-a înregistrat un număr de **102 sesizări din oficiu.**

Facem referire mai jos, la câteva dintre acestea precum și la conținutul lor, pe scurt:

1. Pe portalul online Adevărul online, a fost difuzată o știre potrivit căreia, *Un copil de 9 ani, aflat în stare gravă, a fost externat. Spitalul le cere părinților să plătească spitalizarea.*

Potrivit sursei editoriale, un copil de 9 ani, victimă a unui accident, a fost dat afară din spital la Oradea, deși era într-o stare medicală foarte gravă.

Minorul a fost victima unui accident rutier, iar cei din conducerea spitalului susțin că legea îi obligă să le ceară bani părinților pentru spitalizare, pe motiv că accidentul s-ar fi produs din cauza băiatului.

O comisie de 9 medici din spital a decis că băiatul nu mai poate sta internat. Așa că părinții l-au luat acasă. Mai mult, li s-au pus în brațe facturi de mii de lei pentru tratamentul de până atunci al copilului.

Familia l-a dus pe băiat din nou la spital, așa cum îi sfătuise medicul care îl operase după accident. Ar fi avut nevoie de o a doua intervenție, pentru refacerea osului frontal. Unitatea medicală, respectiv Spitalul Clinic Județean Oradea așteaptă rezultatele concluziile dosarului accidentului rutier.

Dacă acela va arăta clar că minorul a fost vinovat pentru că a traversat prin loc nepermis, atunci părinții vor fi somați să plătească, se arată în continuarea articolului.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete la Spitalul Clinic Județean de Urgență Oradea și solicitarea de informații Ministerului Sănătății. Dosar nr. 2845/2018

2. Potrivit unor informații apărute în mediul on-line în data de 30 martie 2018, trei polițiști arădeni sunt acuzați că au snopit în bătaie un minor de 16 ani, acesta fiind internat în spital.

Mama minorului susținea că fiul său a fost ridicat de trei polițiști, acesta fiind bănuit că ar fi coautor al unui furt dintr-o locuință din localitatea Șagu. Atât mama, cât și fiul său, spun că oamenii legii i-ar fi aplicat minorului o corecție fizică pentru a-l determina să recunoască un furt pe care, spun tot aceștia, nu l-ar fi comis.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a solicitat Inspectoratului Județean de Poliție Arad să ne comunice informațiile pe care le deține în legătură cu aspectele mai sus prezentate și măsurile care au fost dispuse în acest caz. Dosar nr. 6042/2018

3. Pe site-ul www.libertatea.ro a fost publicată știrea *EXCLUSIV/Un copil de trei ani care are picioarele necrozate a fost plimbat între trei spitale și refuzat la internare*, în care era prezentat cazul unui minor în vârstă de doar 3 ani, căruia în data de 18 aprilie, i s-a refuzat internarea de către trei unități spitalicești, deși starea sa de sănătate era gravă, fiind în pericol de a-și pierde ambele picioare și existând chiar riscul ca un cheag de sânge să îi provoace un stop cardiac. S-au întreprins demersuri la: Ministerul Sănătății, Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Marie Curie", Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Grigore Alexandrescu" și Institutul Clinic Fundeni. Dosar nr. 6042/2018

4. În data 23 aprilie 2018, posturile de televiziune Realitatea.net, DIGI 24, Știrile Prov și Antena 1 au difuzat știrea conform căreia, o fetiță în vârstă de 6 ani din județul Iași, comuna Popricani, a fost somată de Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Iași să plătească suma de 35 lei, reprezentând contravaloarea unei investigații medicale de care minora a beneficiat în cursul anului 2015, în perioada internării la Spitalul de Pediatrie din Iași.

Mama minorei, era intrigată de faptul că somația a fost trimisă pe numele fiicei sale și nu pe numele reprezentantului legal, cu atât mai mult cu cât în somație se precizează faptul că, în cazul nerespectării termenului de plată în 15 zile a sumei respective, minora ar trebui să suporte atât cheltuieli de judecată, cât și cheltuieli pentru executarea silită.

În contextul ştirilor prezentate, Agenţia Naţională de Administrare Fiscală a transmis un comunicat prin care informează că nu a transmis somația de plată pe numele minorei în vârstă de 6 ani, din județul Iași.

De asemenea, Managerul Spitalului de Pediatrie Iași a anunțat faptul că a fost deschisă o anchetă internă în acest caz.

Având în vedere aspectele prezentate de mass-media, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Iași și la Spitalul de Pediatrie Iași. Dosar nr. 6967/2018

5. În data de 21 mai 2018, pe portalul www.observator.tv a fost publicată ştirea *Intervenție de urgență cu 15 ambulanțe la o școală din Bacău.*

Zeci de copii, transportați la spital cu simptome de toxiinfecție alimentară, după ce au mâncat sandvișuri. Potrivit celor prezentate în mass-media, 24 de elevi ai școlii din comuna Dofteana, județul Bacău, au fost transportați de urgență la spitalele din Moinești și Onești, cu suspiciunea de toxiinfecție alimentară, cauzată probabil de sandvișurile oferite de școală sau de bomboanele servite de copii cu prilejul sărbătorii SfinţilorConstantin și Elena. S-a dispus efectuarea unei anchete la Școala Dofteana de către reprezentanții BT Bacău. Dosar nr. 7734/2018

6. Posturile de televiziune Realitatea.net, DIGI 24, Ştirile ProTv și Antena 1 au difuzat ştirea conform căreia, *În data de 16.05.2018, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti a fost sesizat cu privire la faptul că, în ziua de 15.05.2018, la ora 17.20, la Institutul Naţional de Boli Infecţioase „Prof. Dr. Matei Balş", s-a produs decesul unui minor în vârstă de 3 ani, ca urmare a unui stop cardiac, existând suspiciunea unei intoxicații cu o substanță necunoscută, motiv pentru care cazul a fost considerat unul medico-legal*".

Surse judiciare au declarat pentru News.ro că părinţii le-au dat polițiștilor detalii cu privire la ceea ce au mai mâncat în ziua respectivă, despre traseul pe care l-au avut, precum şi despre momentul în care au sunat la 112. Ei au susţinut că li s-a făcut rău după ce au mâncat shaorma la un restaurant de pe Șoseaua Vergului şi

au apelat 112, după ce copilului i-a fost rău toată noaptea. La ora 5:30 dimineața, părinții au sunat la 112 anunțând că atât ei, şi cât şi băiețelul lor în vârstă de trei ani şi jumătate, au dureri puternice de stomac. Dispecerul a trimis prima ambulanță, iar în urma consultului, medicul a pus diagnosticul de colică abdominală şi nu a recomandat transportul la spital.

La ora 8:00, starea băiețelului s-a agravat, iar părinţii au sunt din nou la 112. După o oră de la apel, al doilea medic care îl consultă pe copil recomandă transportul la spitalul Matei Balş şi cere o maşină doar cu ambulanţier.

În cele trei ore de aşteptare, copilul a început să se simtă din ce în ce mai rău, iar ambulanţierul care l-a găsit în stare critică a făcut tot posibilul să ajungă cât mai repede la spital. La ora 17:20 au anunţat decesul copilului. Conducerea Serviciului de Ambulanță Bucureşti-Ilfov a anunţat o anchetă internă şi a solicitat note explicative de la cei doi medici care l-au consultat de băiat, dar şi de la operatoarele care au preluat apelurile.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi au fost întreprinse demersuri la Institutul Național de Boli Infecțioase – Prof. Dr. Matei Balş şi la Serviciul de Ambulanță Bucureşti-Ilfov. Dosar nr. 7783/2018

7. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma unui reportaj referitor la un accident rutier, pe o şosea din Ungaria, în care 9 cetățeni români au decedat, prezentat în cadrul Ştirilor ProTv,. Dintre aceştia, doi bărbați şi două femei, toți decedați, aveau împreună opt copii minori, şase, respectiv doi copii.

S-au întreprins demersuri privind asigurarea şi protecția drepturilor copiilor cu părinții decedați, la: Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului Mureş, Primăria comunei Mica şi Primăria comunei Bălăuşeri, județul Mureş. Dosar nr. 7859/2018

8. În data de 26 aprilie 2018, postul de televiziune Antena 1 a difuzat în cadrul emisiunii Observator a difuzat ştirea *Un tată din Sibiu a intrat cu biciul în clasa unde învăța fata lui şi a început să-i biciuiască colegii, dar şi profesoara.*

Incidentul a avut loc în localitatea Ighişu Nou, judeţul Sibiu şi, potrivit celor prezentate în mass-media, tatăl unei eleve a profitat de momentul în care poarta şcolii era deschisă pentru a permite accesul maşinii de salubritate, a pătruns în incinta şcolii şi, ulterior în sala de clasă, unde a agresat două eleve.

Profesoara a solicitat sprijinul directorului unității școlare, întrucât nu a reușit să oprească agresiunea. Ulterior, elevele au fost transportate la spital, unde s-a stabilit că nu au nevoie de îngrijiri medicale, iar agresorul a fost reținut pentru 24 de ore.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a solicitat Inspectoratului Școlar Sibiu să ne comunice rezultatele cercetărilor întreprinse de către această instituție, precum și măsurile adoptate. Dosar nr. 7907/2018

9. Postul de televiziune B1 TV a difuzat știrea *Educație cu BĂȚUL la Bistrița! o fetiță a fost BĂTUTĂ de învățător până a făcut pe ea, în fața clasei.*

Incidentul a avut loc în localitatea Bistrița Bârgăului, județul Bistrița, și, potrivit celor prezentate în mass-media, eleva de clasa a IV-a a fost scoasă la tablă pentru a rezolva un exercițiu, însă, pentru că s-a blocat și nu a vorbit deloc, învățătorul a început să o lovească cu un băț. Din cauza fricii, eleva nu și-a mai controlat nevoile fiziologice.

Învățătorul este pensionar, însă încă predă pentru că învățătoarea de pe postul respectiv se află în concediu de maternitate.

Părinții elevei au depus plângere la Inspectoratul Județean de Poliție Bistrița, precum și la Inspectoratul Județean Școlar Bistrița.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a solicitat Inspectoratului Școlar Bistrița să ne comunice rezultatele cercetărilor întreprinse de către această instituție, precum și măsurile adoptate. Dosar nr. 8033/2018

10. Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma reportajului *Copil de 7 ani, umilit în curtea unei grădinițe: A fost lovit, pus să mănânce urzici și melci și să lingă pantofi.*

Potrivit celor prezentate de mass-media, copilul de 7 ani a pătruns în curtea grădiniței pentru a-și recupera mingea, unde a fost agresat și umilit de alți cinci copii, fiind forțat să mănânce urzici și un melc. Trei dintre agresori sunt colegi cu victima, frecventând cursurile Școlii Gimnaziale Merișani, iar unul dintre ei este în grija unor localnici, mama acestuia fiind plecată în străinătate. Agresorii au filmat incidentul, imaginile fiind prezente în mediul online. S-au întreprins demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș și la Școala Gimnazială Merișani. Dosar nr. 8411/2018

11. Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma unui reportajului *O elevă cu deficiențe a fost lovită și amenințată cu moartea de profesoară.* Incidentul s-a petrecut la Liceul pentru Deficienți de Auz Cluj. S-au întreprins demersuri la Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Cluj. De asemenea, s-a propus efectuarea unei anchete de către BT Cluj-Napoca, la Liceul pentruDeficienți de Auz Cluj. Dosar nr. 8694/2018

12. Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma articolului *Tuberculoză depistată într-o școală din Constanța! Părinții sunt alarmați*, în care era prezentată situația de la Școala Gimnazială nr. 12 „Bogdan Petriceicu Hașdeu" din Constanța.

S-a dispus efectuarea de anchete de către Biroul Teritorial Constanța la: Școala Gimnazială nr. 12 „Bogdan Petriceicu Hașdeu" Constanța, Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Direcția de Sănătate Publică Constanța. Dosar nr. 8939/2018

13. Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma mai multor reportaje referitoare la solicitările copiilor diagnosticați cu diabet zaharat de tip I și a părinților acestora de a le fi decontată, de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate, achiziționarea unor dispozitive cu senzor pentru măsurarea valorilor glicemiei.

Potrivit celor relatate în presă, peste 3500 de copii diagnosticați cu diabet de **tip I** sunt nevoiți să trăiască zilnic cu tratamente complicate, scheme de alimentație și zeci de înțepături pentru a afla glicemia. Câțiva dintre ei au cerut astăzi ajutor autorităților din sănătate. Micii pacienți vor senzori decontați prin care să-și măsoare glicemia fără ace. S-au întreprins demersuri la Ministerul Sănătății și la Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Dosar nr. 8940/2018

14. În data de 4 iunie 2018, pe portalul de știri www.actualmm.ro a fost prezentat reportajul *DISCRIMINARE RASIALĂ ÎN BAIA MARE – Unui copil de etnie romă i s-a interzis accesul pe un tobogan gonflabil amplasat în Centrul Vechi.*Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost efectuate demersuri la Primăria Municipiului Baia Mare și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș. Dosar nr. 9132/2018

15. În data de 18 iunie 2018, postul de televiziune Antena 1 a difuzat în cadrul emisiunii Observator ştirea *Copilă de 13 ani, smulsă de lângă mamă în plină zi şi batjocorită pe un câmp de trei bărbaţi. Femeia a privit neputincioasă cum îi este răpită fiica.* Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi au fost întreprinse demersuri la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Olt şi Inspectoratul Judeţean de Poliţie Olt. Dosar nr. 9136/2018

16. În data de 20 iunie 2018, canalele de televiziune ProTV şi Antena 1 au difuzat ştirea conform căreia o fetiţă în vârstă de 3 ani din Municipiul Cluj Napoca a fost violată de către un băiat de 16 ani, posibil rudă cu victima. Ulterior, ştirea a fost preluată atât de alte posturi de televiziune, cât şi de ziare, care au furnizat informaţii pe măsură ce au apărut declaraţii ale poliţiştilor implicaţi în soluţionarea cazului. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi au fost întreprinse demersuri la: Direcţia de Asistenţă Socială a Primăriei Municipiului Cluj Napoca şi la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Cluj. Dosar nr. 9328/2018

17. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma reportajului *Copil de 9 ani găsit în COMĂ alcoolică pe un câmp. Ce s-a întâmplat de fapt?.*

Potrivit celor relatate în mass-media, minorul a fost găsit pe un câmp, în stare de inconştienţă şi transportat la Spitalul Judeţean Mavromati din

Botoşani, în stare gravă. S-au solicitat informaţii de la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Botoşani şi de la Inspectoratul Judeţean de Poliţie Botoşani. Dosar nr. 11670/2018

18. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma ştirii *Bebeluş în stare critică, la Timişoara, după ce i s-a dat să mănânce ciuperci otrăvitoare*, difuzată de postul Antena 1. Potrivit celor relatate în mass-media, doi copii din localitatea Herneacova, unul în vârstă de 12 ani şi altul de doar 11 luni se află internaţi în secţia de Terapie Intensivă a Spitalului de Copii „Louis Ţurcanu" Timişoara, după ce s-au intoxicat cu bureţi. S-au întreprins demersuri la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Timişoara şi la Spitalul de Copii „Louis Ţurcanu" Timişoara. Dosar nr. 11671/2018

19. În data de 6 august 2018, ziarul Libertatea a publicat un articol privind cazul unui minor în vârstă de 11 ani, rămas blocat într-un gard metalic din Parcul Luceafărului Călărași.

Accidentul s-a produs în timp ce copilul juca fotbal. Acesta a alunecat pe iarbă, intrând cu capul în gardul metalic, iar o bucată din gard i-a străpuns capul. Echipajul de descarcerare a intervenit eliberând copilul, iar Serviciul de Ambulanță Călărași l-a transportat la spital. Ulterior, copilul a fost preluat de un elicopter SMURD, transportat la Spitalul de Urgență Bagdasar Arseni din București și operat. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Primăriei Municipiului Călărași și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași. Dosar nr. 11759/2018

20. În data de 6 august 2018, canalul de știri Observator TV a prezentat cazul unei femei din Vicovu de Sus, ce a mers la Spitalul Municipal „Sf. Doctori Cosma și Damian" Rădăuți pentru a da naștere celui de-al treilea copil, însă atât mama cât și copilul au decedat. Conform celor relatate, la spital, medicii i-au administrat o injecție pentru dilatație, iar după patru ore, aceasta a fost trimisă acasă. În cursul nopții starea de rău s-a accentuat, femeia a revenit la spital, unde a dat naștere unui copil ce a decedat. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Colegiul Medicilor Suceava și Spitalul Municipal „Sf. Doctori Cosma și Damian" Rădăuți. Dosar nr. 11974/2018

21. În data de 29 august 2018, canalul de știri Realitatea.net a relatat știrea conform căreia, în noaptea de 28-29 august 2018, o adolescentă în vârstă de 14 ani din Hulubești, județul Dâmbovița, a decedat, căzând de la o înălțime de aproximativ 7 metri, de pe un stâlp de înaltă tensiune. Din conținutul articolului reieșea faptul că accidentul s-a produs la ora 3 noaptea, iar fata se afla în compania altor copii. Poliția face cercetări pentru stabilirea cu exactitate a circumstanțelor producerii evenimentului, fiind deschis un dosar penal pentru ucidere din

culpă. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Serviciul de Asistență Socială din cadrul Primăriei Hulubești, Județul Dâmbovița și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița. Dosar nr. 12684/2018

22. În data de 29 august mai 2018, pe portalul de ştiri www.mediafax.ro a fost publicat reportajul *Cruzime inimaginabilă! O femeie din Sălaj şi-a ţinut nepotul de opt ani 20 de ore în genunchi, legat la gură, fără mâncare şi apă*, care prezinta situaţia a doi minori, în vârstă de 8, respectiv 14 ani, încredinţaţi în plasament mătuşii materne. Potrivit celor relatate în mass-media, minorul de 8 ani a fost supus unor pedepse inumane şi de o cruzime ieşită din comun şi, sub ameninţarea cu cuţitul, determinat să efectueze activităţi cu caracter sexual, pe care sora sa era obligată să le filmeze. De asemenea, se precizează că femeia a fost reţinută de procurorii DIICOT pentru rele tratamente aplicate minorului, agresiune sexuală şi participaţie improprie la infracţiunea de pornografie infantilă. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi a dispus efectuarea unei anchete la Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Sălaj de către reprezentanţii BT Oradea. Dosar nr. 12793/2018

23. În data de 28 august mai 2018, pe portalul de ştiri www.romaniatv.net a fost publicat reportajul *Caz halucinat la Dâmboviţa: un copil în comă, refuzat de Ambulanţă după un accident rutier. DSU face verificări*, potrivit căruia, în comuna Bolovani, judeţul Dâmboviţa, a avut loc un grav accident rutier, care s-a soldat cu rănirea gravă a unui minor în vârstă de 8 ani. Totodată, potrivit celor prezentate în mass-media, persoanele sosite la faţa locului au încercat să apeleze numărul unic de urgenţe 112, însă li s-a răspuns abia la al şaselea apel, iar dispecerul le-a comunicat că nu există nicio ambulanţă disponibilă, recomandând apelantului continuarea transportului cu autoturismul propriu către Spitalul din localitatea Titu. Reprezentanţii Departamentului pentru Situaţii de Urgenţă au declarat presei că s-au autosesizat şi se vor face verificări cu privire la acest caz.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi au fost întreprinse demersuri la Departamentul pentru Situaţii de Urgenţă. Dosar nr. 12815/2018

23. Presa scrisă şi audiovizuală a difuzat, în data de 3 septembrie 2018, ştirea conform căreia pe reţelele de socializare au fost postate imagini cu ofetiţă, ce era lovită de către mamă, în contextul în care aceasta povestise învăţătoarei aspecte din viaţa de familie, lipsurile şi problemele financiare cu care se confruntă, exprimându-şi nevoia de ajutor şi afecţiune din partea mamei. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi au fost întreprinse demersuri la Serviciul de Asistenţă

Socială din cadrul Primăriei Vorona, județul Botoșani și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani. Dosar nr. 13171/2018

24. Presa scrisă și audiovizuală a difuzat, în data de 12 septembrie 2018, știrea conform căreia o elevă a Liceului Sportiv din Botoșani, în vârstă de 15 ani, a fost violată de către profesorul de sport. Incidentul s-a produs în contextul în care părinții minorei au apelat la profesorul de sport pentru a interveni în vederea transferului minorei la un alt colegiu din Botoșani, după finalizarea clasei a IX-a.

Conform celor relatate, profesorul s-a întâlnit cu minora, încercând să o convingă să renunțe la transfer, apoi s-a oferit să o conducă cu mașina acasă. Pe drum, profesorul a schimbat traseul, conducând spre marginea unei păduri din apropiere, acolo unde s-a produs abuzul. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani și la Inspectoratul Școlar Județean Botoșani. Dosar nr. 13339/2018

25. Hotnews.ro a difuzat, în data de 12 septembrie 2018, imagini revoltătoare cu un copil, bătut de polițiștii locali ai Sectorului 3 București și legatcu cătușele de un coș de gunoi, pentru că ar fi pescuit în lacul I.O.R. Prietenul lui, care a reușit să filmeze agresiunea, a fost și el lovit de polițiști.Având în vedere aspectele prezentate de mass-media, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3 București, Poliția Locală Sector 3 București și Consiliului Local – Primăria Sector 3 București. Dosar nr. 13340/2018

26. În data de 29 august mai 2018, pe portalul libertatea.ro a fost publicat reportajul *ROMÂNI AI NIMĂNUI. Familie cu nouă copii din Popricani, lăsată fără alocație de primar*, care prezinta situația unei familii din comuna Popricani, județul Iași. Potrivit celor relatate în mass-media, primarul comunei Popricani a comunicat familiei că nu mai poate beneficia de alocația pentru susținerea familiei deoarece tatăl încasează venituri în Anglia, însă nu poate prezenta documente în acest sens, pentru că desfășoară doar activități lucrative temporare și fără forme legale. Totodată, rezultă că, la nivelul comunei Popricani există unele disfuncționalități în ceea ce privește transportul elevilor la/de la școală.

Astfel, pe raza comunei circulă doar două microbuze, copiii fiind nevoiți să circule în picioare, alături de navetiști, în condiții improprii și lipsite de siguranță.

În plus, copiii trebuie să plătească 125 lei abonament pentru transportul cu microbuzul, în timp ce angajații primăriei beneficiază de gratuitate. La începutul anului școlar, trei dintre copiii familiei în cauză urmează să meargă la colegiu în Iași, doi la gimnaziu, în comuna învecinată, Dorobanț, trei la școala primară din sat și unul la grădiniță, iar costurile de transport depășesc posibilitățile financiare ale familiei. Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete la Primăria comunei Popricani, județul Iași de către reprezentanții BT Iași. Dosar nr. 13764/2018

27. În data de 17 septembrie 2018, cotidianul Observatorul de Prahova a publicat știrea - *Elev agresat de un coleg la Școala „Prof. Nicolae Simache" din Ploiești*, care prezinta un caz de violență fizică ce a avut loc chiar în incinta unității de învățământ. Potrivit celor relatate în mass-media, un elev în vârstă de 13 ani a fost lovit de mai multe ori în zona capului de către un coleg în vârstă de 14 ani, incidentul fiind sesizat unei patrule de jandarmi din cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean Prahova, în timp ce asigura măsuri de ordine publică în zona școlii. Conducerea școlii, împreună cu patrula de jandarmi, au vizionat imaginile înregistrate de sistemul de supraveghere video, confirmându-se, astfel, agresiunea și fiind identificat agresorul. Reprezentanții Inspectoratului de Jandarmi Județean Prahova au declarat că patrula în cauză a întocmit actele de sesizare cu privire la săvârșirea infracțiunii de lovire și alte violențe.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Școala „Prof. Nicolae Simache" din Ploiești și la Inspectoratul Școlar Județean Prahova. Dosar nr. 16320/2018

28. În data de 17 septembrie 2018, pe site-ul postului de televiziune Digi24 a fost publicată știrea *Elev bătut crunt la un liceu din Giurgiu. Anchetă după cinci luni de la agresiune*, în care era prezentat un incident care a avut loc în luna aprilie, la Liceul „Viceamiral Ion Bălănescu" din Municipiul Giurgiu.

Potrivit celor relatate în mass-media, un elev al acestei unități de învățământ a fost bătut de mai mulți colegi, agresiunea fiind filmată și postată ulterior pe rețelele de socializare. În urma apariției în spațiul public a acestei filmări,

organele de poliție s-au sesizat din oficiu, în cauză fiind întocmit un dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunii de lovire sau alte violențe. Totodată, este menționat faptul că, deși agresiunea a avut loc în urmă cu cinci luni, la data respectivă, conducerea unității de învățământ a întreprins o anchetă internă și a sancționat elevii implicați, însă nu a raportat incidentul poliției.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Liceul "Viceamiral Ion Bălănescu" din Municipiul Giurgiu și la Inspectoratul Școlar Județean Giurgiu. Dosar nr. 16321/2018

29. În data de 17 septembrie 2018, postul de televiziune Antena 1 a difuzat, în cadrul emisiunii Observator, știrea *Un copil de clasa a IV-a a fost călcat pe cap de un coleg în curtea școlii*, care prezinta un incident ce a avut loc la Școala din satul Dârvari, comuna Ciorogârla, județul Ilfov.*b* Potrivit celor relatate în mass-media, elevul a fost lovit cu pumnii, cu o sticlă de apă și, ulterior călcat cu picioarele pe cap de către un alt coleg. Mama elevului agresat susține că acesta a mai fost bătut și în cursul anului trecut de către același coleg. De asemenea, purtătorul de cuvânt al Inspectoratului Județean de Poliție Ilfov a declarat că în cauză a fost deschis un dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de lovire și alte violențe, urmând a fi verificat și modul în care cadrele didactice și-au făcut datoria, să nu existe nicio suspiciune de neglijență în serviciu.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Ilfov și la Școala cu Clasele I-VIII Dârvari. Dosar nr. 16322/2018

30. În data de 13 septembrie 2018 pe site-ul de știri www.observator.tv a fost prezentat reportajul intitulat *În fiecare zi, o mamă își cară în brațeful imobilizat, ca să-l ducă la școală. Autobuzul cu care face naveta nu are rampă*, în care era descrisă situația unei mame nevoită să-și care în brațe fiul imobilizat ca să-l ducă la școală, pentru că autobuzul cu care face naveta pe ruta Popești-Ploiești nu are o rampă de acces pentru persoane cu dizabilități. Conform articolului de presă, copilul s-a născut cu o boală gravă a picioarelor. În prezent, este elev în clasa a zecea a Colegiului Spiru Haret din Ploiești și face naveta, alături de mama sa, din localitatea Popești, comuna Brazi.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete la Consiliul Județean Prahova, de către reprezentanții BT Ploiești. Dosar nr. 16588/2018

31. Mass-media a dat publicității, în data de 16 septembrie 2018, cazul unui elev în vârstă de 16 ani al Colegiului Tehnic de Arte și Meserii „Constantin Brâncuși" din Craiova, care a ajuns la spital cu fractură de maxilar, după ce a fost agresat fizic de un coleg ce practica box la Clubul Voința din oraș.

Elevul a fost jignit și luat peste picior, după o discuție referitoare la vestimentație, apoi lovit cu sălbăticie, moment în care acesta a căzut inconștient. Copilului victimă i-a fost acordat primul ajutor în unitatea de învățământ, fiind ulterior transportat la Spitalul de Urgență Craiova, unde a suferit o intervenție chirurgicală. Acesta prezenta triplă fractură maxilară.

După două zile, elevul agresor a mers la spital, a intrat în salonul copilului victimă și l-a amenințat că a doua oară nu mai scapă, dacă părinții nu vor retrage plângerea făcută împotriva sa. Având în vedere aspectele prezentate de mass-media, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus:

- efectuarea unei anchete la Colegiul Tehnic de Arte și Meserii „Constantin Brâncuși" din Craiova de către reprezentanții BT Craiova;

- sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj, pentru includerea copilului victimă într-un program personalizat de terapie și consiliere psihologică; Dosar nr. 16621/2018

Referitor la sesizarea Parchetului, în 3 dintre situațiile de mai sus (anchete), organele de urmărire penală erau deja sesizate de către petent, într-una (sesizare din oficiu cu anchetă) sesizarea acestora a fost dispusă prin recomandarea adresată Directorului General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, iar în alta (sesizare din oficiu cu anchetă) sesizarea Parchetului era deja făcută de către victimă.

Prezenta conține și un nr. de 4 (patru) recomandări, în fotocopie, după cum urmează: Recomandarea nr. 14/ 2018, Recomandarea nr. 25/2018, Recomandarea nr. 30/ 2018 și Recomandarea nr. 3

Întocmit: Schiau I. Marius

Consilier la **Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drèpturilor copilului**

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, Bucureşti
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Domnului Gheorghe Durnă,
Director general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov
Str. Iuliu Maniu, nr. 6
Municipiul Brașov

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 8032/29.MAI.2018

RECOMANDARE
Nr. 14 din 29.MAI.2018 2018
referitoare la respectarea dispozițiilor Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități în Casa de tip familial Sf. Patrick din cadrul Complexului de servicii Hărman

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat o anchetă privind cazul unui minor de 16 ani ce a încercat să se sinucidă chiar în ziua de Paști, în centrul de tip familial în care locuiește de ceva vreme, mai exact evenimentul s-a petrecut duminică, 8 aprilie 2018, la Casa de tip familial Sf. Patrick din cadrul Complexului de servicii Hărman.

În data de 2 mai 2017, Cornelia Cor, expert în cadrul Biroului Teritorial Brașov, în baza împuternicirii Avocatului Poporului nr. 6624 din 27 aprilie 2018, a efectuat o anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov și la Casa de tip familial Sf. Patrick, Hărman, județul Brașov, în vederea lămuririi împrejurărilor ce au condus la producerea acestui eveniment, modul în care minorul a avut acces la medicamente psihotrope, condițiile în care sunt păstrate astfel de medicamente, măsurile dispuse după acest incident.

Casa de tip familial Sf. Patrick este situată în comuna Hărman, str. Gării, nr. 499, județul Brașov, și face parte din Complexul de Servicii Hărman, acesta fiind un complex adresat copiilor cu sau fără dizabilități, având în structura sa patru case de tip familial (CTF „Sf. Patrick" Hărman, CTF „Donald" Hărman, CTF „Peter Pan" Lunca Câlnicului și CTF „Greierașul" Teliu) și o locuință protejată (L.P. „Casa Irlanda" Hărman).

C.T.F. "Sfântul Patrick" este o instituție de asistență socială de tip rezidențial, de interes public, serviciu social fără personalitate juridică, pentru copii/tineri aflați în dificultate, din cadrul Complexului de Servicii Hărman, aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în Casa de tip familial "Sf. Patrick" sunt: copii/tineri separați temporar sau definitiv de părinți, ca urmare a stabilirii măsurii plasamentului, cu vârste cuprinse între 3-26 ani, de ambele sexe, cu dizabilități.

I. Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate cu doamna Daniela Luca, director general adjunct în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, în ceea ce privește cazul minorului care a încercat să se sinucidă chiar în ziua de Paști, în centrul de tip familial unde locuiește, se evidențiază următoarele:

Minorul, ., în vârstă de 16 ani, este instituționalizat din anul 2009 la C.T.F. "Sf. Patrick". La acest centru a ajuns după ce doamna ., asistent maternal, a solicitat instituționalizarea acestuia motivat de faptul că nu poate gestiona comportamentul minorului.

Începând cu anul 2017, minorul nu a mai avut o încadrare în grad de handicap, ci doar un certificat de orientare școlară și profesională pentru învățământul de masă. În prezent, este în curs de întocmire un nou dosar pentru încadrarea în grad de handicap a minorului, având în vedere noile observații medicale.

Doamna Daniela Luca, director general adjunct, ne precizează că în data de 11 aprilie 2018, a primit o informare scrisă, înregistrată la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov Brașov în data de 10 aprilie 2018, informare prin care doamna Milena Popa, șef complex- Complexul de Servicii Hărman, aducea la cunoștința conducerii D.G.A.S.P.C. Brașov internarea de urgență a minorului , fiindu-i semnalată telefonic de către angajata de serviciu o posibilă tentativă de suicid a beneficiarului, în vârstă de 16 ani.

Având în vedere cele menționate în adresa doamnei Milena Popa, șef complex- Complexul de Servicii Hărman, doamna director general adjunct a dispus efectuarea unei anchete și a unui control cu privire la cele întâmplate. În această situație, a fost desemnat managerul de caz să se deplaseze la centru de unde să ia toate informațiile necesare, a fost întocmit un raport și s-a propus constituirea comisiei de disciplină pentru cercetarea persoanelor implicate în acest incident, **evenimentul fiind în curs de cercetare.**

Din primele declarații luate personalului în cauză, rezultă că doamna , educator în cadrul Complexului de Servicii Hărman - CTF „Sf. Patrick", a intrat în tura de la ora 19, iar conform Registrului de predare tură, a preluat totul în regulă.

Conform declarației scrise a doamnei :

"La ora 20:00 toți beneficiarii erau la masă iar a refuzat să mănânce, menționând că este așa de supărat că nici mâncare nu îi trebuie, l-am convins să mănânce o felie de pâine cu pateu. La ora 20:15, vrând să le administrez tratamentul am constatat că dulapul de medicamente era deschis iar mi-a spus că a luat 5 pastile de Depakine 500. Inițial am crezut că glumește dar și . mi-au mărturisit că și înainte cu o seară a vrut să ia pastile iar în cursul zilei a vrut să se curenteze în baie sau să spargă un bic pentru a-și tăia venele, lucruri confirmate și de . La ora 20:25 am apelat serviciul

112 și am solicitat ambulanța. Până la sosirea acesteia m-am plimbat și am povestit cu prin curte deoarece avea stări de somnolență și tremura."

Din Raportul întocmit de managerul de caz, înregistrat la D.G.A.S.P.C. cu nr. 19263 din 12 aprilie 2018 rezultă că, la momentul la care doamna a dorit să procedeze la administrarea tratamentului copiilor, aceasta a sesizat că:

- *"dulapul era descuiat și cheia cu lacătul se aflau pe blatul din bucătărie. Imediat după această constatare, minorul .i, i-a declarat că a înghițit 5 pastile de Depakine din dulapul cu medicamente.*

Doamna . a sunat la 112 imediat deoarece copilul tremura, acuza stări de leșin și somnolență; Doamna nu știe cu cine a vorbit de la Poliția Hărman, nici de la Serviciul de Investigații Criminale și nu a întocmit niciun proces verbal cu privire la inventarul medicamentelor (a numărat pastilele, dar nu știe câte ar fi trebuit să fie în total (...)".

Din declarațiile personalului angajat la C.T.F. "Sf. Patrick" rezultă că, în mod obișnuit, cheia de la dulapul cu medicamente se ținea într-o cămară, ascunsă într-un *"totos", cămară care nu se ține încuiată, beneficiarii având acces la ea,* însă educatoarea în cauză nu își explică cum acea cheie a ajuns pe blatul de la mobila din bucătărie.

II. Din documentele puse la dispoziție și în urma discuțiilor purtate cu doamna Milena Popa, șef complex- Complexul de Servicii Hărman, în ceea ce privește cazul minorului care a încercat să se sinucidă chiar în ziua de Paști, în centrul de tip familial unde locuiește, se evidențiază următoarele:

Doamna Milena Popa, șef complex C.S. Hărman, ne precizează că, în data de 8 aprilie 2018, în jurul orei 22, a fost contactată telefonic de către angajata de serviciu, ., educator în cadrul Complexului de Servicii Hărman - CTF „Sf. Patrick", aceasta semnalându-i o posibilă tentativă de suicid a beneficiarului . , minor în vârstă de 16 ani, care conform declarațiilor sale a înghițit 5 pastile de Depakine.

Doamna Milena Popa precizează că a sfătuit angajata să sune la 112, lucru pe care îl făcuse.

S-a prezentat Serviciul de ambulanță care a preluat minorul. La fața locului a sosit și echipa de investigații criminalistice care a procedat la efectuarea cercetărilor, s-au făcut fotografii, au fost numărate pastilele.

În data de 10 aprilie 2018, doamna Milena Popa, șef complex C.S. Hărman, s-a prezentat la CTF „Sf. Patrick" și a procedat la efectuarea investigațiilor necesare, a discutat cu personalul implicat și a luat legătura telefonic cu doctorița care se ocupa de minorul . ., internat la secția NPI din cadrul Spitalului Clinic de Copii Brașov. Din discuțiile avute cu doamna doctor a reieșit că viața copilului nu a fost pusă în pericol iar acesta a rămas internat strict pentru observație comportamentală și nu pentru tratamentul medical necesar unei eventuale intoxicări.

Cât privește modul în care minorul a avut acces la medicamente, doamna Milena Popa ne precizează că, din procedurile existente, dulapul cu medicamente este în permanență închis, iar cheia, când nu se află la angajat în buzunar, se află într-o cămară unde minorii nu au acces.

Doamna Milena Popa susține. contrar declarațiilor scrise ale doamnei educator , că angajata în cauză i-a declarat că singurul moment în care minorul, ., ar fi putut avea acces la medicamente este acela în care dânsa a scos din dulap pliculețele cu medicamente pentru a le administra beneficiarilor, însă copilul nu ar fi putut trece neobservat de dânsa. Lucru pe care l-a realizat ulterior situației de criză.

Părerea doamnei șef de centru este că minorul nu a luat nicio pastilă, ci a făcut gestul pentru a manipula emoțional situația, pentru a atrage atenția asupra lui. Mai mult, la momentul întoarcerii la serviciu, doamna asistentă medicală a făcut stocurile și a constatat că nu lipsește nicio pastilă, ceea ce îi întărește ideea că minorul nu a dorit altceva decât să atragă atenția.

Minorul este tulburat și de faptul că sora acestuia a plecat din centru într-o familie. Familia sa nu îl vizitează, nu păstrează legături personale cu . frecventează cursurile aceleiași școli unde învață și sora lui, însă aceasta îl evită, cu toate că . ține la ea.

În ceea ce privește informarea tardivă privind evenimentul ce a avut loc, doamna Milena Popa precizează că dânsa este reprezentantul legal al minorului și a apreciat că minorul nu se află în pericol, acesta fiind preluat de Serviciul ambulanță și internat în spital. Totodată, precizează că nu a avut posibilitatea tehnică de a informa pe altcineva, fiind vorba de perioada sărbătorilor pascale, procedând la informarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov în prima parte a primei zile lucrătoare, respectiv în data de 10 aprilie 2018.

III. Minorul, , în vârstă de 16 ani, și-a exprimat dorința de a discuta cu reprezentantul instituției Avocatul Poporului, având în acest sens obținut anterior și consimțământul, exprimat verbal, al reprezentantului său legal. Discuțiile cu minorul s-au desfășurat în prezența și cu participarea doamnei psiholog, .

Din primele sale declarații, afirmă că îi este dor de familia lui, că are 9 frați, însă cei din familie nu îl vizitează pentru că nu au bani, nu au o mașină cu care să se poată deplasa, ultima data a fost dus de reprezentanții D.G.A.S.P.C. Brașov să-și vadă familia în anul 2017. Își dorește să plece acasă la familia sa, la Râșnov, sau la un centru unde sunt copii normali, copii cu care să poată alerga și să facă întreceri cu bicicleta. Cu sora lui se vede la școala, la Colegiul Tehnic Maria Baiulescu din Brașov, unde el este elev la profilul alimentație publică.

De când a plecat sora lui din centru, minorul susține că s-a închis în el, că se simte trist. Este trist și pentru că nu poate asculta muzica la volum maxim.

Legat de incidentul din seara zilei de 8 aprilie 2018,
susține că dulapul cu medicamente era deschis, își amintește că a înghițit pastilele în jurul orei 20 (8 seara), după care a plecat să facă un duș, a vrut să se taie, însă a început să tremure, să se simtă rău și i-a spus doamnei ..

De asemenea, minorul susține că și-a mai luat o dată pastilele singur, însă a luat doza prescrisă de medic, cunoaște doza pe care are voie să o ia din medicamentul Depakine.

De asemenea, acesta ne precizează că dulapul cu medicamente era deschis, lacătul și cheile fiind pe *"pervaz"* (blatul mobilierului de la bucătărie).

Totodată, minorul adaugă că situația s-a schimbat abia după evenimentul produs, în sensul că, în prezent, dulapul este în permanență închis.

Față de cele expuse, constatăm următoarele:

- minorul , în vârstă de 16 ani, are multiple internări pe secția NPI a Spitalului Clinic de Copii Brașov. Doar din documentele ce ni s-au pus la dispoziție, pe parcursul anului 2017 a avut 5 bilete de externare (12.01.2017, 14.03.2017, 28.04.2017, 29.09.2017, 04.12.2017).

Din biletele de externare rezultă că minorul este *"cunoscut secției"* cu "multiple internări în antecedente", diagnosticul fiind aproape identic la fiecare externare: episod hipomaniacal, tulburări emoționale și de comportament, hipomanie, autoagresivitate.

Pe biletele de externare medicii recomandă: evitarea situațiilor tensional-conflictuale, terapie ocupațională și supraveghere atentă.

În prezent, după externare, i s-a recomandat minorului ședințe de psihoterapie, acesta primind sprijin din partea clinicii New Line din municipiul Brașov, unde a început aceste ședințe din data de 30 aprilie 2018. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov va fi informată despre rezultatul acestor ședințe, minorul beneficiind de o ședință pe săptămână, având recomandate între 3 și 6 astfel de ședințe de psihoterapie.

Doamna Daniela Luca, director general adjunct al D.G.A.S.P.C. Brașov susține că a solicitat doamnei psiholog ce se ocupă de beneficiarii din CTF „Sf. Patrick" întocmirea unui plan de consiliere pentru minorul .. Întrebată fiind, **daca a observat simptome ale unei eventuale tentative de suicid la , aceasta a negat.** Ni se pune la dispoziție o copie a unui Raport-consiliere psihologică, din care reiese că la data de 28.03.2018, doamna psiholog, , a discutat cu despre importanța relațiilor de prietenie dintre oameni. *" . a manifestat interes față de subiect dezvoltând propria opinie în acest sens."*

- Constatăm că, deși minorul este o fire deschisă, vorbăreț, spune fără rețineri că a încercat să-și ia viața, a încercat să-și taie venele, a mai încercat să ia pastile cu intenția de a-și face rău, personalul din CTF „Sf. Patrick" nu a luat măsuri ferme pentru a-l supraveghea atent pe acesta, nu au raportat pe scară ierarhică aceste manifestări ale copilului, pentru a fi consiliat cu mare atenție de către doamna psiholog a centrului, respectiv a notifica Direcției comportamentul nefiresc al beneficiarului.

- Constatăm că, doamna Milena Popa, șef complex C.S. Hărman, în data de 10 aprilie 2018 a procedat la informarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov Brașov despre producerea evenimentului ce a avut loc în ziua de 8 aprilie 2018, semnalând în scris posibilă tentativă de suicid a beneficiarului ..

Cu toate că, potrivit Standardului 22 din Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități:

"Notificarea cu privire la evenimentele importante

*Serviciul pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități are obligația de a informa, în scris, **factorii direct interesați**, cu privire la incidentele deosebite survenite în legătură cu protecția copilului, **în maximum 24 de ore de la producerea evenimentului.***

Rezultat

***Familia** sau reprezentantul legal al copilului, precum și **serviciul public specializat pentru protecția copilului ori alți factori direct interesați**, conform legii, sunt anunțați la timp de toate incidentele deosebite, survenite în legătură cu protecția copilului."*

• Constatăm că declarația scrisă a doamnei educator, , privind incidentul din seara zilei de 8 aprilie 2018, și declarațiile doamnei Milena Popa, șef complex C.S. Hărman, declarații consemnate în procesul verbal încheiat în urma discuției cu reprezentantul Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, sunt **contradictorii.**

Totodată, declarația scrisă a doamnei educator, , corespunde cu cele declarate de minorul , în sensul că acesta a găsit dulapul deschis și cheile pe pervaz, ceea ce constatase și doamna educator în momentul în care a dorit să administreze tratamentul copiilor ("*La ora 20:15, vrând să le administrez tratamentul am constatat că dulapul de medicamente era deschis iar mi-a spus că a luat 5 pastile de Depakine 500.")*

Conform Standardului 13 din Ordinul nr. 27/2004:

13.5. Medicamentele prescrise și cele de uz general, cu excepția celor date în grija copiilor care își administrează singuri propriile medicamente, sunt păstrate **în siguranță, în locuri speciale, încuiate, la care copiii și restul personalului nu au acces.**

Este necesar ca pe viitor aceste prevederi legale să fie respectate cu strictețe, **medicamentele trebuie păstrate în condiții de siguranță,** în sensul că dulapul cu medicamente să fie închis, cheia de la dulapul cu medicamente să fie predată de la o tură la alta, să nu fie păstrată într-un loc cunoscut de copii, iar în respectivul loc copiii să nu aibă acces.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 15 alin. (2), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov va dispune măsurile legale pentru ca:

» în cadrul Complexului de Servicii Hărman să fie respectate prevederile Standardului 22 din Ordinul 27/2004 privind procedura de notificare a evenimentelor importante: *Serviciul pentru protecția copilului de tip rezidențial [illegible] u dizabilități [illegible]*

interesați, cu privire la incidentele deosebite survenite în legătură cu protecția copilului, în maximum 24 de ore de la producerea evenimentului.

» păstrarea medicamentelor în cadrul centrului, în condiții de siguranță conform Standardului 13.5 din Ordinul nr. 27/2004: Medicamentele prescrise și cele de uz general, cu excepția celor date în grija copiilor care își administrează singuri propriile medicamente, sunt păstrate în siguranță, în locuri speciale, încuiate, la care copiii și restul personalului nu au acces.

» personalul care are atribuții în supravegherea, îndrumarea, îngrijirea, consilierea beneficiarilor de la Casa de tip familial „Sf. Patrick" trebuie să se implice în luarea măsurilor care se impun pentru supravegherea mai atentă a minorilor în vederea preîntâmpinării și evitării producerii unor astfel de evenimente pe viitor, mai ales când vorbim de copii care au în istoric medical autovătămarea, heteroagresivitate față de colegi sau față de personalul angajat.

» implicarea continuă a psihologului centrului în realizarea activității de consiliere individuală și evaluare în vederea identificării problemelor/dificultăților cu care fiecare beneficiar se confruntă și informează șeful ierarhic superior cu privire la cele constate.

2. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 8 mai 2018

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada . nr. 3. Sector 3. Bucureşti
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Doamnei DRAGOŞ MARIANA
Director General al Direcției Generale de
Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE NR. 12018 13 AUG 2018

RECOMANDAREA
Nr. 24....din 13 AUG 2018 2018

referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și tinerilor, prevăzute de art. 49 din Constituția României

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr.6122 din 17 aprilie 2018, doamna ., în calitate de Şef al Centrului de Asistență și Intervenție a Victimelor Traficului de Persoane, Abuzului, Neglijării și Exploatării „ANDREI" Satu Mare și de reprezentant legal al copiilor aflați în plasament în acest centru, ne semnalează o posibilă încălcare a art.49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor.

Din analiza petiției adresate, precum și din documentele anexate acesteia, rezultă că doamna , angajată in cadrul centrului pe postul de educator, "nu își îndeplinește sau își îndeplinește in mod defectuos atribuțiile de serviciu, aplică pedepse corporale rezidenților centrului, nu semnalează situațiile de abuz sau de neglijare a copiilor, folosește un ton ridicat când se adresează copiilor, nu respectă confidențialitatea datelor și informațiilor despre copiii din centru postând fotografii cu aceștia pe o rețea de socializare,

fotocopiază sau scanează documente cu caracter confidențial in mod nejustificat, nu respectă programul de lucru".

Deși toate acestea au fost semnalate conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, in structura căreia se află Centrul de Asistență și Intervenție a Victimelor Traficului de Persoane, Abuzului, Neglijării și Exploatării „ANDREI", atât de șefa de centru cât și de un număr de zece salariați ai centrului, prin două adrese (adresa nr.31247/02.11.2017 și adresa nr.5996/05.03.2018), nu a fost întreprins nici un demers în sensul verificării celor semnalate.

Având in vedere cele de mai sus, întrucât copiii rezidenți din respectivul centru social reprezintă o categorie vulnerabilă iar furnizarea unor servicii de intervenție și asistență socială necorespunzătoare poate afecta dezvoltarea și integritatea fizică și psihică a acestora, am procedat la **efectuare a unei anchete la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare și la Centrul de Asistență și Intervenție a Victimelor Traficului de Persoane, Abuzului, Neglijării și Exploatării „Andrei" Satu Mare.**

Având in vedere ancheta desfășurată am constatat următoarele:

- Cele două adrese, nr.31247/02.11.2017 și nr.5996/05.03.2018, depuse de șefa centrului și de cei 10 angajați ai centrului, în care reclamau comportamentul doamnei . in relația cu rezidenții centrului și cu angajații acestuia, sunt întemeiate, întrucât, urmare acestora, DGASPC Satu Mare a dispus cercetarea disciplinară a angajatei mai sus menționate;
- Analizând toate elementele de fapt, comisia de disciplină a ajuns la concluzia că atitudinea salariatei la locul de muncă în relația cu colegii este profund neadecvată ceea ce are un impact negativ asupra atmosferei de la locul de muncă și a funcționării centrului; În ceea ce privește gradul de vinovăție al salariatei s-a constatat că faptele au fost săvârșite cu intenție directă, deoarece rezultă un comportament generator de conflicte, creându-se un mediu tensionat.

- Comisia de disciplină a propus aplicarea sancțiunii disciplinare de reducere a salariului de baza cu 10% a salariatei . pe o perioadă de 3 luni, conform art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul Muncii, republicat.
- În centru se exercită abuzuri fizice și psihice asupra beneficiarilor centrului de către unii angajați ai centrului;
- Doamna . este un element negativ în cadrul centrului care, prin comportamentul și atitudinea sa, generează în mod frecvent conflicte la locul de muncă.

În urma tuturor aspectelor constatate apreciem că nu au fost respectate următoarele dispoziții legale:

- Art. 49 din Constituția României, republicată, potrivit căruia copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor;
- Art. 89 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, potrivit cărora autoritățile publice sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, să protejeze copilul împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență;
- Art. 33 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, potrivit căruia copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante. Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice, ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului.
- Art. 102 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, potrivit căruia în cazul în care abuzul sau neglijarea a fost săvârșite de către persoane care, în baza unui raport

j a

sau educația copilului, angajatorii au obligația să sesizeze de îndată organele de urmărire penală și să dispună îndepărtarea persoanei respective de copiii aflați în grija sa.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului, emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul General al Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune măsuri pentru:

- Îndepărtarea persoanelor care au săvârșit abuzuri asupra beneficiarilor, de copiii aflați în grija acestora.
- Sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu abuzurile semnalate.

2. Directorul General al Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Oradea, cu privire la însușirea recomandării și la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, iulie 2018

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, Bucureşti
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

Domnului Nicolescu Cristian
Şef al Complexului de Servicii Comunitare „Sfântul Andrei"
Municipiul Ploieşti
Strada Rapsodiei, nr. 2Bis
Judeţul Prahova

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE NR. 12045 / 14.AUG.2018

RECOMANDAREA

nr.30 din 14. AUG. 2018

cu privire la respectarea dispoziţiilor Ordinului nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi în Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap componentă a Complexului de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti

Instituţia Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu şi a efectuat o anchetă la Complexul de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti din cadrul Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova privind cazul semnalat în mass-media referitor la situaţia beneficiarilor Complexului de Servicii Comunitare „Sfântul Andrei" Ploieşti– copii cu dizabilităţi care ar fi fost abuzaţi de două îngrijitoare.

Conform relatărilor mass-media din data de 12 iunie 2018, dezvăluirile despre posibilul comportament agresiv al celor două angajate din cadrul Complexului de Servicii Comunitare „Sfântul Andrei" Ploieşti au fost făcute publice de un bărbat în vârstă de 38 de ani, fostul soţ al uneia dintre angajatele Complexului care a afirmat că ar fi intrat întâmplător în posesia convorbirilor purtate pe aplicaţia telefonică Whats Up de cele două îngrijitoare.

Din conţinutul articolelor de presă în care este publicat schimbul de mesaje dintre cele două angajate se reţine agresiunea fizică şi psihică din partea angajatelor asupra beneficiarilor pentru a-i putea controla (" *Dă-le să zacă. Să te ştie de frică, Dă-le la baie, pe furiş*") şi însuşirea unor alimente de către salariaţi care erau destinate beneficiarilor.

Aspectele relatate în mass-media au intrat în atenţia conducerii Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova care a demarat o anchetă, aspect confirmat de reprezentanţii instituţiei în cadrul declaraţiilor de presă date în context.

În vederea verificării aspectelor apărute în presă, în data de 21 iunie 2018, în baza împuternicirii Avocatului Poporului nr. 9122 din data de 19.06.2018, experţii din cadrul Biroului Teritorial Ploieşti al instituţiei Avocatul Poporului au efectuat o anchetă la Complexul de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti unde au avut loc discuţii cu conducerea Complexului şi a fost vizitată locaţia în prezenţa şefului de complex.

Au fost studiate procedurile operaţionale specifice (privind protecţia copilului împotriva abuzurilor, relaţia personalului cu copiii, controlul comportamentului beneficiarilor şi a personalului, notificarea cu privire la evenimente deosebite, numărul şi structura de personal, supervizarea) şi modalitatea de punere în aplicare a acestora, registrele întocmite, dosarele beneficiarilor aleşe în mod aleatoriu, dosarele de personal ale celor două salariate la care se făcea referire în mass-media.

I. Din verificările efectuate de experţii Biroului teritorial Ploieşti al instituţiei Avocatul Poporului, din documentele şi informaţiile furnizate de conducerea Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti şi din discuţiile purtate cu şeful Complexului s-au evidenţiat următoarele:

Aspectele sesizate în mass-media vizează situaţia copiilor din Centrul de plasament pentru copilul cu handicap, componentă a Complexului de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti din subordinea Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova.

Complexul de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti are două componente, respectiv Centrul de plasament pentru copilul cu handicap şi Centrul de zi pentru copii cu dizabilităţi.

Centrul de plasament pentru copilul cu handicap deţine Licenţă de Funcţionare emisă de Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice valabilă până în anul 2020 şi Autorizaţie Sanitară de Funcţionare emisă de Direcţia de Sănătate Publică Prahova, valabilă.

De asemenea, **cazul relatat în mass-media a format obiectul unor verificări efectuate de Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenţiei ONU privind Drepturile Persoanelor cu dizabilităţi care urmează să întocmească un Raport de vizită şi de către Agenţia Judeţeană pentru Plăţi şi Inspecţie Socială Prahova. La nivelul Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova se afla în curs de derulare o cercetare disciplinară** la care au fost convocaţi mai mulţi salariaţi din toate sectoarele de activitate din cadrul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în Centrul de plasament pentru copilul cu handicap sunt copiii cu handicap separaţi, temporar sau definitiv, de părinţii lor, ca urmare a stabilirii, în condiţiile legii, a măsurii plasamentului în acest tip de serviciu; copilul cu handicap pentru care a fost dispus, în condiţiile legii, plasamentul în regim de urgenţă; tinerii cu handicap care au împlinit vârsta de 18 ani şi care beneficiază, în condiţiile legii, de protecţie specială; copiii cu handicap neînsoţiţi de către părinţi sau de alt reprezentant legal, care solicită o formă de protecţie în condiţiile reglementărilor legale privind statul şi regimul refugiaţilor; copiii cu handicap îngrijiţi în cadrul familiilor naturale sau substitutive din comunitatea locală şi părinţii sau alţi reprezentanţi legali ai acestora.

Capacitatea Centrului de plasament pentru copilul cu handicap este de 70 de locuri, iar la data efectuării anchetei erau găzduiţi un număr de 69 de beneficiari (din care un beneficiar fiind în procedură de transfer la alt centru).

Conducerea Complexului de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti a menţionat faptul că în cadrul centrului de plasament sunt admişi numai copiii cu dizabilităţi severe sau accentuate, care ridică dificultăţi de îngrijire şi educare deosebite în cadrul neinstituţionalizat, iar o eventuală întrevedere şi intervievare a acestora de către experţii instituţiei Avocatul Poporului nu este relevantă.

Cu privire la cele două angajate implicate în incidentul relatat de presă, din verificări şi discuţii au rezultat următoarele:

- identificarea acestora în persoana doamnei [redacted] şi doamnei [redacted] ([redacted]), angajate la Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap, ambele în funcţia de instructor de educaţie principal, conform contractelor individuale de muncă încheiate la data de 31.07.2017, respectiv 06.11.2015.

- după difuzarea reportajului pe postul de televiziune, în data de 13 iunie 2018 angajatele şi-au depus cererile de demisie, iar la momentul efectuării anchetei se aflau în perioada de preaviz, contractele individuale de muncă urmând să înceteze la data de 12 iulie 2018.

- ambele salariate au ocupat prin concurs funcţiile de instructor de educaţie principal, iar la angajare **acestea nu aveau formarea adecvată şi pregătirea profesională în domeniul protecţiei copilului, inclusiv a celui cu dizabilităţi, iar pe parcursul desfăşurării activităţii în cadrul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap nu au beneficiat de formare în acest domeniu,** deşi potrivit prevederilor Standardului nr. 29.1 din Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi se prevede că *"La angajare, **în lipsa unei formări***

inițiale în domeniul protecției copilului, inclusiv a celui cu dizabilități, fiecare profesionist beneficiază de formare în acest domeniu, asigurată din bugetul angajatorului".

- **anterior incidentului nu au existat sesizări sau reclamații** din partea beneficiarilor și nici din partea colaboratorilor/voluntarilor **în legătură cu conduita celor două salariate** sau a altor angajați ai Centrului.

- informarea beneficiarilor, aparținătorilor sau altor persoane referitor la formularea unor eventuale sesizări sau reclamații ce vizează abuzuri sau nereguli în cadrul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap se efectuează verbal, la admiterea în Centru (conform precizărilor șefului Complexului) și prin amplasarea la intrarea în incinta Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploiești a unui panou informativ care conține informații în acest sens. Registrul de sesizări și reclamații cu începere de la data de 15.03.2016 nu are consemnări.

- la nivelul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap din cadrul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploiești **există procedura operațională cu privire la prevenirea, identificarea, semnalarea și soluționarea suspiciunilor sau acuzațiilor de abuz asupra copiilor,** iar din verificările efectuate a reieșit faptul că nu au fost consemnate sau sesizate situații de abuz, nu au fost completate fișe de semnalare a abuzului întrucât, conform susținerilor conducerii Complexului nu au existat incidente privind eventuale abuzuri asupra copiilor și nici nu au existat indicii în acest sens, aspect confirmat și de doamna [redacted], psihologul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploiești.

Cu privire la supravegherea beneficiarilor Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap, au fost reținute următoarele aspecte:

- se realizează de către îngrijitorii și instructorii de educație, conform susținerilor șefului Complexului copiii fiind supravegheați permanent de cel puțin 2 salariați.

- în incinta Centrului nu există monitorizare video interioară, ci doar monitorizare video exterioară, iar conform precizărilor șefului de complex în spațiile intime (baie, toaletă) nu pot fi montate camere de supraveghere și nici efectuate alt fel de monitorizări, acesta susținând, totodată, că efectuează personal controale inopinate chiar și în aceste incinte, însă nu a surprins astfel de abuzuri, iar pentru a preveni apariția unor situații de abuz a solicitat psihologului să acorde o atenție deosebită acestor aspecte în cadrul ședințelor pe care le oferă angajaților Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap.

- conform susținerilor domnului [redacted], din anul 2017, așa cum rezultă din statul de funcții, s-a asigurat numărul minim de personal raportat la numărul de beneficiari în urma unor eforturi susținute din partea D.G.A.S.P.C Prahova, personalul fiind suficient pentru desfășurarea activităților în Centru.

- **Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap deţine o procedură operaţională privind relaţiile dintre membrii personalului şi copii prelucrată cu salariaţii centrului în vederea respectării standardului specific.**

- potrivit Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului social cu cazare Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap, **în supravegherea copiilor şi asigurarea unui mediu securizant pentru aceştia există personal cu atribuţii în acest sens care au un rol important,** respectiv *instructorul de educaţie, îngrijitorii şi asistentul medical.* Referitor la îndeplinirea acestor atribuţii, nu au fost prezentate documente din care să rezulte că şefii ierarhici au verificat modul de îndeplinire a atribuţiilor din fişele de post, constatările şi eventualele măsuri dispuse.

Referitor la controlul comportamentelor copiilor, din verificări au rezultat următoarele:

- Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap din cadrul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti **deţine procedura operaţională privind controlul comportamentelor copiilor,** iar **această procedură a fost adusă la cunoştinţa salariaţilor sub semnătură, fără a se menţiona şi data prelucrării acesteia.**

- salariaţii au fost sprijiniţi şi îndrumaţi în privinţa gestionării situaţiilor deosebite, problemelor comportamentale specifice copiilor cu dizabilităţi şi a modului de intervenţie în cazurile apărute, conform informaţiilor furnizate de psihologul Complexului.

- psihologul realizează şedinţe periodice (întâlniri) cu personalul, iar cu aceste ocazii sunt puse la dispoziţie personalului o serie de îndrumări legate de strategiile de control comportamental, **însă nu era consemnată cunoaşterea de către personal a problemelor comportamentale specifice copiilor cu anumite tipuri de dizabilităţi şi a modului de intervenţie. Aceste întâlniri nu sunt consemnate, neputându-se face dovada existenţei acestora.**

Potrivit prevederilor Standardului 20.2.1 din Ordinul nr. 27/2004 "*personalul cunoaşte particularităţile şi problemele comportamentale specifice copiilor cu anumite tipuri de dizabilitate şi modul în care este recomandabil să se răspundă unor devianţe comportamentale ale acestor copii*".

- **ulterior mediatizării cazului** celor două salariate ale Centrulului de Plasament pentru copilul cu handicap, **psihologul Complexului a întocmit** pentru salariaţii care interacţionează cu beneficiarii **recomandări privind controlul pozitiv al comportamentului copiilor,** iar **în data de 14.06.2018 la nivelul Centrului au fost prelucrate** cu salariaţii centrului aflaţi la serviciu în ziua respectivă **Standardul 18 – *Protecţia copilului împotriva abuzurilor*, Standardul 19 - *Relaţia personalului cu copiii* şi Standardul 20 - *Controlul***

comportamentului din Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi.

Referitor la cunoaşterea de către personal a procedurilor de lucru prevăzute de Ordinul nr. 27/2004, din discuţii şi din verificările întreprinse a reieşit că **procedurile operaţionale au fost prelucrate în anul 2015 cu salariaţii existenţi la data respectivă** (inclusiv cu una din persoanele vizate angajată în Centru de plasament pentru copilul cu handicap din anul 2015), **iar cei angajaţi ulterior au fost adăugaţi pe lista persoanelor angajate fără consemnarea datei la care s-a luat la cunoştinţă de procedurile respective.**

De menţionat faptul că **numele salariatei angajate în anul 2017 nu apare pe tabelele de luare la cunoştinţă cu privire la aceste proceduri ceea ce conduce la concluzia că aceasta nu cunoştea procedurile respective.**

S-a constatat, de asemenea, **că anterior incidentului mediatizat, doar una din cele două salariate, respectiv cea angajată în anul 2015, luase la cunoştinţă de procedurile operaţionale prevăzute de Standardul 17, Standardul 18 şi Standardul 19,** numele acesteia fiind adăugat pe tabelul salariaţilor Centrului de Plasament care luaseră la cunoştinţă de procedurile respective.

O altă deficienţă constatată în urma verificărilor se referă la faptul că în ultimii 2 ani salariaţii Centrulului de Plasament pentru copilul cu handicap nu au efectuat cursuri de formare profesională, deşi potrivit prevederilor Standardului 18.10 din acelaşi act normativ se stipulează că *"SRD asigură efectuarea de către întregul personal (inclusiv personal auxiliar, angajaţi temporar sau voluntari) a unor cursuri de formare privind problematica protejării copilului împotriva abuzului, neglijării şi exploatării. Formarea include şi aspectele particulare privind riscul de abuz şi modalităţile de protecţie specifice copiilor cu dizabilităţi"*, iar conform Standardului 29.9 *"educaţia permanentă şi formarea profesională continuă a angajaţilor se realizează conform legislaţiei în vigoare, prin intermediul cursurilor organizate în cadrul sistemului educaţional, sanitar şi al formării profesionale a adulţilor"*.

Conducerea Complexului a precizat că au fost efectuate solicitări către Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova încă din anul 2015 şi au prezentate în acest sens referatele întocmite şi transmise.

Faţă de aspectul constatat de experţii Biroului teritorial Ploieşti al instituţiei Avocatul Poporului, **apreciem că la Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap din cadrul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti nu erau respectate Standardele 18.10, 29.1 şi 29.9 din Ordinul nr. 27/2004.**

Referitor la verificarea modului de distribuire a hranei către beneficiari, din verificări s-a reţinut faptul că meniurile se stabilesc cu sprjinul medicului, astfel încât să se asigure beneficiarilor o alimentaţie echilibrată. Mesele principale se servesc la sala de mese, iar suplimentele de la ora 10.00 şi 16.00 (cornuri, fructe, dulciuri) sunt ridicate de la bucătărie de către instructorul de educaţie de pe grupă pe bază de semnătură şi distribuite ulterior beneficiarilor, dar **fără a se face verificarea consumării acestora de către beneficiari.**

La momentul vizitei a fost surprins momentul distribuirii suplimentelor alimentare de la ora 10.00 constând în banane ce erau primite sub semnătură de un salariat.

Şeful Complexului a precizat că a verificat personal, prin controale periodice inopinate cantitatea de alimente scoasă din magazie şi folosită la prepararea hranei, dar nu a constatat nereguli în această privinţă **şi nu au fost întocmite documente referitoare la supervizarea personalului în acest sens.**

Reţinem că, potrivit Regulamentulului de organizare şi funcţionare al Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap din cadrul Complexului de Servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti, **administratorul are obligaţia să controleze zilnic calitatea şi cantitatea hranei, modul de folosinţă al alimentelor şi să ia măsuri pentru a se evita risipa şi sustragerile.**

De asemenea, Standardele 30.1, 30.2 şi 30.3 privind supervizarea personalului din Ordinul nr. 27/2004 prevăd modalitatea în care se efectuează supervizarea cu personalul, respectiv *şedinţele de supervizare cu personalul au loc, prin rotaţie, periodic - cel puţin o dată pe săptămână - sau de câte ori este nevoie şi sunt înregistrate; şedinţele de supervizare se desfăşoară individual şi în echipă; coordonatorul Serviciului pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi (SRD) are obligaţia de asigura supervizarea internă şi externă a personalului de specialitate şi a voluntarilor.*

În consecinţă, faţă de aceste aspect, **apreciem că** la nivelul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap **nu au fost respectate prevederile Standardelor 30.1, 30.2, 30.3** din Ordinul nr. 27/2004, fapt ce a condus la neasigurarea unei supervizări eficiente a resurselor umane.

Cât priveşte controlul angajaţilor la ieşirea din program, pentru depistarea eventualelor sustrageri de produse alimentare sau de altă natură, s-a procedat la verificarea **registrului de evenimente** aflat la poarta instituţiei, constatându-se că registrul este deschis începând cu data de 11 mai 2016 şi **nu avea consemnat niciun eveniment.**

Paza Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap este asigurată de o firmă în baza unui contract de servicii cu SC DIRECTOR SPECIAL TROOPS- D.S.T. S.R.L., iar în

cadrul discuţiilor purtate cu **persoana care asigura paza la momentul efectuării anchetei**, aceasta a **precizat că nu au existat cazuri de sustragere de produse alimentare din centru.**

Având în vedere faptul că la data efectuării anchetei la nivelul Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova se afla în curs de derulare o cercetare disciplinară, la data de 26 iunie 2018 experţii Biroului teritorial Ploieşti au solicitat informaţii conducerii acestei instituţii.

Prin adresa nr. IA20037/05.07.2018, Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova ne-a informat că **în urma cercetării disciplinare prealabile au fost constatate abateri şi nerespectări ale atribuţiilor prevăzute în fişele de post de către unii salariaţi, iar pentru sancţionarea acestora au fost dispuse de către directorul Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova următoarele măsuri:**

-sancţionarea disciplinară a domnului [redacted], *şeful Complexului de Servicii Comunitare « Sfântul Andrei » Ploieşti, începând cu data de 01.07.2018, cu reducerea salariului de bază pe o durată de 3 luni cu 10%.*

- sancţionarea disciplinară a doamnei [redacted], *coordonator personal de specialitate în cadrul Complexului de Servicii Comunitare « Sfântul Andrei » Ploieşti, începând cu data de 01.07.2018, cu reducerea salariului de bază pe o durată de 3 luni cu 10%.*

- sancţionarea disciplinară a doamnei [redacted], *administrator în cadrul Complexului de Servicii Comunitare « Sfântul Andrei » Ploieşti, începând cu data de 01.07.2018, cu reducerea salariului de bază pe o durată de 3 luni cu 5%.*

Cât priveşte cele două salariate, respectiv [redacted] şi [redacted], în răspunsul tranmsmis instituţiei noastre s-a menţionat că **acestea şi-au prezentat demisia începând cu data de 13.06.2018.**

Totodată, potrivit informaţiilor comunicate de Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova, **la nivelul Inspectoratului Judeţean de Poliţie Prahova se află în curs de cercetare dosarul penal cu nr. 5146/P/2018 privind săvârşirea infracţiunilor de rele tratamente aplicate minorului, purtare abuzivă şi furt** pentru soluţionarea căruia, Inspectoratul Judeţean de Poliţie Prahova – Serviciul Investigaţii Criminale a solicitat o serie de documente Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Prahova.

II. Cu prilejul verificărilor efectuate şi în urma vizitării dormitoarelor din Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap, precum şi din discuţiile cu şeful de complex a reieşit faptul că în unele dormitoare sunt cazaţi atât băieţi cât şi fete.

Pentru edificarea acestui aspect, s-a solicitat conducerii Complexului să prezinte o situaţie scriptică privind repartizarea beneficiarilor pe camere din care a rezultat că **la**

repartizarea beneficiarilor în camere nu a fost avut în vedere criteriul separării acestora în funcţie de sexul copiilor, ceea ce contravine prevederilor Standardului 24.4 din Ordinul nr. 27/2004 potrivit cărora *„pot ocupa împreună un dormitor maximum 4* ***copii, de acelaşi sex****. Coordonatorul SRD poate admite excepţii în cazul particular al copiilor fraţi şi stabileşte modalităţile concrete în acest sens".*

Faţă de cele expuse, au fost constatate următoarele deficienţe la Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap:

- încălcarea dreptului privind protecţia copilului şi a tinerilor, respectiv protecţia persoanelor cu handicap prevăzut de art. 49, respectiv art. 50 din Constituţia României.

- nu au fost respectate prevederile Standardului 29.1 - Formarea iniţială şi continuă din Ordinul nr. 27/2004 care prevăd că *în lipsa unei formări iniţiale în domeniul protecţiei copilului, inclusiv a celui cu dizabilităţi, fiecare profesionist beneficiază de formare în acest domeniu, asigurată din bugetul angajatorului,* **având în vedere situaţia celor două salariate care la angajare nu aveau formarea adecvată şi pregătirea profesională în domeniul protecţiei copilului, inclusiv a celui cu dizabilităţi, iar pe parcursul desfăşurării activităţii în cadrul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap nu au beneficiat de formare în acest domeniu.**

- nu au fost respectate prevederile Standardului 18.10 - Protecţia copilului împotriva abuzurilor din Ordinul nr. 27/2004 care stipulează că *"SRD asigură efectuarea de către întregul personal (inclusiv personal auxiliar, angajaţi temporar sau voluntari) a unor cursuri de formare privind problematica protejării copilului împotriva abuzului, neglijării şi exploatării. Formarea include şi aspectele particulare privind riscul de abuz şi modalităţile de protecţie specifice copiilor cu dizabilităţi"* **şi prevederile Standardului 29.9 - Formarea iniţială şi continuă a personalului** potrivit cărora *"educaţia permanentă şi formarea profesională continuă a angajaţilor se realizează conform legislaţiei în vigoare, prin intermediul cursurilor organizate în cadrul sistemului educaţional, sanitar şi al formării profesionale a adulţilor",* **având în vedere că în ultimii 2 ani salariaţii Centrulului de Plasament pentru copilul cu handicap nu au efectuat cursuri de formare profesională.**

- nu au fost respectate prevederile Standardelor 30.1, 30.2, 30.3 – Supervizare din Ordinul nr. 27/2004 care prevăd modalitatea în care se efectuează supervizarea cu personalul, respectiv *şedinţele de supervizare cu personalul au loc, prin rotaţie, periodic - cel puţin o dată pe săptămână - sau de câte ori este nevoie şi sunt înregistrate; şedinţele de supervizare se desfăşoară individual şi în echipă; coordonatorul Serviciului pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi (SRD) are obligaţia de asigura supervizarea internă şi externă a personalului de specialitate şi a voluntarilor,* **având în**

vedere lipsa implicării personalului cu atribuții în acest sens pentru asigurarea unei supervizări eficiente a resurselor umane.

-nu au fost respectate prevederile Standardului 24.4 -Condiţii de locuit din Ordinul nr. 27/2004 potrivit cărora *„pot ocupa împreună un dormitor maximum 4* ***copii, de acelaşi sex****. Coordonatorul SRD poate admite excepţii în cazul particular al copiilor fraţi şi stabileşte modalităţile concrete în acest sens"*, **având în vedere că la repartizarea beneficiarilor în camere nu a fost avut în vedere criteriul repartizării acestora în funcţie de sexul copiilor.**

- procedurile operaționale privind protecţia copilului împotriva abuzurilor, controlul comportamentului prevăzute de Ordinul nr. 27/2004 **au fost prelucrate în anul 2015**, ulterior neexistând nici o menţiune cu privire la prelucrarea acestor proceduri cu salariaţii (nici cu cei angajaţi după această dată, nici cu cei angajaţi anterior).

- lipsa unor evidențe cu privire la informarea personalului referitor la problemele comportamentale specifice copiilor cu anumite tipuri de dizabilităţi şi a modului de intervenţie specifică.

Faţă de cele expuse, **în temeiul prevederilor art. 59 din Constituţia României, coroborat cu dispoziţiile art. 15 alin. 2, art. 16 alin. 1, art. 24 şi art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare,** pentru realizarea scopului constituţional şi legal al instituţiei Avocatul Poporului şi anume apărarea drepturilor şi libertăţilor persoanelor fizice în raporturile cu autorităţile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Conducerea Complexului de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti va lua măsurile legale care se impun pentru:

- participarea la cursuri a personalului care nu are o formare iniţială adecvată în domeniul protecţiei copilului, inclusiv a celui cu dizabilităţi.

- planificarea şi organizarea unor cursuri de formare profesională continuă a întregului personal privind problematica protejării copilului împotriva abuzului, neglijării şi exploatării, astfel încât angajaţii să beneficieze de educaţie permanentă şi formare profesională continuă.

- planificarea şi organizarea unor sesiuni periodice de instruire a întregului personal din Centrul de Plasament pentru copilul cu handicap privind procedurile operaționale

prevăzute de Ordinul nr. 27/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecţia copilului de tip rezidenţial pentru copiii cu dizabilităţi.

- organizarea şi înregistrarea, o dată pe săptămână, individual şi în echipă a şedinţelor de supervizare a personalului şi implicarea personalului cu atribuţii în supervizarea activităţilor desfăşurate de către personalul din cadrul Centrului de Plasament pentru copilul cu handicap pentru asigurarea unei supervizări eficiente a resurselor umane.

- realizarea unor modalităţi eficiente de monitorizare a beneficiarilor în scopul preîntâmpinării unor situaţii de abuz.

- implicarea continuă a psihologului în furnizarea informaţiilor necesare cunoaşterii de către personalul de specialitate a problemelor comportamentale specifice copiilor cu anumite tipuri de dizabilităţi şi a modului de intervenţie specifică, precum şi consemnarea în evidenţe a recomandărilor elaborate în acest sens către angajaţii centrului care lucrează direct cu beneficiarii.

- repartizarea beneficiarilor pe camere avându-se în vedere sexul copiilor.

2. Conducerea Complexului de servicii Comunitare "Sf. Andrei" Ploieşti va informa instituţia Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Bucureşti, iulie 2018

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti
Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: http://www.avpoporului.ro E-mail: avp@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE Nr. 12103 / 20.AUG.2018

Doamnei Laura Camelia Vîlsan,
Director general
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu
Strada Mitropoliei 2, Sibiu
Județul Sibiu

RECOMANDREA

nr. 34/ 20.AUG.2018

referitoare la elaborarea unui Plan de măsuri în vederea eliminării unor disfuncționalități la Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități „Tavi Bucur", din localitatea Cisnădie, județul Sibiu

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 6982 din 7 mai 2018, domnul senator Vlad-Tudor Alexandrescu ne semnalează o posibilă încălcare a art. 49 din Constituție, privind protecția copiilor și a tinerilor.

1. Din analiza petiției adresate rezultă că în data de 28.04.2018, în urma deplasării a doi consilieri ai domnului senator la Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități „Tavi Bucur" din orașul Cisnădie, județul Sibiu, pentru a sărbători ziua de naștere a unui tânăr nevăzător, care a împlinit vârsta de 18 ani, aceștia au constatat mai multe nereguli. Prima dintre ele, conform celor semnalate în petiție, a fost aceea că dintr-un efectiv total de 1 copii, cu măsură de plasament la acest centru, la data vizitei

consilierilor domnului senator, doar 8 se aflau efectiv în centru, despre ceilalți 8 copii absenți personalul centrului afirmând că sunt „fugiți". Într-o discuție telefonică ulterioară, consilierii domnului senator au fost informați de către directorul centrului că unul din copii a fost găsit, în data de 28.04.2018, „într-un parc din orașul Sibiu, într-o stare de intoxicare și ar fi fost dus de acolo direct la spital. Despre restul copiilor acesta nu știa nimic sigur, dar a arătat că mai mulți copii și-ar fi făcut un obicei din a pleca, din centrul de plasament, la o stână de lângă Cisnădie."

Totodată în petiție se semnalează faptul că beneficiarii centrului absentează în mod regulat de la școală, această situație fiind una cunoscută și tolerată de către personalul de îngrijire și educație din centrul de plasament. Mai mult, unii dintre copii sunt diagnosticați cu diferite afecțiuni pentru care au prescripții medicamentoase pe care nu le urmează în prezent.

Date fiind cele semnalate, domnul senator își exprima îngrijorarea cu privire la riscurile la care sunt expuși acești minori (trafic de persoane, abuz, exploatare prin muncă, exploatare sexuală) și solicita instituției noastre întreprinderea unor demersuri care să clarifice toate aceste aspecte și care să înlăture o eventuală stare de pericol, în care s-ar putea afla copiii din acest centru de plasament.

Având în vedere cele de mai sus, întrucât copiii rezidenți din respectivul centrul social reprezintă o categorie vulnerabilă, iar furnizarea unor servicii de intervenție și asistență socială necorespunzătoare poate afecta dezvoltarea și integritatea fizică și psihică a acestora, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/ 1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru clarificarea aspectelor semnalate de către domnul senator Vlad Alexandrescu, Avocatul Poporului a dispus efectuarea ***unei anchete*** la Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități „Tavi Bucur" din Cisnădie, jud. Sibiu și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu, în structura căreia se află centru de plasament, de către reprezentații Domeniului privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului și ai Biroului Teritorial Alba Iulia, din cadrul instituției Avocatul Poporului.

2. În urma desfășurării anchetei, din discuțiile avute cu reprezentanții instituțiilor mai sus menționate și din documentele puse la dispoziție de aceștia, **au rezultat următoarele:**

Referitor la **absențele regulate ale beneficiarilor** de la cursurile școlare, acestea se datorau în principal mediului socio-familial puternic carențat din care proveneau acești copii, una din consecințe fiind lipsa de interes față de actul școlar. Aceștia erau transportați zilnic cu microbuzul centrului și conduși la sălile de clasă, de către reprezentanți ai centrului, care au încercat diferite metode pentru a preveni absenteismul școlar cum ar fi participarea la discuții și întâlniri organizate cu reprezentanți ai instituțiilor de învățământ și la care au participat de asemenea șeful de centru, psihologul centrului și managerul de caz însă **rezultatele au fost nesatisfăcătoare.**

În legătură cu beneficiarul **găsit într-un parc din Sibiu, într-o stare de intoxicare,** șeful centrului a declarat faptul că a sesizat Poliția Cisnădie cu privire la beneficiarii care absentau din centru fără învoire, și că beneficiarul găsit in parc, cu suspiciune de intoxicare cu substanțe psihoactive, a fost internat în spital iar a doua zi externat.

În Raportul de evaluare nr. 34 din 11.06.2018, elaborat de **Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Sibiu,** referitor la minor se precizează: „

".

Totodată, reprezentanții Serviciului de Evaluare Inițială, Prevenire și Intervenție în Situații de Abuz, Neglijare, Exploatare, au solicitat Poliției Orașului Cisnădie efectuarea demersurilor legale, conform competențelor instituției respective, pentru a verifica aspectele sesizate și dacă minorii au fost supuși unor forme de abuz, exploatare prin muncă, proxenetism sau trafic de persoane. De asemenea, au solicitat să li se

comunice dacă reprezentanții Centrului Pentru Copilul cu Dizabilități *„Tavi Bucur"* Cisnădie, le-au adus la cunoștință faptul că minorii părăsesc centrul fără aprobare, numărul adreselor înaintate de către aceștia, numele minorilor a căror plecare s-a reclamat, precum și rezultatele demersurilor realizate de către ei cu ocazia acestor sesizări.

Pentru beneficiarii care **au părăsit centrul fără aprobare,** au fost sesizate telefonic și în scris, conform prevederilor Ordinului nr. 27/2004, atât familia cât și Poliția Orașului Cisnădie și Inspectoratul de Poliție Județean Sibiu, în vederea identificării și aducerii în centru a acestora. Șeful de centru ține legătura telefonică atât cu reprezentanții poliției din Cisnădie cât și cu cei din Orașul Dumbrăveni, întrucât aceștia au în responsabilitate zona Șaroș pe Târnava, locul unde au domiciliul o parte dintre beneficiarii fugiți.

În urma verificărilor efectuate de către reprezentanții Poliției, aceștia susțin că **nu au identificat situații de abuz, exploatare sau orice alt tip de violență asupra minorilor** beneficiari ai Centrului Pentru Copilul cu Dizabilități *„Tavi Bucur"* Cisnădie **însă consideră că prin supravegherea necorespunzătoare a copiilor de către personal,** ținând cont de numărul mare de plecări voluntare ale minorilor, **pe timpul cât aceștia lipsesc din cadrul centrului, pot fi expuși unor situații majore de risc.**

Referitor **posibila existență a unor situații de abuz** asupra unui beneficiar, în urma **examinării medico-legale** a minorului pentru verificarea unei posibile situații de abuz , din certificatul ", al minorului reies următoarele: „

propriu-zisă:

Față de cele arătate mai sus, având în vedere aspectele disfuncționale rezultate din analiza documentelor și a punctelor de vedere exprimate cu ocazia efectuării anchetei la instituțiile vizate, în temeiul art. 59 din **Constituția României** precum și al art.13 alin. (2), art. 14 lit. a) și art. 24 alin. (1), din **Legea nr. 35/1997** privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției **Avocatul Poporului** și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

Elaborarea unui **Plan de măsuri** cu obiective, termene și responsabilități precise, în sensul diminuării/eliminării comportamentelor generatoare de negativism, absenteism școlar, părăsire a centrului fără aprobare, consum de alcool, tutun sau alte substanțe interzise, de către copiii aflați cu măsură de protecție specială în Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități „Tavi Bucur", din localitatea Cisnădie, județul Sibiu.

Director general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu îl va informa pe **Avocatul Poporului** cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

VICTOR CIORBEA

București.....20 August.....2018